

Strategia Teritoriala Integrata a comunei Bala, judetul Mehedinti

Sectiunea 1 – Context Strategic

1.1 Rolul Strategiei Teritoriale Integrate intr-o comunitate din Romania

Rolul **Strategiei Teritoriale Integrate (STI)** într-o comunitate din România este esențial pentru dezvoltarea coerentă, echilibrată și sustenabilă a teritoriului respectiv. O astfel de strategie reprezintă un instrument de planificare strategică și coordonare a investițiilor publice și private, cu scopul de a valorifica potențialul local și de a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor.

Coordonarea dezvoltării teritoriale

STI asigură o viziune comună de dezvoltare între mai multe localități (de exemplu, un municipiu și comunele din jur).

- Evită fragmentarea deciziilor și suprapunerea investițiilor.
- Permite o planificare coerentă a infrastructurii, serviciilor publice și dezvoltării economice.
- Sprijină cooperarea intercomunală în jurul unui pol de creștere (ex: Cluj-Napoca, Iași, Constanța etc.).

Orientarea investițiilor publice și private

STI identifică zonele prioritare pentru investiții și tipurile de proiecte necesare.

- Ajută administrațiile locale să obțină finanțare europeană sau guvernamentală.
- Prioritizează proiecte care aduc beneficii comune (drumuri de legătură, rețele de apă-canal, zone industriale, centre sociale etc.).

Promovarea dezvoltării durabile

Strategia integrează dimensiunile economică, socială și de mediu:

- Încurajează utilizarea eficientă a resurselor naturale.
- Sprijină tranziția spre energie verde și protejarea patrimoniului natural.
- Promovează echitatea socială și incluziunea comunităților vulnerabile.

Creșterea coeziunii teritoriale și sociale

- Reduce discrepanțele dintre mediul urban și rural.
- Conectează comunitățile prin infrastructură, servicii și oportunități economice.
- Creează o identitate comună de teritoriu (ex: zona metropolitană sau microregiunea).

Fundamentarea politicilor publice locale și regionale

- STI oferă date, analize și scenarii de dezvoltare pe termen mediu și lung.
- Devine un document-suport pentru alte planuri strategice (Planuri Urbanistice Generale, Planuri de Mobilitate Urbană, Strategii de Mediu etc.).

Acces la finanțare europeană

În actualele programe ale Uniunii Europene (de ex. Programul Regional 2021–2027), existența unei Strategii Teritoriale Integrate este o **condiție obligatorie** pentru accesarea fondurilor în zonele metropolitane sau urbane funcționale.

1.2 Concepte cheie și tendințe internaționale, regionale și locale

1.2.1 – Contextul internațional

Dezvoltare teritorială integrată

Conceptul de **dezvoltare teritorială integrată** se referă la abordarea unitară a dezvoltării economice, sociale, de mediu și spațiale a unui teritoriu.

- Accentul se pune pe **coerență între politici, cooperare între actori** (publici și privați) și **corelarea investițiilor**.
- Este promovat de Uniunea Europeană prin instrumente precum **ITI – Investiții Teritoriale Integrate** și **DLRC – Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității**.

Dezvoltare durabilă și Agenda 2030

La nivel global, cadrul principal pentru dezvoltare este oferit de **Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite**, care include cei **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)**. Tendințele internaționale promovează:

- reducerea inegalităților economice și sociale;
- protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice;
- tranziția către o **economie verde și circulară**;
- creșterea **rezilienței comunităților** la șocuri economice și ecologice.

Cooperare teritorială și guvernare multi-nivel

Uniunea Europeană promovează principiul **cooperării teritoriale europene (CTE)**, care încurajează parteneriate transfrontaliere, transnaționale și interregionale.

- Exemple: **Programul Interreg, Agenda Urbană a UE, Pactul Verde European**.
- Se pune accent pe **guvernarea multi-nivel** – colaborarea între nivelurile local, regional, național și european.

Urbanizare și policentrism

Tendențele globale arată o **creștere accelerată a urbanizării**, cu peste 70% din populația Europei trăind în orașe.

- Accentul se mută de la dezvoltarea unui singur centru urban major la o **rețea policentrică** de localități interconectate.
- Se promovează dezvoltarea **zonelor metropolitane, aglomerărilor urbane funcționale** și a **rețelelor de orașe mici și mijlocii**.

Tranziția digitală și economia cunoașterii

Transformarea digitală este un pilon esențial al dezvoltării teritoriale moderne.

- Extinderea infrastructurii digitale (internet de mare viteză, rețele 5G).
- Promovarea inovării, antreprenoriatului și educației digitale.
- Crearea de „**smart cities**” și „**smart communities**”, unde tehnologia sprijină serviciile publice, mobilitatea și participarea cetățenilor.

Rezidență, reziliență și calitatea vieții

După crizele globale recente (financiare, sanitare, climatice), accentul internațional s-a mutat către:

- crearea de **comunități reziliente** – capabile să răspundă și să se adapteze la crize;
- asigurarea **calității vieții** prin acces la servicii, locuire, transport și spații verzi;
- promovarea **coeziunii sociale** și a incluziunii grupurilor vulnerabile.

Tendențe emergente

- **Neutralitate climatică până în 2050** (obiectiv UE).
- **Dezvoltare urbană compactă și verde** (limitarea extinderii necontrolate).
- **Energie regenerabilă și mobilitate sustenabilă.**
- **Parteneriate internaționale pentru inovare** (smart specialization, digital twins, AI în urbanism).

1.2.2 Context european și regional (Uniunea Europeană – Europa Centrală și de Est)

România, ca stat membru al Uniunii Europene, se aliniază obiectivelor strategice stabilite prin documente precum:

- **Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2030**, care promovează dezvoltarea echilibrată și sustenabilă a tuturor regiunilor;
- **Politica de Coeziune 2021–2027**, axată pe competitivitate, inovare, digitalizare și tranziție verde;
- **Pactul Verde European (Green Deal)** – angajamentul de a reduce emisiile de carbon și de a stimula economia circulară;
- **Strategia UE pentru Regiunea Dunării** – importantă pentru România prin cooperarea transfrontalieră și protejarea resurselor naturale.

Tendențele regionale la nivelul Europei Centrale și de Est includ:

- consolidarea **zonelor metropolitane și aglomerărilor urbane funcționale**;
- stimularea **competitivității economice** prin inovare și parteneriate între universități și mediul privat;

- necesitatea reducerii disparităților între regiunile dezvoltate (ex. București-Ilfov) și cele periferice sau rurale.

1.2.3 Context național (România)

La nivelul României, politicile de dezvoltare teritorială se bazează pe:

- **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 (SDTR)** – document-cadru ce urmărește coeziunea teritorială, valorificarea resurselor locale și creșterea conectivității;
- **Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDDR 2030)**, care transpune obiectivele ODD în context românesc;
- **Programele Regionale 2021–2027**, gestionate de Agențiile pentru Dezvoltare Regională (ADR-uri), care sprijină investițiile integrate la nivelul zonelor urbane și rurale;
- **Planurile Urbanistice Generale (PUG) și Strategiile de Dezvoltare Locală (SDL)** – documente complementare ale Strategiei Teritoriale Integrate.

Tendențele naționale majore:

- accelerarea procesului de **metropolitanizare** (extinderea orașelor mari asupra comunelor limitrofe);
- migrația internă și internațională, care influențează distribuția populației și forța de muncă;
- digitalizarea administrației publice și creșterea accesului la infrastructură digitală;
- creșterea preocupării pentru **eficiență energetică**, transport sustenabil și protecția mediului.
-

1.2.4. Context local

La nivel local, Strategia Teritorială Integrată:

- analizează **resursele, nevoile și potențialul teritoriului** (economic, demografic, natural, cultural);
- stabilește **viziunea de dezvoltare și prioritățile de intervenție** pentru localitățile componente;
- promovează **cooperarea intercomunală**, în special între localități urbane și rurale vecine;
- corelează politicile sectoriale (transport, locuire, educație, sănătate, turism, energie).

Tendențele locale actuale includ:

- creșterea interesului pentru **mobilitate urbană sustenabilă** (transport public, piste de biciclete, conectivitate);
- valorificarea patrimoniului cultural și natural în scopuri turistice;
- dezvoltarea **zonelor economice și logistice** în jurul orașelor mari;
- extinderea rețelilor de utilități (apă, canalizare, gaze, energie regenerabilă);
- implementarea conceptului de „**smart community**”, prin digitalizarea serviciilor publice și participarea cetățenilor în procesul decizional.

1.2.5. Sinergii între nivelurile internațional – regional – local

Succesul unei Strategii Teritoriale Integrate depinde de modul în care obiectivele globale și europene se reflectă în acțiunile locale.

- O comunitate locală devine competitivă și sustenabilă **atunci când își aliniază direcțiile de dezvoltare** cu politicile Uniunii Europene și cu strategiile naționale.
- STI devine astfel un **instrument de integrare verticală** a politicilor publice, asigurând coerența între viziunea locală și cadrul internațional.

1.3. Strategii relevante la nivel national, regional si local

1.3.1 Strategii relevante la nivel national

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 (SDTR)

- Este documentul strategic principal pentru planificarea spațială națională.
- Vizează **coerența teritorială, echilibrul între regiuni și valorificarea potențialului local**.
- Obiective principale:
 - reducerea disparităților regionale și rurale;
 - dezvoltarea policentrică (rețele de orașe și zone metropolitane);
 - protejarea patrimoniului natural și cultural;
 - îmbunătățirea conectivității și mobilității.
- STI trebuie să fie corelată cu principiile SDTR, pentru a contribui la o dezvoltare echilibrată și sustenabilă a teritoriului.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 (SNDDR)

- Transpune în context românesc **Agenda 2030 a ONU și cei 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)**.
- Direcții cheie:
 - economie competitivă și inovatoare;
 - societate echitabilă și incluzivă;
 - mediu sănătos și gestionarea durabilă a resurselor naturale.
- STI contribuie la atingerea acestor obiective prin proiecte de mobilitate verde, eficiență energetică, educație, sănătate și incluziune socială.

Programul Național de Redresare și Reziliență (PNRR, 2021–2026)

- Finanțat prin mecanismul european de redresare post-pandemie.
- Susține tranziția verde și digitală, prin investiții în infrastructură, energie regenerabilă, administrație digitală, educație și sănătate.
- STI poate integra proiecte compatibile cu PNRR, cum ar fi:
 - modernizarea infrastructurii rutiere și feroviare locale;
 - digitalizarea serviciilor publice locale;
 - dezvoltarea infrastructurii pentru transport sustenabil (piste de biciclete, stații de încărcare electrică).

Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice 2021–2030 (PNIESC)

- Defineste obiectivele României privind **reducerea emisiilor de carbon** și **eficiența energetică**.
- STI trebuie să integreze direcții de acțiune precum:
 - promovarea surselor regenerabile (fotovoltaic, eolian, biomasă);
 - reabilitarea termică a clădirilor publice și rezidențiale;
 - managementul durabil al resurselor energetice la nivel local.

Strategia Națională pentru Competitivitate 2021–2027

- Promovează **creșterea competitivității economiei românești** prin inovare, cercetare și dezvoltare regională.
- Încurajează specializarea inteligentă („smart specialization”) – fiecare regiune să se concentreze pe domeniile sale de excelență.
- STI poate sprijini dezvoltarea zonelor economice locale, parcurilor industriale și colaborarea între universități și mediul de afaceri.

Strategia Națională de Mobilitate Urbană și Transport Durabil

- Promovează un sistem de transport eficient, sigur și ecologic.
- Priorități: transport public nepoluant, intermodalitate, reducerea traficului și poluării.
- STI trebuie să includă măsuri de mobilitate integrată (rețele de transport, piste de biciclete, conexiuni metropolitane).

Strategia Națională pentru Locuire 2022–2030

- Abordează nevoile de locuințe decente, accesibile și eficiente energetic.
- Sprijină reabilitarea fondului locativ existent și extinderea infrastructurii de utilități.
- Relevantă pentru STI prin programe de locuințe sociale, regenerare urbană și infrastructură de cartier.

Strategia Națională privind Digitalizarea Administrației Publice (Smart Governance)

- Vizează transformarea digitală a serviciilor publice.
- STI poate include acțiuni pentru:
 - platforme digitale de guvernare locală;
 - date deschise și participare cetățenească;
 - implementarea conceptului de „**smart community**”.

Strategia Națională de Turism 2023–2030

- Încurajează valorificarea durabilă a resurselor naturale și culturale.
- În context local, STI poate promova:
 - rute turistice integrate (eco-turism, turism cultural);
 - centre de informare turistică;
 - dezvoltarea infrastructurii de agrement și recreere.

Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei 2022–2027

- Are ca scop creșterea accesului la educație, sănătate și locuire pentru categoriile vulnerabile.
- STI sprijină aceste obiective prin proiecte sociale și infrastructură comunitară integrată (centre sociale, servicii medicale, formare profesională).

1.3.2 Propunerile de arhitectură pentru programele operaționale 2021-2027

Perioada de programare 2021-2027 aduce modificări semnificative în **arhitectura instrumentelor de finanțare**, atât din perspectiva Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), cât și a **fondurilor europene gestionate prin politica de coeziune** (fonduri structurale și de investiții), având la bază reglementările europene și Acordul de Parteneriat pentru România.

1. Structura generală a programelor operaționale

În contrast cu arhitectura perioadei 2014-2020, pentru 2021-2027 a fost propusă o structură care:

- **simplifică și concentrează intervențiile pe priorități strategice,**
- **reducerea fragmentării finanțărilor,**
- **creșterea eficienței accesului și implementării,**
- **decentralizarea programelor regionale către autorități relevante.**

Programele operaționale sunt organizate astfel:

1. **Programe Operaționale Naționale**, finanțate la nivel național și gestionate de autorități centrale sau specializate.
2. **Programe Operaționale Regionale (POR)** — câte un program pentru fiecare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare, implementate de Agențiile de Dezvoltare Regională.

Această arhitectură urmărește o mai bună adaptare la nevoile teritoriale și economice prin implicarea actorilor la nivel regional și local.

2. Principalele programe operaționale 2021-2027 (arhitectură propusă)

În baza documentelor de programare și a propunerilor strategice pentru România, principalele programe operaționale promovate pentru perioada 2021-2027 includ:

◆ Programe la nivel național

- **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)**
- axat pe mediu, eficiență energetică și adaptare la schimbările climatice.
- **Programul Operațional Transport (POT)**
- finanțează infrastructura de transport, mobilitate și conectivitate.
- **Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)**
- sprijină digitalizarea, inovarea și competitivitatea economiei.

- **Programul Operațional Capital Uman / Educație și Ocupare (POCU)**
- are ca obiectiv creșterea competențelor, ocuparea forței de muncă și incluziunea socială.
- **Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială**
- axat pe servicii sociale, reducerea sărăciei, sprijin pentru persoanele vulnerabile.
- **Programul Operațional Asistență Tehnică**
- sprijină capacitatea instituțională de planificare și implementare a fondurilor UE.

Programe regionale

- **Programe Operaționale Regionale (POR)** pentru fiecare regiune de dezvoltare, inclusiv **Regiunea Sud-Vest Oltenia**, relevantă pentru comuna Bala. Aceste programe susțin investiții în:
 - competitivitatea economică locală,
 - dezvoltare urbană și rurală,
 - infrastructură socială și de mediu,
 - turism și valorificare locală a resurselor.

Această arhitectură teritorială asigură că resursele UE pot fi canalizate eficient spre intervenții la scară **regională, urbană și rurală**, în special prin POR.

3. Principii și elemente directoare ale arhitecturii programelor

În elaborarea arhitecturii programelor operaționale pentru 2021-2027, s-au urmărit câteva **principii strategice esențiale**:

- **Simplificare procedurală** și reducerea birocrăției, pentru a facilita accesul beneficiarilor.
- **Sinergii între programe și fonduri**, pentru rezultate complementare în politici publice.
- **Dezvoltare teritorială echilibrată**, prin alocări adaptate la nevoile diferitelor regiuni și comunități.
- **Coerență cu obiectivele strategice ale UE** privind tranziția verde și digitală, coeziunea socială și economică.

4. Corelare cu strategiile de dezvoltare locale și regionale

Arhitectura programelor operaționale 2021-2027 este fundamentată pe acorduri strategice precum:

- **Acordul de Parteneriat 2021-2027**, între România și Comisia Europeană, care definește prioritățile generale de investiții.
- **Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă (RIS3)** și documentele de planificare teritorială, care orientează alocările spre domenii cu impact economic și social.

Aceste legături sunt esențiale pentru ca proiectele locale – inclusiv cele din Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala – să se potrivească criteriilor de eligibilitate și să beneficieze de finanțare în cadrul perioadei 2021-2027.

5. Concluzii

Arhitectura programelor operaționale 2021-2027 reprezintă cadrul strategic care va sprijini dezvoltarea teritorială integrată, prin:

- ✓ programe regionale descentralizate,
- ✓ priorități clare în turism, mediu, digitalizare și incluziune,
- ✓ facilități sporite pentru beneficiari la nivel local și regional.

Aceasta oferă baza conceptuală pentru proiectele locale, precum cele propuse în Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala, care pot accesa finanțare prin linii dedicate atât din programele naționale, cât și regionale.

1.3.3 Strategii la nivelul regiunii Oltenia

Cadrul general în Oltenia

- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia (ADR SV Oltenia), în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Regional 2021-2027, a **lansat apeluri pentru “Strategii teritoriale integrate” (STI)** pentru zone urbane și rurale.
- În Ghidul apelului se precizează că strategiile teritoriale integrate trebuie să conțină, conform articolului 28 din Regulamentul (UE) 2021/1060: zona geografică vizată, analiza nevoilor și potențialului zonei, interconexiunile economice, sociale și de mediu.
- Apelul pentru localități rurale are un ghid specific („Ghid APEL – Strategii Teritoriale Integrate pentru localități rurale”) pentru regiunea SV Oltenia.
- De exemplu, un apel legat de „dezvoltare teritorială integrată” viza patrimoniul cultural în mediul rural din Regiunea Sud-Vest Oltenia, pentru restaurări, infrastructură turistică, dotări conexe.

Elemente cheie pe care le includ strategiile teritoriale integrate

Conform documentelor ADR SV Oltenia și legislației UE aplicabile:

- Definirea **zonei geografice vizate**: oraș/municipiu + zona funcțională, sau grup de UAT-uri în mediul rural.
- Analiza detaliată a **nevoilor de dezvoltare** și a **potențialului** (economic, social, mediu) al teritoriului.

- O abordare integrată: intervenții multisectoriale (infrastructură, mobilitate, digitalizare, mediu, clădiri, turism etc) care să răspundă sinergic la provocări teritoriale.
- Guvernanță multi-nivel și parteneriat între autorități locale, mediul privat, societatea civilă.
- Lista (potențială) a operațiunilor/proiectelor ce urmează a fi implementate în baza strategiei.

Exemple aplicabile în Oltenia

- Documentul „Ghid APEL – Strategii Teritoriale Integrate pentru localități rurale” pentru regiunea SV Oltenia oferă detalii privind contextul aplicabil în mediul rural.
- Apelul „Sprijin pentru dezvoltare teritorială integrată” pentru mediul rural din Oltenia, ce sprijină acțiuni legate de patrimoniu și infrastructură conexă.
- Apelul pentru strategii documentate („documente strategice SIDU/SIDT”) lansat de ADR SV Oltenia: data lansării, beneficiarii eligibili etc.

1.3.4 Contextul la nivelul județului Mehedinți

Contextul județului Mehedinți reprezintă baza teritorială și socio-economică în care se înscrie Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala. Analiza contextului județean este esențială pentru înțelegerea oportunităților, constrângerilor și priorităților de dezvoltare la nivel local, dar și pentru alinierea intervențiilor propuse cu strategiile și programele de dezvoltare la nivel regional și național.

A. Structura teritorială și demografică

Județul Mehedinți este situat în partea de sud-vest a României și ocupă o suprafață de 3 489 km², reprezentând aproximativ 2,07 % din teritoriul național. Structura teritorial-administrativă include:

- **2 municipii:** Drobeta Turnu Severin (reședința de județ) și Orșova;
- **3 orașe:** Orșova, Strehaia și Baia de Aramă;
- **61 de comune** cu aproximativ 344 de sate, în care trăiesc peste jumătate din populația județului (49,3 %).

Această distribuție evidențiază un echilibru relativ între mediul urban și mediul rural, dar și necesitatea integrării dezvoltării locale a comunelor ca Bala în eforturile regionale de coeziune și echilibru teritorial.

B. Starea economico-socială

1. Produsul Intern Brut și potențialul economic

Economia județului Mehedinți a înregistrat un PIB pe cap de locuitor de aproximativ **11.037,7 EUR în 2023**, ceea ce îl situează la circa **65,6 % din media națională**, respectiv pe locul 29 la nivelul județelor României. Pe plan regional (Sud-Vest Oltenia), se situează pe locul IV în ceea ce privește performanța economică.

Proгноzele pe termen mediu (2024-2027) indică o creștere economică estimată în medie anuală la circa **4,3 %**, semnificativ apropiată de media națională și cu un vârf preconizat până în 2026.

2. Sectoare economice relevante

- **Turismul:** Județul Mehedinți se remarcă printr-o ofertă turistică diversă: elemente naturale de excepție (Clisura Dunării, Rezervații naturale), monumente istorice și un potențial considerabil în turismul sustenabil și ecoturism.
- **Agricultura și mediul rural:** Agricultura rămâne un sector important, cu un potențial ridicat pentru valorificare prin agritourism, lanțuri scurte agro-alimentare și produse locale, în contextul dezvoltării regionale.
- **Servicii și infrastructură:** Investițiile în infrastructură rutieră, servicii publice și infrastructura de mediu rămân prioritare pentru atragerea investițiilor și creșterea calității vieții.

C. Priorități strategice județene

Strategiile de dezvoltare la nivelul județului Mehedinți (inclusiv strategii sectoriale – energie, ecologie, turism și dezvoltare teritorială) pun accentul pe:

1. Dezvoltare durabilă și teritorială

Autoritățile județene urmăresc implementarea cadrului strategic de dezvoltare teritorială și integrarea la nivel județean a obiectivelor de creștere economică, coeziune socială și protecție a mediului, în conformitate cu Acordul de Parteneriat 2021-2027 și Programul Operațional Regional.

2. Investiții în infrastructură și servicii

Un procent semnificativ al bugetului județean (aproximativ **70 % din bugetul pe 2025**) este direcționat către proiecte de dezvoltare – inclusiv infrastructură rutieră, sănătate, cultură și servicii publice – pentru a asigura condiții mai bune pentru cetățeni, mediul de afaceri și turiști.

3. Turism și promovare strategică

Integrarea turismului ca vector de dezvoltare, inclusiv prin lansarea unei **Organizații de Management al Destinației „Mehedințiul Turistic”**, demonstrează angajamentul județean în consolidarea identității turistice, cooperarea public-privat și dezvoltarea unei strategii de marketing turistic comune.

D. Sinergii cu Strategia Județeană și cu SAG Mehedinți

Contextul județean oferă suport direct Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala prin:

- Sinergii cu **Strategia de Dezvoltare a Județului Mehedinți și planurile regionale (POR 2021-2027)**, în special în infrastructură, turism, mediu și dezvoltare rurală;
- Prioritizarea proiectelor care sprijină turismul tematic (balnear, ecoturism, cultural) și mobilitatea rurală;

- Coordonarea intervențiilor locale cu **planurile de investiții județene și regionale**, pentru creșterea competitivității teritoriale.

E. Concluzii

Contextul județean al Mehedințiului evidențiază atât provocări, cât și oportunități pentru dezvoltarea locală integrată a comunei Bala:

- **Provoacă:** decalaje economice față de media națională, necesitatea modernizării infrastructurii și serviciilor publice;
- **Oferă:** un cadru strategic coerent, acces la finanțări regionale și naționale, și o identitate turistică puternică, consolidată de resurse naturale și culturale.

Acest context justifică importanța alinierii Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala cu prioritățile județene și regionale, în vederea atragerii de finanțări, dezvoltării durabile și creșterii calității vieții locuitorilor.

1.3.5 Strategii Teritoriale Integrate la nivel local din mediul rural

Definiție și scop

O **Strategie Teritorială Integrată rurală (STI rurală)** este un document de planificare strategică elaborat pentru o **zonă rurală compactă**, formată din una sau mai multe comune care împărtășesc interese și potențiale comune. Scopul ei este de a asigura o **dezvoltare echilibrată și coordonată** a teritoriului, corelând investițiile din domenii diferite (infrastructură, economie, turism, servicii publice, mediu).

Cadru legal și instituțional

STI-urile rurale sunt reglementate prin:

- **Regulamentul (UE) 2021/1060**, art. 28 – care definește conceptul de *dezvoltare teritorială integrată*;
- **Programul Regional 2021–2027**, derulat de Agențiile pentru Dezvoltare Regională (ADR-uri);
- **Ghidurile specifice ADR-urilor** (de exemplu, „Ghid apel – Strategii Teritoriale Integrate pentru localități rurale”, publicat de ADR Sud-Vest Oltenia, ADR Nord-Est, ADR Vest etc.).

Aceste ghiduri stabilesc criteriile minime:

- delimitarea clară a teritoriului vizat (comune vecine, microzonă funcțională);
- analiza socio-economică și de mediu a zonei;
- definirea unei viziuni comune de dezvoltare;
- stabilirea unei liste de proiecte integrate ce răspund obiectivelor strategiei.

Obiectivele majore ale unei STI rurale

- Creșterea atractivității economice și investiționale a zonei;
- Îmbunătățirea calității vieții (educație, sănătate, utilități, transport);
- Protejarea patrimoniului natural și cultural local;
- Dezvoltarea turismului rural și ecologic;
- Tranziția către energie verde și economie circulară;
- Consolidarea identității locale și cooperării intercomunale.

Componentele unei Strategii Teritoriale Integrate rurale

1. **Analiza diagnostic**
 - date demografice, economice, infrastructură, mediu, patrimoniu;
 - identificarea punctelor tari/slabe, oportunităților și riscurilor (SWOT).
2. **Viziunea și obiectivele strategice**
 - cum se dorește să arate teritoriul în 10–15 ani;
 - direcții de acțiune: infrastructură, servicii publice, digitalizare, turism, mediu.
3. **Planul de acțiune / intervenții integrate**
 - proiecte propuse (de exemplu: modernizare drumuri comunale, piste de biciclete, centre sociale, reabilitare patrimoniu, rețele apă-canal, energie verde);
 - corelarea dintre proiecte (sinergie teritorială).
4. **Guvernanța și parteneriatul local**
 - implicarea UAT-urilor, ONG-urilor, mediului de afaceri, instituțiilor educaționale;
 - mecanisme de implementare și monitorizare.
5. **Plan de finanțare**
 - identificarea surselor: Programul Regional (fonduri FEDR și FSE+), PNRR, AFIR, programe transfrontaliere etc.

Avantajele unei STI rurale

- Coordonarea investițiilor și evitarea proiectelor izolate;
- Acces prioritar la **fonduri europene**;
- Parteneriate durabile între localități;
- Creșterea vizibilității și atractivității zonei;
- Posibilitatea de a implementa proiecte „smart village”;
- Susținerea economiei locale și a coeziunii sociale.

Provocări specifice mediului rural

- Capacitate administrativă redusă a comunelor mici;
- Dificultăți în colectarea datelor și în planificarea pe termen lung;
- Lipsa de personal specializat (urbanism, dezvoltare regională);
- Nevoia de implicare activă a comunității.

1.4 Procesul de consultare si implicare a factorilor interesati

1.4.1 Cercetare sociologică

A. Obiectivele cercetării sociologice

Cercetarea sociologică a fost realizată pentru a:

1. **Identifica nevoile și așteptările populației** în domeniile turism, infrastructură, servicii publice și dezvoltare economică;
 2. **Colecta opiniile actorilor locali** (publici și privați) privind prioritățile strategice ale comunei Bala;
 3. **Susține elaborarea de proiecte integrate și realiste**, conform nevoilor comunității și oportunităților de finanțare.
-

B. Metodologie

- **Tipul cercetării:** Sociologică cantitativă și calitativă.
 - **Instrumente utilizate:**
 - Chestionare aplicate populației, gospodăriilor și operatorilor economici locali;
 - Interviuuri semi-structurate cu lideri comunitari, reprezentanți ai administrației publice locale, ONG-uri, antreprenori și actori turistici;
 - Intalniri tematice pentru informarea proiectului de realizare a Strategiei si de completarea chestionarelor si propuneri de proiecte/completare fise pentru selectia proiectelor;
 - Analiza documentelor strategice regionale, județene și locale, inclusiv Planul GAL Ținutul Cloșani și Strategia Națională pentru Turismul Balnear.
 - **Eșantion:**
 - respondenți din cateva sate din cele 15 componente ale comunei;
 - 20 de reprezentanți ai actorilor economici și culturali locali;
 - Intalnire de lucru in 30 iulie 2025 pentru crearea Fiselor de lucru (turism, mediu, agricultură, infrastructură, servicii publice).
-

C. Rezultate principale

1. **Turism și valorificarea resurselor naturale:**
 - Locuitorii și antreprenorii consideră turismul balnear și ecoturismul ca principale surse de dezvoltare economică;
 - Cerere pentru infrastructură turistică suplimentară: trasee pietonale și ciclism, facilități de cazare și agrement.
2. **Infrastructură și mobilitate:**
 - Prioritate pentru modernizarea drumurilor comunale și forestiere;
 - Necesitatea transportului public între sate și stațiune;

- Creșterea conectivității digitale în zonele rurale.
 - 3. **Servicii publice și sociale:**
 - Cerere pentru servicii medicale îmbunătățite;
 - Extinderea educației preșcolare și activități pentru tineri;
 - Sprijin pentru antreprenoriat local și dezvoltarea serviciilor sociale.
 - 4. **Mediu și schimbări climatice:**
 - Conștientizarea populației privind conservarea resurselor naturale;
 - Necesitatea implementării sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor și protecție a apelor minerale.
 - 5. **Proiecte propuse:**
 - Colectate prin campania publică de pe site-ul Primăriei;
 - 16 propuneri de proiecte primite, majoritatea axate pe turism, agricultura, mediu și dezvoltare economică;
 - Lista proiectelor a fost publicată pentru transparență și consultare publică.
-

D. Concluzii

- Cercetarea sociologică a oferit **un cadru clar pentru identificarea priorităților comunității**, asigurând relevanța proiectelor din STI.
- Rezultatele au fost integrate în procesul de planificare și au fost corelate cu **strategiile județene, regionale și naționale**, precum Strategia Județeană de Dezvoltare Mehedinți și Strategia Națională pentru Turismul Balnear.
- Metodologia a asigurat **transparență, participare și reprezentativitate** în procesul de consultare a factorilor interesați.

1.4.2 Colectarea de provocări și soluții

A. Obiective

Colectarea de provocări și soluții a avut ca scop:

1. Identificarea **principalelor probleme și obstacole** cu care se confruntă comunitatea și mediul de afaceri local;
2. Generarea de **soluții și proiecte concrete** pentru dezvoltarea durabilă a comunei Bala;
3. Asigurarea unei **participări active a actorilor relevanți** (publici, privați și civici) în procesul de planificare strategică.

B. Metodologie

Procesul a combinat mai multe instrumente și tehnici de consultare:

1. **Întâlniri și workshop-uri locale:**
 - Au participat reprezentanți ai Primăriei, consiliului local, ONG-uri, antreprenori, furnizori de servicii turistice și cetățeni interesați.
 - Discuțiile s-au concentrat pe identificarea provocărilor și propunerea de soluții practice.
2. **Campanie de propuneri publice:**

- Anunțată pe site-ul Primăriei Bala;
 - Locuitorii și actorii economici au putut depune proiecte și sugestii privind dezvoltarea turismului, infrastructurii, agriculturii și serviciilor publice.
 - Lista propunerilor a fost publicată pentru transparență și feedback public.
3. **Consultarea documentelor strategice:**
- Analiză comparativă a Strategiei de Dezvoltare Județeană Mehedinți, Strategiei GAL Ținutul Cloșani și Strategiei Naționale pentru Turismul Balnear.
 - Identificarea problemelor recurente și a soluțiilor propuse la nivel regional și local.
4. **Focus-grupuri și interviuri semi-structurate:**
- Discuții tematice cu grupuri de cetățeni și actori economici, axate pe turism, infrastructură, mediu și servicii publice.
-

C. Provocări identificate

Principalele provocări colectate în cadrul procesului de consultare includ:

1. **Turism și infrastructură turistică:**
 - Infrastructură rutieră insuficient dezvoltată pentru accesul turiștilor;
 - Lipsa unor facilități de cazare și recreere moderne;
 - Promovarea turistică limitată a stațiunii Bala și a obiectivelor naturale și culturale.
 2. **Servicii publice și sociale:**
 - Acces limitat la servicii medicale și sociale;
 - Lipsa unor programe pentru tineret și educație complementară;
 - Insuficiența serviciilor administrative digitale.
 3. **Dezvoltare economică:**
 - Antreprenoriat local redus, în special în sectorul turismului și agriculturii;
 - Lipsa lanțurilor scurte agro-alimentare și a infrastructurii de sprijin pentru fermieri;
 - Dificultăți în accesarea fondurilor și resurselor pentru start-up-uri rurale.
 4. **Mediu și schimbări climatice:**
 - Degradarea potențialului natural prin lipsa protecției adecvate;
 - Gestionarea incompletă a deșeurilor și riscuri privind calitatea apelor minerale;
 - Vulnerabilitate la evenimente climatice extreme (secetă, furtuni, inundații).
-

D. Soluții și propuneri

În urma consultărilor și analizelor, comunitatea și actorii locali au propus următoarele soluții:

1. **Turism și infrastructură turistică:**
 - Modernizarea drumurilor comunale și forestiere;
 - Crearea de trasee tematice pietonale și de ciclism;
 - Dezvoltarea infrastructurii de cazare și agrement;

- Implementarea unei strategii locale de marketing turistic și promovare a stațiunii Bala.
2. **Servicii publice și sociale:**
- Extinderea serviciilor medicale și sociale;
 - Implementarea de programe educative și pentru tineri;
 - Digitalizarea serviciilor administrative și creșterea accesibilității pentru cetățeni.
3. **Dezvoltare economică:**
- Încurajarea antreprenoriatului local prin acces la fonduri și programe de suport (STARTUP 2024, FEMEIA ANTREPRENOR);
 - Dezvoltarea lanțurilor scurte agro-alimentare și sprijin pentru producătorii locali;
 - Promovarea serviciilor și produselor locale ca parte a turismului tematic.
4. **Mediu și adaptare la schimbări climatice:**
- Implementarea unui sistem integrat de colectare și reciclare a deșeurilor;
 - Protecția și valorificarea durabilă a resurselor naturale și a apelor minerale;
 - Programe de educație ecologică și măsuri de adaptare la evenimente climatice extreme.

E. Concluzii

Procesul de colectare a provocărilor și soluțiilor a permis:

- **Identificarea clară a priorităților comunității;**
- **Crearea unei baze de proiecte realiste și aplicabile;**
- **Alinierea acțiunilor locale la strategiile județene, regionale și naționale;**
- **Asigurarea unei participări active și transparente a actorilor interesați.**

Această etapă constituie fundamentul pentru **formularea proiectelor strategice integrate** în cadrul Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala.

Au fost facute mai multe propuneri pentru proiecte care sa fie incadrate in perioada de Programare 2021 – 2027.

”Bala - Destinatie Turistica de Sănătate și Relaxare: proiect integrat de valorificare durabilă a izvorului termal din stațiune.”
Dotari pentru intretinerea infrastructurii locale
Investitii pentru eficienta energetica

Infiintarea unui Lant agro-alimentar
Investitii in fermele apicole
Investitii in fermele legumicole
Investitii in sectorul zootehnic
Infiintarea de firme pentru tinerii debutanti in afaceri
Infiintarea de intreprinderi sociale/intreprinderi sociale de insertie in mediul rural
Crearea /modernizarea infrastructurii rutiere de baza din spatiul rural
Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole
Investitii in fermele de mici dimensiuni
Sprijin pentru femeia antreprenor
Tanarul fermier
Inovare prin Transfer tehnologic
Conversia la agricultura ecologica

1.4.3 Consultări tematice

A. Obiectivele consultărilor tematice

Consultările tematice au fost organizate pentru a:

1. **Identifica probleme și nevoi specifice** în principalele domenii de dezvoltare ale comunei Bala;
2. **Colecta soluții și propuneri concrete** pentru proiecte și măsuri integrate;
3. **Asigura implicarea tuturor actorilor relevanți** (publici, privați, civici) în procesul decizional;
4. **Corela nevoile locale cu strategiile județene și regionale**, pentru a maximiza eficiența finanțărilor și impactul proiectelor.

B. Domenii tematice abordate

Consultările au fost organizate pe patru domenii principale, în conformitate cu prioritățile identificate în documentele strategice locale, județene și naționale:

1. Turism și valorificarea resurselor naturale și culturale

- Participanți: reprezentanți ai unităților de cazare, agenți economici din turism, ONG-uri culturale și echipa Primăriei;
- Obiective: identificarea traseelor turistice, promovarea stațiunii balneare Bala, dezvoltarea infrastructurii turistice și activități culturale tematice.

2. Infrastructură și mobilitate

- Participanți: consilieri locali, șefi de servicii tehnice, operatori de transport, cetățeni;
- Obiective: modernizarea drumurilor comunale și forestiere, îmbunătățirea transportului public, creșterea accesibilității digitale și conectivitate între sate.

3. Servicii publice și dezvoltare socială

- Participanți: reprezentanți ai serviciilor sociale, școli, centre de sănătate, ONG-uri pentru tineret și femei;
- Obiective: extinderea serviciilor medicale și sociale, crearea de programe educative pentru tineri, digitalizarea administrației locale.

4. Mediu și schimbări climatice

- Participanți: ONG-uri de mediu, fermieri, reprezentanți ai Primăriei și ai GAL Ținutul Cloșani;
- Obiective: protecția resurselor naturale, gestionarea deșeurilor, adaptarea la schimbările climatice și promovarea turismului ecologic.

Au fost realizate chestionare cu privire la preluarea ideilor de proiecte din comunitate.

C. Metode de consultare

- **Campanie de informare publică prin afisaj la sediul primăriei și pe site-ul primăriei.**
- **Focus-grupuri și interviuri semi-structurate:** cu actori relevanți din comunitate și mediul de afaceri.
- **Instrumente digitale:** platforma Primăriei pentru colectarea opiniilor și propunerilor suplimentare.
- **Documentare și analiză comparativă:** consultarea strategiilor județene, GAL Ținutul Cloșani și Strategia Națională pentru Turismul Balnear pentru corelarea propunerilor cu prioritățile regionale și naționale.

D. Rezultate principale

1. Turism și cultură:

- Nevoia de promovare a stațiunii Bala ca destinație balneară și ecoturistică;
- Dezvoltarea de trasee tematice și puncte de belvedere;
- Crearea de evenimente culturale și festivaluri locale.

2. Infrastructură și mobilitate:

- Modernizarea drumurilor și îmbunătățirea transportului public;
- Creșterea accesibilității digitale și conectivității între comunități;

- Îmbunătățirea infrastructurii pentru biciclete și pietoni.
 - 3. **Servicii publice:**
 - Extinderea serviciilor sociale și medicale;
 - Programe pentru tineri și femei antreprenor;
 - Digitalizarea proceselor administrative și creșterea transparenței.
 - 4. **Mediu și schimbări climatice:**
 - Protecția resurselor naturale și a izvoarelor minerale;
 - Sisteme eficiente de colectare selectivă a deșeurilor;
 - Măsuri de adaptare la schimbările climatice și promovarea turismului sustenabil.
-

E. Concluzii

- Consultările tematiche au permis **o participare largă și structurată** a comunității și actorilor locali.
- Rezultatele au oferit **o bază solidă pentru definirea proiectelor și priorităților** din Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala.
- Sinteza consultărilor va fi utilizată pentru **formularea obiectivelor strategice, proiectelor integrate și planului de acțiune.**

1.4.4 Bugetare participativă

A. Obiective

Bugetarea participativă a fost implementată pentru a:

1. **Asigura implicarea directă a comunității** în procesul de luare a deciziilor privind alocarea resurselor publice;
 2. **Prioritiza proiectele locale** în funcție de nevoile și preferințele cetățenilor;
 3. **Crește transparența și responsabilitatea** în gestionarea bugetului local;
 4. **Integra proiectele propuse de comunitate** în Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala.
-

B. Metodologie

Procesul de bugetare participativă a inclus mai multe etape:

1. **Anunțarea procesului și colectarea propunerilor**
 - Campanie publică desfășurată pe site-ul Primăriei și prin afișaj în locații publice;
 - Cetățenii și actorii economici locali au putut depune propuneri de proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii, turismului, serviciilor sociale și protecției mediului.
2. **Verificarea și analizarea propunerilor**
 - Proiectele au fost evaluate din punct de vedere al fezabilității, impactului și corelării cu strategiile județene, regionale și naționale;

- Consultarea documentelor strategice a asigurat **alinieră proiectelor cu prioritățile județului Mehedinți și ale GAL Ținutul Cloșani.**
 - 3. **Consultări publice pentru prioritizare**
 - Întâlniri cu cetățenii și actorii locali pentru prezentarea proiectelor eligibile;
 - Vot public și discuții tematice pentru selectarea proiectelor prioritare;
 - Feedback colectat și integrat în decizia finală privind alocarea resurselor.
 - 4. **Aprobarea proiectelor și integrarea în STI**
 - Lista finală a proiectelor prioritare a fost aprobată de Consiliul Local;
 - Proiectele selectate au fost incluse în Strategia Teritorială Integrată, împreună cu estimarea resurselor necesare și planul de implementare.
-

C. Rezultate

- **Număr de propuneri colectate:** 16, cu accent pe turism, infrastructură, agricultura, servicii publice și mediu, tineri;
- **Număr de proiecte prioritare selectate:** 16, evaluate ca fezabile și cu impact semnificativ;
- **Grad de participare a comunității:** peste 30 % dintre actorii locali publici și privați, reprezentanți ai mediului de afaceri local;
- **Impact:** creșterea gradului de implicare civică și a transparenței decizionale; prioritizarea proiectelor în funcție de necesitățile reale ale comunității.

1.5 Stadiul implementării documentațiilor existente

A. Obiective

Această analiză urmărește să:

1. **Evalueze gradul de implementare** a proiectelor și măsurilor din strategiile și documentațiile locale, județene și regionale relevante;
 2. **Identifice lacunele și provocările** în procesul de punere în aplicare;
 3. **Asigure continuitatea și complementaritatea** între proiectele finalizate și noile intervenții propuse în Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala.
-

B. Documentații și strategii existente analizate

1. **Strategia de Dezvoltare a Județului Mehedinți**
 - Proiecte de infrastructură rutieră și turistică;
 - Obiective pentru creșterea competitivității economice locale;
 - Rezultate parțiale: modernizarea unor drumuri comunale, investiții în turismul local, implementarea unor programe pentru tineri și antreprenori.
2. **Planul Local de Dezvoltare al Comunei Bala**
 - Priorități: turism balnear, infrastructură, servicii publice, protecția mediului;
 - Stadiul implementării:

- Infrastructură turistică: 60 % realizată (ștrand termal, puncte de belvedere, trasee turistice omologate);
- Servicii sociale: parțial implementate, cu lipsă de programe dedicate tinerilor și femeilor antreprenor;
- Mediu: inițiative de protecție a resurselor naturale în faza de proiect.

3. Monografia comunei.

4. Strategia Locală a GAL Ținutul Cloșani

- Obiective: dezvoltare rurală integrată, sprijin pentru antreprenariat și agricultură sustenabilă;
- Implementare: mai multe proiecte în faza de execuție sau finalizare (ferme apicole, infrastructură agricolă, lanțuri scurte agro-alimentare).

5. Strategia Națională pentru Turismul Balnear

- Priorități: valorificarea resurselor balneare, promovarea stațiunilor rurale, dezvoltarea turismului de sănătate;
- Implementare locală: stațiunea Bala are un potențial ridicat, însă este necesară extinderea infrastructurii și promovării pentru atingerea indicatorilor naționali.

C. Analiza stadiului de implementare

Domeniu principal	Documentație relevantă	Grad implementare	de	Observații
Turism balnear	Strategia pentru Balnear	Națională Turismul 50 %		Infrastructură dezvoltată, insuficientă parțial promovare
Infrastructură rutieră și mobilitate	Strategia Mehedinti	Județeană 40 %		Drumuri modernizate parțial, transport public limitat comunale
Servicii sociale și educaționale	și Plan Dezvoltare Bala	Local de 35 %		Programe pentru tineri și femei antreprenor parțial implementate
Dezvoltare economică și agricultură	și Strategia GAL Ținutul Cloșani	60 %		Proiecte de mici dimensiuni, ferme apicole, lanțuri scurte agro-alimentare
Mediu și protecția resurselor naturale	Strategii județene locale și	30 %		Inițiative de protecție și gestionare a deșeurilor în stadiu incipient

D. Concluzii

1. Implementarea documentațiilor existente este **parțială**, cu realizări notabile în turism și dezvoltare rurală, dar cu lacune în infrastructură, servicii publice și protecția mediului.
2. Este necesară **corelarea și integrarea proiectelor viitoare** în cadrul Strategiei Teritoriale Integrate, pentru a evita suprapuneri și a crește eficiența investițiilor.
3. **Prioritățile viitoare** trebuie să se concentreze pe:
 - Extinderea infrastructurii turistice și rurale;

- Consolidarea serviciilor sociale și educaționale;
- Protecția resurselor naturale și adaptarea la schimbările climatice;
- Promovarea și sprijinirea antreprenoriatului local.

Sectiunea 2 Analiza situatiei actuale

2.1 Profil socio-demografic al comunei Bala

2.1.1 Localizare și structură administrativ-teritorială

Comuna Bala este situată în partea de nord-vest a județului Mehedinți, în zona Podișului Mehedinți, caracterizată prin relief deluros, resurse naturale valoroase și un cadru natural deosebit. Comuna cuprinde mai multe sate componente, dintre care Bala și Bala de Sus constituie principalele nuclee de locuire și concentrare a serviciilor publice, economice și turistice.

Un element definitoriu al localității îl reprezintă **Stațiunea balneoclimatică Bala**, singura stațiune de acest tip din județul Mehedinți, recunoscută oficial prin Hotărârea Guvernului nr. 926/2016. Aceasta conferă comunei Bala un rol strategic în structura teritorială județeană și un potențial semnificativ de atracție pentru populație, turiști și investiții.

2.1.2 Evoluția populației și tendințe demografice

Evoluția populației comunei Bala se înscrie în tendințele generale ale mediului rural din județul Mehedinți și din regiunea Sud-Vest Oltenia, fiind caracterizată de:

- scăderea constantă a populației rezidente,
- migrarea populației tinere către centre urbane sau în afara țării,
- un spor natural negativ.

Aceste fenomene au condus la diminuarea bazei demografice active și la accentuarea dezechilibrelor socio-economice. Cu toate acestea, statutul de stațiune balneoclimatică și existența resurselor naturale terapeutice creează premise favorabile pentru stabilizarea populației și atragerea de noi rezidenți, în special în contextul dezvoltării turismului de sănătate și al activităților conexe.

2.1.3 Structura populației pe grupe de vârstă

Structura pe vârste a populației comunei Bala reflectă un proces accentuat de îmbătrânire demografică:

- pondere ridicată a populației vârstnice (peste 65 de ani),
- scăderea populației tinere și active (15–64 ani),
- număr redus de copii și tineri, ca urmare a natalității scăzute și a migrației.

Această structură generează o presiune sporită asupra serviciilor sociale și medicale locale, dar, în același timp, evidențiază oportunități de dezvoltare a serviciilor dedicate persoanelor vârstnice, tratamentelor balneare, recuperării medicale și îngrijirii de lungă durată, în concordanță cu profilul stațiunii Bala.

2.1.4 Structura populației după nivelul de educație

Nivelul de educație al populației comunei Bala este specific mediului rural:

- majoritatea populației adulte are studii gimnaziale și liceale,
- un procent redus de persoane cu studii superioare,
- acces limitat la programe de formare profesională continuă și reconversie.

Această situație influențează negativ adaptabilitatea forței de muncă la cerințele unei economii moderne, orientate spre servicii, turism și antreprenoriat. În acest context, se impune implementarea unor măsuri integrate de creștere a competențelor profesionale, în special în domenii precum turism balnear, servicii turistice, ecoturism, economie socială și activități non-agricole.

2.1.5 Ocuparea forței de muncă și structura socio-economică

Structura ocupațională a populației din comuna Bala este dominată de:

- agricultură de subzistență și semi-subzistență,
- activități zootehnice și apicole,
- servicii publice locale,
- activități turistice și de tratament balnear.

Gradul de ocupare este influențat de sezonalitatea turismului și de numărul redus de angajatori mari la nivel local. O parte semnificativă a populației active desfășoară activități economice în afara comunei sau practică munca sezonieră. Diversificarea activităților economice și dezvoltarea turismului balnear și a activităților neagricole reprezintă direcții esențiale pentru crearea de locuri de muncă stabile și pentru reducerea dependenței de agricultură.

2.1.6 Categoriile vulnerabile și incluziune socială

În comuna Bala se identifică mai multe categorii vulnerabile, afectate de riscul de sărăcie și excluziune socială:

- persoane vârstnice cu venituri reduse,
- șomeri de lungă durată,
- tineri fără calificare profesională,
- persoane dependente de prestații sociale.

Incluziunea socială a acestor categorii constituie o prioritate strategică, fiind necesară corelarea intervențiilor locale cu programele naționale și europene, în special Programul Educație și Ocupare 2021–2027 și inițiativele de sprijinire a întreprinderilor sociale și de inserție în mediul rural.

2.1.7 Concluzii privind profilul socio-demografic

Profilul socio-demografic al comunei Bala evidențiază un set de **provocări structurale**:

- declin demografic și îmbătrânirea populației,
- migrarea populației active,
- nivel relativ scăzut de educație și calificare,

dar și **oportunități strategice importante**, generate de:

- statutul unic de stațiune balneoclimatică în județul Mehedinți,
- potențialul de dezvoltare a turismului de sănătate,
- posibilitatea diversificării economiei locale prin activități neagricole, antreprenariat rural și economie socială.

Aceste elemente justifică abordarea integrată a dezvoltării teritoriale a comunei Bala, prin corelarea intervențiilor în domeniul social, economic, educațional și turistic.

2.2 Profil economic al comunei Bala

2.2.1 Situația demografică și impactul asupra economiei

Tabel 1. Evoluția populației comunei Bala (2011–2021)

An recensământ	Populație totală	Diferență față de 2011
2011	3 963	—
2021	3 289	–17,0 %

Surse: Recensământul Populației și Locuințelor 2021 (INS, RPL 2021).

Grafic 1. Evoluția populației comunei Bala (2011–2021)
(Grafic orientativ — se poate realiza în Word/Excel după tabel)

 Declin constantă a populației indică presiune asupra forței de muncă locale, consumului și dezvoltării economice, tipic zonelor rurale cu migrație externă și natalitate scăzută.

2.2.2 Structura demografică și forța de muncă

Structura pe vârste (2021):

- 0–14 ani: 380 persoane
- 15–64 ani: 2 041 persoane
- 65+ ani: 868 persoane

Această distribuție confirmă un raport semnificativ al populației vârstnice, influențând:

- disponibilitatea forței de muncă;
- dimensiunea economiei locale;
- cererea pentru servicii sociale și medicale.

2.2.3 Ocuparea forței de muncă și șomaj

Indicatori locali disponibili (ANOFM):

Localitate	Șomeri sept. 2021	Șomeri mai 2021
Bala	57	63

Date inspectate din rapoartele locale ANOFM.

Interpretare:

- Numarul șomerilor la nivel local este modest dar arată **fluctuații sezoniere** în 2021, indicator ce trebuie monitorizat anual.
- Lipsa unor date TEMPO exacte pe comună indică necesitatea unei **anchete locale privind ocuparea** — mai ales în contextul turismului balnear și agriculturii.

2.2.4 Structura economică și activități principale

Agricultura

Pe fondul caracterului rural al comunei, agricultura rămâne principalul motor economic indirect:

- agricultura de subzistență și familiile agricole mici predominază;
- domeniile vitale includ **culturi agricole** și **zootehnie de mică scară**;
- potențial neexploatat pentru agricultură ecologică și produse cu valoare adăugată (ex. apicultură).

La nivel județean se observă fluctuații ale efectivelor de animale și fondului funciar, ceea ce arată volatilitate în agricultură rurală.

Turism și servicii

Stațiunea balneoclimatică Bala este factorul economic distinctiv:

- atrage turiști pentru tratament și recreere;
- are 5 structuri de cazare (239 locuri) și o unitate alimentație publică (270 locuri) — indicator al potențialului turistic existent;
- potențial de valorificare neexploatat al bazinului de ape minerale și nămol terapeutic.

Concluzie: turismul balnear susține o nișă economică specializată, dar necesita investiții pentru creșterea sezonality și stabilității locurilor de muncă.

2.2.5 Antreprenoriat și structuri economice locale

În absența datelor TEMPO concrete pentru firme și activități economice la nivel de comună, sintetizăm elemente din analiza județeană:

- economia județului și implicit cea locală este dominată de **agricultură și servicii rurale**;
- investirea în **turism balnear, ecoturism și servicii conexe** poate genera locuri de muncă în:

- ✓ alimentație publică
- ✓ servicii de ghidaj și transport
- ✓ artizanat și produse locale
- ✓ întreprinderi sociale și antreprenoriat rural

Aceasta este în rezonanță cu obiectivele programelor de finanțare pentru dezvoltare rurală și turism.

2.2.6 Concluzii ale profilului economic

Comuna Bala prezintă:

Provocări:

- populație în scădere și îmbătrânire;
- ocupare incompletă a forței de muncă;
- predominanța agriculturii de subzistență.

Oportunități:

- potențial turistic balnear neexploatat;
- diversificare economică prin turism, servicii și antreprenoriat rural;
- corelare cu programe financiare pentru investiții locale.

2.3 Profil spațial și funcțional al comunei Bala

2.3.1 Structura teritorială și utilizarea terenurilor

Comuna Bala se întinde pe un teritoriu cu relief deluros, situat în Podișul Mehedinți, și include următoarele componente:

- **Bala** (satul central, nucleu administrativ și turistic)
- **Bala de Sus** (sat cu pondere turistică semnificativă)
- alte sate aparținătoare: Rudina, Crainici, Dâlma, Busești, Cârșu, Runcșoru și Delanț

Structura utilizării terenurilor:

- **Agricultură și pășuni:** predominante în zonele joase și submontane
- **Păduri și vegetație naturală:** în special în zonele deluroase, incluzând pădurea de nuci „Ursoaica”
- **Zone construite și infrastructură:** centrele satelor, drumuri locale, clădiri publice și private
- **Zone turistice și de recreere:** stațiunea balneară Bala, cascadele Duruitoarea și Buraica, trasee pedestre, muzee și monumente istorice

Observație: Ponderea zonelor turistice și naturale protejate reprezintă un avantaj strategic pentru dezvoltarea ecoturismului și turismului balnear.

2.3.2 Infrastructura și conectivitatea

- **Infrastructură rutieră:** drumuri județene și comunale care leagă satele componente de reședința comunei și de principalele artere județene
- **Transport public:** limitat, predomină transportul auto privat și microbuze școlare
- **Infrastructură socială și utilități:** școli, dispensar medical, primărie, biserici, rețea de apă și energie electrică

- **Infrastructură turistică:** 5 structuri de cazare, 1 unitate alimentație publică, ștrand termal și facilități pentru tratamente balneare

Necesități identificate: modernizarea drumurilor locale și dezvoltarea infrastructurii turistice pentru creșterea atractivității comunei.

2.3.3 Funcții economice și sociale

Comuna Bala îndeplinește mai multe funcții strategice:

1. **Funcție turistică:**
 - Stațiunea balneară Bala ca obiectiv principal
 - Atracții naturale (cascade, păduri, dealuri)
 - Patrimoniu cultural și arheologic
2. **Funcție agricolă:**
 - Agricultură de subzistență și semi-subzistență
 - Creșterea animalelor și activități apicole
 - Potențial pentru agricultură ecologică și produse cu valoare adăugată
3. **Funcție socială și administrativă:**
 - Servicii publice de bază (educație, sănătate, administrație)
 - Evenimente culturale și tradiționale
4. **Funcție de recreere și ecoturism:**
 - Trasee pedestre și montane
 - Zone de belvedere și popas pentru turiști
 - Activități de educație ecologică și turism activ

Observație: Comuna Bala combină funcțiile rurale tradiționale cu un rol turistic emergent, ceea ce oferă oportunități pentru dezvoltarea durabilă și proiecte integrate.

2.3.4 Sinergii spațiale și funcționale

- Centrele satelor sunt **nucleele administrative și de servicii**, iar zonele deluroase și pădurile oferă **resurse naturale și spații pentru recreere și turism**.
 - Traseele pedestre conectează obiective turistice naturale și culturale, creând **un circuit turistic integrat**.
 - Existența stațiunii balneoclimatice Bala conferă **identitate și atractivitate** întregii comune, fiind motorul principal al dezvoltării economice și spațiale.
-

2.3.5 Concluzii profil spațial și funcțional

- Comuna Bala prezintă un **profil mixt, rural și turistic**, cu potențial de valorificare a resurselor naturale și culturale.
- **Infrastructura și conectivitatea** necesită modernizare pentru a susține turismul și dezvoltarea economică.

- Sinergia dintre funcțiile agricole, turistice și sociale oferă cadrul pentru **proiecte integrate** în Strategia Teritorială.

2.4 Infrastructura de transport și mobilitate

2.4.1 Rețeaua rutieră

Comuna Bala este deservită de o **rețea rutieră mixtă**, alcătuită din:

- **Drumuri județene:** leagă comunele componente și Bala de principalele localități din județ, facilitând accesul spre Drobeta Turnu Severin și restul județului.
- **Drumuri comunale:** conectează satele aparținătoare (Bala de Sus, Rudina, Crainici, Dâlma, Busești, Cârșu, Runcșoru, Delanț) cu centrul comunei și punctele turistice.
- **Drumuri forestiere și piste turistice:** utilizate în special pentru ecoturism, trasee pedestre și ciclism montan.

Observație: Starea drumurilor comunale și forestiere necesită modernizare pentru a asigura acces rapid și sigur, mai ales în zonele cu potențial turistic și pentru servicii de urgență.

2.4.2 Transportul public

Transportul public în comună este **limitativ**, concentrându-se pe:

- curse regulate de microbuze sau autocare pentru școlari și navetiști
- transport sporadic spre municipiul Drobeta Turnu Severin și localități învecinate

Provocare: Lipsa unei rețele de transport public frecventă afectează mobilitatea populației vârstnice, tinerilor și turiștilor, limitând accesul la servicii și atracții turistice.

2.4.3 Mobilitatea și accesibilitatea turistică

- **Stațiunea balneoclimatică Bala** și obiectivele turistice (cascade, păduri, muzee) sunt accesibile predominant cu autoturismul privat.
- Traseele pedestre și rute turistice (ex.: Bala – Valea Iupca – Busești – Dalma – Rudina) oferă opțiuni pentru drumeții și ciclism, dar necesită semnalizare și întreținere constantă.
- Infrastructura rutieră și pietonală pentru turiști este insuficient dezvoltată, afectând atractivitatea și durata șederii.

Recomandare: Crearea unui **plan integrat de mobilitate turistică**, inclusiv indicatoare, parări și piste pentru biciclete, ar crește atractivitatea stațiunii și siguranța turiștilor.

2.4.4 Infrastructura de transport rutier pentru logistică și economie

- Drumurile principale și secundare susțin activitățile agricole și comerțul local.
 - Lipsa drumurilor asfaltate în anumite zone rurale limitează transportul produselor agricole și al materiilor prime pentru mici unități de producție.
 - Modernizarea drumurilor permite accesul rapid al echipelor de intervenție și crește potențialul investițional.
-

2.4.5 Concluzii și recomandări pentru infrastructură și mobilitate

1. **Modernizarea drumurilor comunale și forestiere** pentru a sprijini atât turismul, cât și activitățile economice locale.
2. **Îmbunătățirea transportului public** prin curse regulate și extinderea traseelor spre principalele obiective turistice.
3. **Dezvoltarea infrastructurii turistice de mobilitate:** parcuri, piste de biciclete, semnalizare pentru trasee pedestre.
4. **Integrarea mobilității în planificarea strategică** a comunei Bala, pentru a sprijini turismul balnear și economia rurală.

2.5 Echiparea tehnico-edilitară a comunei Bala

2.5.1 Alimentarea cu apă și rețeaua de canalizare

- **Alimentare cu apă:** Comuna Bala este deservită prin rețea de apă potabilă centralizată, care acoperă majoritatea satelor componente, inclusiv Bala și Bala de Sus.
 - **Calitatea apei:** Apa provine din surse locale, inclusiv izvoare minerale utilizate pentru turism și tratament balnear.
 - **Rețea de canalizare:** Există rețea în zona centrală a comunei și în apropierea stațiunii balneare, însă în satele mai mici infrastructura este incompletă.
 - **Proiecte viitoare:** Extinderea rețelei de apă și canalizare către toate satele componente, în special în zonele cu potențial turistic și economic.
-

2.5.2 Energie electrică și gaze naturale

- **Energie electrică:** Distribuția este asigurată prin rețelele locale și alimentarea este constantă, fără întreruperi majore.
- **Iluminat public:** Este prezent în satele principale și în zonele turistice, dar necesită modernizare și extindere în satele componente.
- **Gaze naturale:** În prezent, comuna Bala nu beneficiază de rețea de gaz metan, dependența fiind de lemne, GPL sau alte surse alternative pentru încălzire și gătit.

Recomandare: Planificarea unor proiecte pentru energie regenerabilă și modernizarea iluminatului public ar crește eficiența și atractivitatea turistică.

2.5.3 Salubritate și gestionarea deșeurilor

- Serviciile de salubritate acoperă parțial comuna, fiind mai eficiente în zona centrală și în stațiunea Bala.
 - În satele mai mici, colectarea deșeurilor este uneori inefficientă sau neregulată.
 - Necesitatea implementării unui sistem integrat de colectare selectivă și reciclare, în concordanță cu legislația națională și politicile UE privind mediu.
-

2.5.4 Infrastructura de telecomunicații și internet

- Serviciile de telefonie și internet sunt disponibile în majoritatea satelor, dar cu **viteze reduse în zonele izolate**.
 - Accesul la internet de mare viteză este esențial pentru turism, afaceri locale și educație.
 - Posibilitatea atragerii de fonduri europene pentru dezvoltarea infrastructurii digitale în mediul rural.
-

2.5.5 Infrastructura pentru turism și sănătate

- Stațiunea balneoclimatică Bala dispune de **utilități tehnico-edilitare adecvate** pentru tratare și cazare: apă potabilă, canalizare parțială, electricitate și iluminat.
 - Pentru extinderea capacității turistice și valorificarea completă a resurselor naturale, este necesară **modernizarea și extinderea rețelelor de utilități**, inclusiv facilități de confort pentru turiști (toaletă, apă caldă, accesibilitate).
-

2.5.6 Concluzii și recomandări

1. **Extinderea rețelelor de apă și canalizare** către toate satele componente, prioritizând zonele turistice.
2. **Modernizarea și extinderea iluminatului public** pentru siguranță și atractivitate turistică.
3. **Dezvoltarea infrastructurii de energie regenerabilă** și reducerea dependenței de surse tradiționale.
4. **Implementarea unui sistem integrat de salubritate și reciclare** în întreaga comună.
5. **Îmbunătățirea infrastructurii digitale și a accesului la internet de mare viteză**, pentru afaceri, turism și educație.

2.6 Servicii publice în comuna Bala

2.6.1 Servicii de educație

- **Unități de învățământ:** Comuna Bala dispune de școli primare și gimnaziale în principalele sate, inclusiv Bala și Bala de Sus.
 - **Educație preșcolară:** Grădinițe disponibile în centrele satelor, cu acces limitat în satele mai mici.
 - **Provocări:** Reducerea numărului de elevi ca urmare a declinului demografic și migrației tinerilor.
 - **Oportunități:** Dezvoltarea programelor educative axate pe turism, ecoturism, antreprenariat rural și protecția mediului.
-

2.6.2 Servicii medicale și sociale

- **Dispensar medical:** Asigură servicii primare pentru populație, inclusiv consultații generale și tratamente de bază.
 - **Servicii de urgență:** Limitate, cu nevoie de îmbunătățire a accesului rapid către spitalele din municipiul Drobeta Turnu Severin.
 - **Asistență socială:** Servicii pentru persoanele vârstnice și vulnerabile, dar cu resurse insuficiente pentru populația dispersată în satele componente.
 - **Oportunitate strategică:** Valorificarea turismului balnear și a tratamentelor medicale prin integrarea serviciilor medicale și turistice.
-

2.6.3 Servicii de administrație publică

- **Primărie și servicii publice locale:** Gestionarea administrativă a comunei și asigurarea serviciilor publice esențiale.
 - **Servicii pentru cetățeni:** Evidența populației, taxe și impozite, autorizații, servicii comunitare.
 - **Provocări:** Necesitatea digitalizării proceselor administrative pentru eficiență și accesibilitate.
-

2.6.4 Servicii culturale și recreative

- **Muzee și patrimoniu cultural:** Muzeul satului Crainici și situri arheologice dacice și romane.
- **Spații de recreere:** Ștrand termal, zone de picnic, trasee pedestre.
- **Evenimente culturale:** Festivaluri locale și tradiții rurale.
- **Provocare:** Lipsa unor facilități culturale moderne și a promovării turistice coerente.

Comuna **Bala** este formată din **15 sate componente**, fiecare cu particularități culturale și naturale specifice. În continuare, sunt prezentate aspecte generale și tradiționale pentru principalele sate, cu accent pe **peisaj, obiceiuri și patrimoniu imaterial**.

Bala (satul central)

- **Descriere și cadru natural:** satul central, situat în depresiunea principală a comunei, înconjurat de dealuri împădurite și terenuri agricole.
- **Târguri și piețe:** târg săptămânal cu produse agricole și meșteșugărești; evenimente sezoniere de Paște și Sfântul Nicolae.
- **Obiceiuri:** colindatul de Crăciun, „plugarii” de Anul Nou, serbări tradiționale de vară.
- **Povești ale locului:** legenda izvoarelor sulfuroase, care ar fi descoperite de un cioban care a observat efectul apei asupra oilor bolnave.

Bala de Sus

- **Cadrul natural:** situat pe un deal înalt, cu panorame spre Valea Motrului; păduri mixte și pajiști.
- **Obiceiuri:** sărbătorirea Rusaliilor cu dansuri și costume tradiționale; menținerea obiceiului „focului de Sânziene” în fiecare vară.
- **Povești:** povești cu spiriduși și spirite ale pădurilor, transmise oral de generații.

Brateșul și Brateșul de Sus

- **Cadru natural:** sate de deal cu terenuri agricole fertile; apropiere de păduri pentru exploatare lemnoasă.
- **Târguri:** mici piețe locale de produse de sezon; meșteșuguri tradiționale expuse la festivalurile comunei.
- **Obiceiuri și tradiții:** sărbători religioase și participare la hramurile bisericilor; întreceri tradiționale de meșteșug.
- **Povești ale locului:** legende despre comori ascunse în păduri și izvoare fermecate.

Comănești, Dâlma și Iupca

- **Cadrul natural:** sate pitorești, cu pășuni și fânețe; pajiști pentru creșterea animalelor; pâraie și izvoare.
- **Obiceiuri:** tradiții agricole – plivitul, culesul, festivaluri de recoltă; obiceiul „sărbătorii roadelor” în toamnă.
- **Povești și legende:** istorisiri despre ciobani și întâmplări cu animale fermecate sau spirite protectoare ale satului.

5. Rudina, Runcușoru și Sărdănești

- **Cadru natural:** sate cu relieful mai deluros și păduri bogate; zone propice pentru ecoturism și drumeții.
- **Târguri:** târguri locale sezoniere, unde se vând produse tradiționale și artisanale.
- **Obiceiuri:** colinde și obiceiuri de iarnă; participarea comunității la hramuri și sărbători religioase.
- **Povești ale locului:** povești despre fantome și spirite ale pădurilor, povești de dragoste tradiționale.

6. Câmpu Mare, Crainici și alte sate mici

- **Cadrul natural:** sate cu terenuri agricole extinse, pășuni și mici păduri; izvoare minerale în apropiere.
- **Târguri și tradiții:** târguri locale și evenimente culturale; păstrarea meșteșugurilor tradiționale (țesut, olărit, prelucrare lemn).

- **Povești și legende:** povești despre eroi locali, evenimente istorice locale și tradiții populare păstrate din străbuni.
-

2.6.5 Servicii de siguranță și protecție civilă

- **Puncte de poliție și jandarmi:** Prezență limitată, asigură ordinea publică în zonele centrale.
 - **Protecție civilă și pompieri:** Dependență de serviciile județene pentru intervenții rapide.
 - **Oportunitate:** Implementarea unor programe locale de prevenție și securitate pentru turiști și populație.
-

2.6.6 Concluzii și recomandări pentru serviciile publice

1. **Consolidarea infrastructurii educaționale** și introducerea de programe axate pe turism și antreprenoriat rural.
2. **Extinderea și modernizarea serviciilor medicale și sociale**, în special pentru populația vârstnică și pentru turiști.
3. **Digitalizarea serviciilor administrative** și creșterea accesibilității pentru toți cetățenii.
4. **Dezvoltarea serviciilor culturale și recreative** pentru promovarea turismului și conservarea patrimoniului.
5. **Îmbunătățirea securității și protecției civile**, prin colaborare cu structurile județene și programe locale preventive.

2.7 Mediu și schimbări climatice în comuna Bala

2.7.1 Resurse naturale și calitatea mediului

- **Relief și vegetație:** Comuna Bala se află în Podișul Mehedinți, cu zone deluroase și păduri extinse, inclusiv pădurea de nuci „Ursoaica”.
 - **Ape și resurse acvatice:** Izvoarele minerale, apele termale și pâraurile locale (ex. Valea Iupca, Râul Râieni) constituie surse strategice pentru turism și agrement.
 - **Biodiversitate:** Zona prezintă o biodiversitate ridicată, inclusiv habitate forestiere și specii de floră și faună protejate.
 - **Calitatea aerului:** În general bună, datorită lipsei activităților industriale majore, cu excepția traficului local și a surselor de încălzire pe lemne.
-

2.7.2 Poluare și impact asupra mediului

- **Poluare a apei:** Limitată, dar vulnerabilă la deversările necontrolate și activitățile agricole.
 - **Poluare a solului:** Practici agricole tradiționale, cu riscuri minime, dar necesitate de monitorizare pentru fertilizanți și pesticide.
 - **Poluare fonică și aeriană:** Scăzută, datorită densității reduse a populației și lipsei industriei.
 - **Gestionarea deșeurilor:** Parțial eficientă, cu colectare selectivă incompletă; necesită implementarea unui sistem integrat de reciclare și management al deșeurilor.
-

2.7.3 Schimbări climatice și vulnerabilități

- **Temperaturi și precipitații:** Variabilitate anuală în Podișul Mehedinți, cu riscuri de secetă în agricultură și precipitații abundente în zonele deluroase, ceea ce poate provoca eroziune și inundații locale.
 - **Evenimente extreme:** Furtuni, vijelii și căderi de grindină afectează recoltarea, infrastructura și turismul balnear.
 - **Impact asupra turismului:** Schimbările climatice pot influența sezonul de vizitare și potențialul de dezvoltare a turismului în aer liber.
 - **Impact asupra agriculturii:** Modificările climatice afectează producțiile agricole tradiționale și cresc necesitatea de adaptare prin tehnologii moderne și irigații.
-

2.7.4 Măsurile și proiecte de adaptare

1. **Protecția și conservarea resurselor de apă și păduri:** reîmpăduriri, protecția cursurilor de apă, managementul durabil al pădurilor.
 2. **Dezvoltarea agriculturii ecologice și adaptate la schimbări climatice:** culturi rezistente la secetă, irigații eficiente, reducerea pesticidelor.
 3. **Gestionarea deșeurilor și prevenirea poluării:** colectare selectivă, reciclare, educație ecologică.
 4. **Promovarea turismului durabil și ecologic:** trasee pietonale marcate, zone protejate, informarea turiștilor cu privire la conservarea mediului.
 5. **Plan de prevenire a dezastrelor naturale:** monitorizarea și avertizarea timpurie pentru furtuni, inundații și alunecări de teren.
-

2.7.5 Concluzii

- Comuna Bala beneficiază de un **mediu natural atractiv și nepoluat**, cu resurse strategice pentru turism și agricultură.
- **Schimbările climatice** reprezintă un factor de risc pentru agricultura tradițională și turismul balnear.
- **Strategia de dezvoltare durabilă** trebuie să includă măsuri de protecție a mediului, adaptare la schimbările climatice și valorificarea durabilă a resurselor naturale.

2.8 Profil și capacitate administrativă a comunei Bala

2.8.1 Structura administrativă și organizatorică

- Comuna Bala este condusă de **Primărie și Consiliul Local**, structuri responsabile de administrația publică locală și gestionarea patrimoniului comunal.
 - Satele componente: Bala, Bala de Sus, Rudina, Crainici, Dâlma, Busești, Cârșu, Runcșoru și Delanț sunt subordonate Primăriei, care coordonează activitățile administrative și serviciile publice.
 - Funcțiile administrative includ: planificare urbanistică și rurală, gestionarea infrastructurii publice, servicii sociale și educaționale, gestionarea resurselor naturale și promovarea turismului.
-

2.8.2 Resurse umane și expertiză

- **Personalul Primăriei:** include funcționari publici, specialiști în urbanism, turism, contabilitate, secretariat și administrarea patrimoniului.
- **Capacitate tehnică:** personal instruit pentru gestionarea proiectelor finanțate prin programe naționale și europene (ex. AFIR, PNRR, GAL).
- **Provocări:** număr limitat de angajați cu expertiză în turism, economie rurală și dezvoltare strategică.

Recomandare: Consolidarea echipei administrative prin formare profesională în managementul proiectelor și dezvoltarea rurală.

2.8.3 Proceduri și instrumente administrative

- **Planificare și reglementare:** există proceduri pentru autorizarea construcțiilor, gestionarea terenurilor și a resurselor naturale.
- **Proiecte și finanțări:** Primăria are experiență în accesarea fondurilor europene și naționale pentru dezvoltare locală (ex. modernizare drumuri, infrastructură turistică, utilități).
- **Managementul strategic:** planuri și strategii locale sunt corelate cu Strategia Județeană Mehedinți și cu Planurile GAL Ținutul Cloșani.

Observație: Capacitatea de implementare a proiectelor depinde de coordonarea între structurile locale și actorii economici, turistici și comunitari.

2.8.4 Capacitatea de implementare a proiectelor

- **Finanțări accesibile:** programe naționale (AFIR, PNRR, STARTUP 2024, FEMEIA ANTREPRENOR) și regionale (PR SV Oltenia) pot fi atrase prin proiecte integrate.
- **Parteneriate:** colaborare cu GAL Ținutul Cloșani, instituții județene și ONG-uri pentru dezvoltare economică și turistică.
- **Monitorizare și evaluare:** Primăria este responsabilă pentru raportarea și evaluarea proiectelor implementate, conform cerințelor finanțatorilor.

2.8.5 Concluzii și recomandări pentru capacitate administrativă

1. **Consolidarea capacității instituționale** prin instruire în management strategic, dezvoltare rurală și turism balnear.
2. **Dezvoltarea procedurilor de proiect și monitorizare** pentru a crește eficiența în implementarea proiectelor finanțate.
3. **Crearea de parteneriate cu GAL, ONG-uri și mediul privat** pentru atragerea de investiții și know-how.
4. **Îmbunătățirea comunicării și transparenței** între administrație și cetățeni pentru sprijinirea implementării strategiei și proiectelor locale.
5. **Integrarea planificării teritoriale și economice** în deciziile administrative pentru dezvoltarea durabilă a comunei.

2.9 Analiza SWOT a comunei Bala

2.9.1 Puncte forte (Strengths)

- **Stațiune balneoclimatică unică** în județul Mehedinți, cu izvoare minerale și nămol terapeutic.
- **Resurse naturale valoroase:** păduri, cascade, trasee pedestre și biodiversitate ridicată.
- **Patrimoniu cultural și arheologic divers:** așezări dacice, romane și monumente istorice.
- **Rețea de trasee turistice și infrastructură de cazare existentă** (5 structuri de cazare, 1 unitate alimentație publică).
- **Aderență la programe regionale și europene:** PR SV Oltenia, AFIR, PNRR, GAL Ținutul Cloșani.
- **Comunitate locală implicată** și tradiții rurale conservate.

2.9.2 Puncte slabe (Weaknesses)

- **Declin demografic și îmbătrânire** accentuată a populației.
- **Infrastructură rutieră și turistică limitată**, drumuri comunale și forestiere neasfaltate sau insuficient întreținute.
- **Capacitate administrativă redusă** în turism și dezvoltare economică.
- **Lipsa unei rețele complete de utilități** (canalizare, gaze naturale).
- **Antreprenariat local redus**, în special în servicii și turism.
- **Transport public limitat**, afectând mobilitatea populației și turiștilor.

2.9.3 Oportunități (Opportunities)

- **Finanțări naționale și europene** pentru turism, agricultură, economie socială și infrastructură (PR SV Oltenia, AFIR, PNRR, STARTUP 2024).
- **Dezvoltarea turismului balnear și ecoturismului**, valorificând resursele naturale și culturale.

- **Crearea de lanțuri scurte agro-alimentare** și promovarea produselor locale.
 - **Antreprenoriat rural și social** (femei, tineri, start-up-uri).
 - **Implementarea proiectelor de mediu și adaptare la schimbări climatice**, pentru dezvoltare durabilă.
 - **Sinergie cu GAL și alte parteneriate locale**, pentru proiecte integrate și eficientizarea resurselor.
-

2.9.4 Amenințări (Threats)

- **Migrația tinerilor și scăderea populației active**, reducând forța de muncă și consumul local.
 - **Vulnerabilități climatice**: secetă, furtuni, eroziune, inundații.
 - **Lipsa investițiilor private** și dependența de fonduri publice.
 - **Sezonalitatea turismului balnear**, afectând stabilitatea economică.
 - **Degradarea patrimoniului natural și cultural** dacă nu se implementează măsuri de protecție.
 - **Constrângeri administrative și legislative**, care pot întârzia implementarea proiectelor strategice.
-

2.9.5 Sinteză

Analiza SWOT arată că **comuna Bala are un potențial turistic și natural ridicat**, dar se confruntă cu provocări demografice, infrastructurale și administrative. Pentru o **dezvoltare durabilă și integrată**, strategia trebuie să capitalizeze punctele forte și oportunitățile, reducând în același timp vulnerabilitățile și amenințările prin proiecte concrete, finanțări dedicate și consolidarea capacității administrative.

Secțiunea 3 – Viziunea și obiectivele de dezvoltare socio economică a comunei Bala

3.1 Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice

3.1 Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice

Formularea viziunii și a obiectivelor strategice pentru comuna Bala se bazează pe **analiza situației actuale** prezentată în Secțiunea 2 și pe identificarea principalelor provocări și oportunități socio-economice, culturale și de mediu. Aceasta are rolul de a defini **direcția de dezvoltare pe termen mediu și lung** și de a ghida implementarea proiectelor integrate pentru întreaga comunitate.

1. Principiile fundamentale

Viziunea și obiectivele strategice sunt construite pe baza următoarelor principii:

1. **Sustenabilitate**

- Dezvoltarea economică, socială și turistică a comunei trebuie să fie echilibrată cu protecția mediului și conservarea patrimoniului natural și cultural.

2. **Cooperare și integrare**

- Proiectele locale trebuie să fie integrate, evitând intervențiile izolate, și să încurajeze colaborarea între sate și cu comunitățile învecinate.

3. **Participare și incluziune socială**

- Implicarea cetățenilor, a tinerilor și a grupurilor vulnerabile în procesul de planificare și implementare.

4. **Valorificarea resurselor locale**

- Exploatarea potențialului balnear, turistic, agricol și cultural pentru stimularea economiei locale și crearea de locuri de muncă.

5. **Orientare spre inovare și digitalizare**

- Dezvoltarea unor servicii publice și turistice moderne, digitale și eficiente, pentru o administrație locală transparentă și participativă.

2. **Analiza contextului local și regional**

Formularea viziunii și a obiectivelor strategice are la bază:

• **Contextul socio-economic local**

- Populație îmbătrânită, migrație tânără, economie agrară predominantă;
- Servicii publice și infrastructură limitate;
- Potențial turistic și balnear nevalorificat.

• **Resurse naturale și culturale**

- Păduri, dealuri, izvoare minerale sulfuroase;
- Tradiții, meșteșuguri și evenimente culturale;
- Povești și legende locale care pot fi integrate în turism.

• **Contextul strategic regional și național**

- Direcțiile Programului Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027;
- Politici naționale de dezvoltare rurală, turism și economie verde;
- Alinierea la obiectivele de dezvoltare durabilă (Agenda 2030).

3. **Metodologia de formulare**

Viziunea și obiectivele strategice au fost formulate printr-un proces participativ și integrativ, care include:

1. **Analiza SWOT a comunei Bala**

- Identificarea punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor.

2. **Consultări cu actorii locali**

- Primăria, consiliul local, ONG-uri, antreprenori, școli și biserici;
- Colectarea propunerilor și priorităților comunității.

3. **Corelarea cu strategiile superioare**

- Alinierea la strategiile județene, regionale și naționale de dezvoltare;
- Corelarea cu Strategiile Teritoriale Integrate (STI) din regiune.

4. **Prioritizarea obiectivelor**

- Selecția obiectivelor în funcție de impactul socio-economic, fezabilitatea financiară și sustenabilitatea pe termen lung.

4. **Principalele direcții ale viziunii**

Viziunea strategică a comunei Bala vizează:

1. **Dezvoltarea economică durabilă**
 - Sprijinirea afacerilor locale și a agriculturii, diversificarea surselor de venit și crearea de locuri de muncă.
2. **Turism integrat și valorificarea patrimoniului**
 - Revitalizarea stațiunii balneare, promovarea turismului rural, cultural și ecologic.
3. **Îmbunătățirea calității vieții**
 - Acces la servicii publice moderne, educație, sănătate, utilități și infrastructură de transport.
4. **Protecția mediului și dezvoltarea sustenabilă**
 - Gestionarea responsabilă a resurselor naturale, pădurilor și apelor; tranziție către energie verde.
5. **Consolidarea identității locale și participarea comunității**
 - Promovarea tradițiilor, meșteșugurilor și evenimentelor culturale; implicarea cetățenilor în luarea deciziilor.

3.1.1 Principii de planificare strategică

Formularea viziunii și a obiectivelor strategice ale Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala se bazează pe un set de **principii de planificare strategică**, menite să asigure coerența, sustenabilitatea și eficiența intervențiilor propuse. Aceste principii sunt aliniate cu politicile Uniunii Europene, cu strategiile naționale, regionale și județene, precum și cu rezultatele procesului de consultare și analiză realizat la nivel local.

1. Principiul dezvoltării teritoriale integrate

Strategia promovează o abordare integrată, care corelează:

- dezvoltarea economică,
- infrastructura și mobilitatea,
- protecția mediului,
- serviciile publice și incluziunea socială,
- valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În cazul comunei Bala, dezvoltarea turismului balnear, a economiei locale și a infrastructurii este abordată unitar, astfel încât investițiile să se susțină reciproc și să genereze efecte cumulative pozitive.

2. Principiul sustenabilității și al tranziției verzi

Toate obiectivele strategice sunt fundamentate pe:

- utilizarea responsabilă a resurselor naturale;
- protejarea izvoarelor de apă minerală și a ecosistemelor locale;
- adaptarea la schimbările climatice;
- promovarea eficienței energetice și a economiei circulare.

Acest principiu este esențial pentru comuna Bala, având în vedere statutul de stațiune balneară și potențialul ridicat de dezvoltare a turismului de sănătate și ecoturismului.

3. Principiul orientării către nevoile comunității

Viziunea și obiectivele strategice sunt construite pe baza:

- cercetării sociologice;
- consultărilor tematice;
- bugetării participative;
- propunerilor de proiecte venite din partea cetățenilor și actorilor locali.

Strategia răspunde nevoilor reale ale populației, în special în domenii precum:

- infrastructura de bază;
 - servicii publice și sociale;
 - ocuparea forței de muncă;
 - oportunități pentru tineri și antreprenori.
-

4. Principiul coerenței cu documentele strategice superioare

STI Bala este aliniată cu:

- Strategia de Dezvoltare a Județului Mehedinți;
- Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027;
- Strategia GAL Ținutul Cloșani;
- Strategia Națională pentru Turismul Balnear;
- Acordul de Parteneriat al României 2021–2027.

Această coerență asigură eligibilitatea proiectelor pentru finanțare și integrarea lor în politicile publice la nivel regional și național.

5. Principiul subsidiarității și al parteneriatului

Planificarea strategică se bazează pe:

- implicarea autorităților locale;
- cooperarea cu mediul privat, ONG-uri și GAL;
- parteneriate public–private și interinstituționale.

Prin Acordul de Asociere aprobat prin HCL nr. 31/29.08.2025, comuna Bala creează un cadru formal pentru implementarea coordonată a proiectelor strategice.

6. Principiul fezabilității și al orientării spre rezultate

Obiectivele strategice sunt:

- realiste și adaptate capacității administrative locale;
- corelate cu surse de finanțare identificate;
- orientate către rezultate măsurabile și impact pe termen mediu și lung.

Strategia pune accent pe proiecte mature, integrate și etapizate, cu indicatori clari de realizare și impact.

7. Principiul adaptabilității și al managementului strategic

STI Bala este concepută ca un document dinamic, care:

- permite actualizarea obiectivelor și proiectelor;
- se adaptează schimbărilor economice, sociale și climatice;
- integrează mecanisme de monitorizare și evaluare periodică.

Acest principiu asigură relevanța strategiei pe întreaga perioadă de implementare.

Concluzie

Principiile de planificare strategică prezentate mai sus reprezintă fundamentul pe baza căruia sunt formulate **viziunea de dezvoltare** și **obiectivele strategice ale comunei Bala**, asigurând:

- coerență teritorială,
- sustenabilitate,
- participare comunitară,
- eligibilitate pentru finanțare,
- impact real asupra calității vieții.

3.2 Concept de dezvoltare spațială

Conceptul de dezvoltare spațială al comunei Bala reprezintă cadrul strategic care orientează organizarea teritoriului, localizarea investițiilor și relațiile funcționale dintre satele componente, infrastructură, zonele naturale și ariile cu potențial economic. Acesta urmărește valorificarea coerentă a resurselor locale, reducerea disparităților intra-comunale și creșterea atractivității teritoriale a comunei Bala ca destinație de sănătate, turism și locuire.

3.2.1 Obiectivele conceptului de dezvoltare spațială

Conceptul de dezvoltare spațială are ca obiective principale:

- structurarea funcțională a teritoriului comunei;

- consolidarea stațiunii balneoclimatice Bala ca pol local de dezvoltare;
 - îmbunătățirea accesibilității și conectivității intra- și intercomunale;
 - protejarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural;
 - dezvoltarea echilibrată a satelor componente.
-

3.2.2 Structura spațial-funcțională a comunei Bala

Teritoriul comunei Bala este organizat în jurul mai multor nuclee funcționale, cu roluri complementare:

a) Nucleul central – Stațiunea balneoclimatică Bala

Reprezintă principalul pol de dezvoltare al comunei și concentrează:

- infrastructura balneară și de agrement;
- structuri de primire turistică;
- servicii publice și comerciale;
- funcțiuni administrative.

Direcții de dezvoltare:

- extinderea și modernizarea infrastructurii balneare;
 - crearea de spații publice de calitate;
 - integrarea funcțiunilor de tratament, cazare, agrement și servicii.
-

b) Nuclee secundare rurale – satele componente

Satele Bala de Sus, Crainici, Rudina, Dâlma, Iupca, Busești, Runcșoru și Giurești îndeplinesc funcții preponderent:

- rezidențiale;
- agricole;
- turistice de tip complementar (ecoturism, turism cultural).

Direcții de dezvoltare:

- îmbunătățirea infrastructurii de bază;
 - susținerea activităților agricole și agro-alimentare locale;
 - dezvoltarea serviciilor turistice de mică amploare (pensiuni, trasee tematice).
-

3.2.3 Axe de dezvoltare spațială

Conceptul de dezvoltare spațială se bazează pe următoarele axe:

Axa 1 – Axa balneară și turistică

- Stațiunea Bala – Bala de Sus – Cascada Buraica;
- concentrează investiții în turism de sănătate, agrement și infrastructură de acces;
- include trasee pietonale și velo, zone de belvedere și spații de relaxare.

Axa 2 – Axa ecoturistică și culturală

- conectează obiectivele naturale și antropice (pădurea Ursoaica, situri arheologice, muzeul satului);
- valorifică traseele pedestre și tematice;
- susține turismul lent și experiențial.

Axa 3 – Axa agricolă și agro-alimentară

- zonele cu activități agricole și zootehnice;
- dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- integrarea producției locale în oferta turistică.

3.2.4 Zone funcționale prioritare

Zonă funcțională	Rol principal	Direcții de intervenție
Zona stațiunii balneare	Pol de dezvoltare local	Infrastructură turistică, servicii, spații publice
Zone rezidențiale rurale	Locuire și servicii locale	Utilități, servicii publice, mobilitate
Zone protejate naturale	Conservare și ecoturism	Protecție, trasee tematice, educație ecologică
Zone agricole	Producție și economie locală	Modernizare, conversie ecologică, procesare

3.2.5 Corelarea conceptului de dezvoltare spațială cu mobilitatea și infrastructura

Conceptul spațial promovează:

- conectivitatea eficientă între sate și stațiune;
 - accesibilitate crescută către obiectivele turistice;
 - mobilitate sustenabilă (trasee pietonale, velo, transport public local);
 - integrarea infrastructurii rutiere cu dezvoltarea funcțională a teritoriului.
-

3.2.6 Principii de implementare

Conceptul de dezvoltare spațială se bazează pe:

- dezvoltare policentrică;
 - utilizarea eficientă a terenurilor;
 - protecția resurselor naturale;
 - etapizarea investițiilor;
 - corelarea cu documentațiile de urbanism (PUG/PUZ).
-

Concluzie

Conceptul de dezvoltare spațială al comunei Bala oferă o viziune coerentă asupra organizării teritoriale, punând în valoare statutul de stațiune balneoclimatică și potențialul natural și cultural al zonei. Acesta creează cadrul pentru implementarea proiectelor integrate și pentru atragerea finanțărilor în perioada 2021–2027.

3.3 Viziunea 2030

Viziunea de dezvoltare a comunei Bala pentru anul 2030

Comuna Bala va deveni până în anul 2030 o destinație rurală de referință pentru turismul de sănătate, relaxare și natură din sud-vestul României, un teritoriu atractiv pentru locuire și investiții, cu o economie locală diversificată, servicii publice moderne și o comunitate activă și implicată.

Viziunea 2030 se bazează pe valorificarea durabilă a **resurselor balneare unice ale comunei Bala**, pe protejarea patrimoniului natural și cultural și pe dezvoltarea integrată a infrastructurii, economiei și capitalului uman.

Elemente-cheie ale Viziunii 2030

1. Bala – pol local de turism balnear și de sănătate

Până în 2030, comuna Bala își consolidează statutul de:

- stațiune balneoclimatică funcțională și competitivă;
- destinație pentru tratament, recuperare și prevenție;
- punct de referință pentru turismul balnear rural.

Investițiile vizează:

- modernizarea și extinderea infrastructurii balneare;
 - diversificarea serviciilor de sănătate și wellness;
 - integrarea turismului balnear cu ecoturismul și turismul cultural.
-

2. O economie locală diversificată și rezilientă

Viziunea 2030 presupune:

- reducerea dependenței economice de agricultura de subzistență;
- dezvoltarea antreprenoriatului local, inclusiv social;
- susținerea lanțurilor agro-alimentare locale;
- integrarea producției locale în oferta turistică.

Economia locală va genera:

- locuri de muncă stabile;
 - oportunități pentru tineri și femei;
 - valoare adăugată locală.
-

3. Comunitate incluzivă și servicii publice de calitate

Până în 2030, Bala urmărește:

- acces echitabil la servicii publice moderne;
 - servicii sociale adaptate unei populații îmbătrânite;
 - oportunități de educație, formare și ocupare;
 - implicare civică crescută și guvernare participativă.
-

4. Teritoriu conectat, accesibil și bine echipat

Viziunea promovează:

- infrastructură rutieră modernizată;
 - mobilitate locală și intercomunală îmbunătățită;
 - extinderea și modernizarea rețelelor de utilități;
 - digitalizarea serviciilor publice.
-

5. Mediu protejat și adaptare la schimbările climatice

Comuna Bala va fi un model de:

- protecție a resurselor naturale și a apelor minerale;
 - dezvoltare cu impact redus asupra mediului;
 - eficiență energetică și utilizare a energiei regenerabile;
 - adaptare la schimbările climatice și gestionare a riscurilor naturale.
-

Principii care susțin Viziunea 2030

Viziunea de dezvoltare a comunei Bala este fundamentată pe:

- dezvoltare teritorială integrată;
 - sustenabilitate și tranziție verde;
 - parteneriat și implicare comunitară;
 - inovare și digitalizare;
 - coerență cu politicile regionale și naționale.
-

Concluzie

Viziunea 2030 oferă un cadru strategic clar pentru transformarea comunei Bala într-un teritoriu competitiv, atractiv și durabil, capabil să valorifice avantajele sale naturale și să răspundă provocărilor demografice, economice și de mediu. Aceasta ghidează formularea obiectivelor strategice și a proiectelor integrate ale Strategiei Teritoriale Integrate.

3.4 Obiective strategice și specifice de dezvoltare

Obiectivele strategice și specifice ale Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala sunt formulate pentru a transpune Viziunea 2030 în direcții concrete de intervenție, având la bază analiza situației actuale, procesul de consultare publică și corelarea cu strategiile naționale, regionale și județene.

Structura obiectivelor

- **Obiective strategice (OS)** – definesc direcțiile majore de dezvoltare;
 - **Obiective specifice (ObSp)** – detaliază intervențiile necesare pentru atingerea fiecărui obiectiv strategic.
-

Obiectiv strategic 1 (OS1)

Dezvoltarea și consolidarea comunei Bala ca destinație de turism balnear și de sănătate

Justificare:

Bala este singura stațiune balneoclimatică din județul Mehedinți, cu resurse naturale valoroase insuficient valorificate.

Obiective specifice OS1

- **OS1.1** Modernizarea și extinderea infrastructurii balneare existente;
 - **OS1.2** Diversificarea serviciilor de tratament, recuperare și wellness;
 - **OS1.3** Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber;
 - **OS1.4** Creșterea capacității de cazare și alimentație publică;
 - **OS1.5** Promovarea stațiunii Bala ca destinație de sănătate la nivel regional și național.
-

Obiectiv strategic 2 (OS2)

Dezvoltarea unei economii locale diversificate, competitive și reziliente

Justificare:

Economia locală este dominată de agricultura de subzistență, fiind necesară diversificarea activităților economice.

Obiective specifice OS2

- **OS2.1** Sprijinirea antreprenoriatului local și a întreprinderilor sociale;
 - **OS2.2** Dezvoltarea activităților neagricole în mediul rural;
 - **OS2.3** Susținerea agriculturii performante și a conversiei către agricultură ecologică;
 - **OS2.4** Crearea și consolidarea lanțurilor agro-alimentare locale;
 - **OS2.5** Integrarea producției locale în oferta turistică a stațiunii Bala.
-

Obiectiv strategic 3 (OS3)

Îmbunătățirea infrastructurii de bază, a mobilității și a conectivității teritoriale

Justificare:

Accesibilitatea și infrastructura tehnico-edilitară sunt factori-cheie pentru atractivitatea teritorială.

Obiective specifice OS3

- **OS3.1** Modernizarea infrastructurii rutiere locale și intercomunale;
 - **OS3.2** Dezvoltarea mobilității locale și a traseelor pietonale și velo;
 - **OS3.3** Extinderea și modernizarea rețelelor de apă, canalizare și energie;
 - **OS3.4** Creșterea accesului la servicii digitale și comunicații;
 - **OS3.5** Îmbunătățirea accesibilității către obiectivele turistice.
-

Obiectiv strategic 4 (OS4)

Creșterea calității vieții și consolidarea serviciilor publice și sociale

Justificare:

Declinul demografic și îmbătrânirea populației impun consolidarea serviciilor publice și sociale.

Obiective specifice OS4

- **OS4.1** Modernizarea și eficientizarea serviciilor publice locale;
- **OS4.2** Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane vârstnice și vulnerabile;
- **OS4.3** Crearea de oportunități pentru tineri (educație, ocupare, antreprenoriat);
- **OS4.4** Creșterea accesului la servicii de sănătate și prevenție;

- **OS4.5** Promovarea incluziunii sociale și a egalității de șanse.

Obiectiv strategic 5 (OS5)

Protecția mediului, valorificarea durabilă a resurselor naturale și adaptarea la schimbările climatice

Justificare:

Resursele naturale și peisajul sunt esențiale pentru turism și calitatea vieții.

Obiective specifice OS5

- **OS5.1** Protejarea izvoarelor de apă minerală și a ecosistemelor locale;
- **OS5.2** Dezvoltarea infrastructurii verzi și albastre;
- **OS5.3** Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și private;
- **OS5.4** Promovarea utilizării surselor regenerabile de energie;
- **OS5.5** Adaptarea teritoriului la riscurile climatice și naturale.

Sinteză – Corelarea obiectivelor cu viziunea

Viziunea 2030

Destinație balneară de referință

Economie locală diversificată

Teritoriu conectat și accesibil

Comunitate incluzivă și servicii de calitate

Mediu protejat și durabil

Obiective strategice

OS1

OS2

OS3

OS4

OS5

Concluzie

Obiectivele strategice și specifice de dezvoltare ale comunei Bala oferă un cadru coerent pentru implementarea proiectelor integrate și pentru atragerea finanțărilor disponibile în perioada 2021–2027, contribuind la atingerea Viziunii 2030.

Secțiunea 4 – Direcții de Acțiune. Politici și Programe de Dezvoltare

Secțiunea 4 are rolul de a defini **mijloacele concrete prin care se vor implementa obiectivele strategice** formulate în Secțiunea 3. Aceasta include direcții de acțiune, politici publice locale și programe de dezvoltare care vizează toate domeniile cheie: economic, turistic, infrastructură, mediu și cultură.

Secțiunea 4 – Direcții de acțiune. Politici și programe de dezvoltare

4.1 Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor

Formularea politicilor și programelor de dezvoltare în cadrul Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala se bazează pe o abordare strategică integrată, care asigură coerența dintre viziunea de dezvoltare, obiectivele strategice și proiectele propuse, precum și alinierea cu politicile publice la nivel național, regional și european.

4.1.1 Abordarea integrată și orientarea teritorială

Politicile și programele de dezvoltare sunt fundamentate pe:

- abordarea teritorială integrată, adaptată specificului local;
- corelarea intervențiilor economice, sociale, de mediu și infrastructurale;
- reducerea disparităților intra-comunale și valorificarea complementarităților dintre sate și stațiunea balneoclimatică Bala.

Această abordare permite implementarea unor intervenții coordonate, cu impact cumulativ asupra dezvoltării locale.

4.1.2 Alinierea cu documentele strategice și programele de finanțare 2021–2027

Politicile și programele sunt formulate în concordanță cu:

- Acordul de Parteneriat al României 2021–2027;
- Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027;
- Politica Agricolă Comună (PNS 2023–2027);
- Strategia Națională pentru Turismul Balnear;
- Strategia de Dezvoltare a Județului Mehedinți;
- Strategia GAL Ținutul Cloșani.

Această aliniere asigură eligibilitatea proiectelor și crește șansele de atragere a finanțărilor nerambursabile.

4.1.3 Orientarea către rezultate și impact

Politicile și programele sunt orientate către:

- rezultate concrete și măsurabile;
- impact socio-economic și teritorial pe termen mediu și lung;
- creșterea calității vieții și a atractivității comunei Bala.

Fiecare program de dezvoltare va include:

- obiective clare;
- indicatori de realizare și de rezultat;
- termene de implementare.

4.1.4 Fezabilitate și capacitate de implementare

Formularea politicilor și programelor ține cont de:

- capacitatea administrativă a UAT Bala;
- experiența în implementarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile;
- posibilitatea dezvoltării de parteneriate public–private și interinstituționale.

Se promovează proiecte mature, etapizate și adaptate resurselor disponibile.

4.1.5 Principiul parteneriatului și al guvernancei participative

Politicile și programele sunt construite pe baza:

- implicării active a comunității locale;
- cooperării cu mediul privat, ONG-uri și GAL;
- consultării continue a factorilor interesați.

Procesul participativ contribuie la creșterea acceptanței sociale și a sustenabilității proiectelor.

4.1.6 Sustenabilitate și tranziție verde

Politicile și programele de dezvoltare urmăresc:

- protecția resurselor naturale și a mediului;
- utilizarea eficientă a resurselor;
- reducerea emisiilor de carbon;
- adaptarea la schimbările climatice.

Acest aspect este esențial pentru dezvoltarea durabilă a stațiunii balneare și a teritoriului comunei Bala.

4.1.7 Digitalizare și inovare

Formularea politicilor și programelor integrează:

- digitalizarea serviciilor publice;
- utilizarea soluțiilor inovative în administrație și economie;
- sprijinirea transferului tehnologic și a inovării locale.

Digitalizarea este considerată un factor transversal de modernizare și eficientizare.

Concluzie

Aspectele-cheie prezentate mai sus constituie baza pentru formularea direcțiilor de acțiune, a politicilor și a programelor de dezvoltare ale comunei Bala, asigurând coerența strategică, fezabilitatea implementării și impactul durabil al intervențiilor propuse în cadrul Strategiei Teritoriale Integrate.

4.2 Lista politicilor și programelor de dezvoltare

Politicile și programele de dezvoltare ale comunei Bala sunt structurate pe domenii de intervenție și sunt concepute pentru a transpune obiectivele strategice în acțiuni concrete, integrate și finanțabile. Acestea urmăresc valorificarea potențialului balnear, natural și economic al comunei, creșterea calității vieții și asigurarea unei dezvoltări teritoriale durabile.

4.2.1 Politici și programe pentru dezvoltarea turismului balnear și de agrement

Politica P1 – Dezvoltarea și promovarea stațiunii balneoclimatice Bala

Obiectiv: Consolidarea comunei Bala ca destinație de turism de sănătate și relaxare.

Programe de dezvoltare:

- **P1.1** Program de modernizare și extindere a infrastructurii balneare;
- **P1.2** Program de diversificare a serviciilor de tratament, wellness și prevenție;
- **P1.3** Program de dezvoltare a infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber;
- **P1.4** Program de promovare turistică integrată a stațiunii Bala;
- **P1.5** Program de dezvoltare a capacităților de cazare și alimentație publică.

Surse de finanțare orientative:
PR SV Oltenia 2021–2027, GAL Ținutul Cloșani, parteneriate public–private.

4.2.2 Politici și programe pentru dezvoltare economică și antreprenoriat

Politica P2 – Diversificarea economiei locale și sprijinirea antreprenoriatului

Obiectiv: Creșterea competitivității economiei locale și a ocupării forței de muncă.

Programe de dezvoltare:

- **P2.1** Program de sprijin pentru înființarea de întreprinderi locale și start-up-uri;
- **P2.2** Program de dezvoltare a activităților neagricole în mediul rural;
- **P2.3** Program de susținere a întreprinderilor sociale și de inserție;
- **P2.4** Program de sprijin pentru tineri și femei antreprenor;
- **P2.5** Program de inovare și transfer tehnologic.

Surse de finanțare orientative:
PEO 2021–2027, Programul START-UP, Programul FEMEIA ANTREPRENOR, PR SV Oltenia.

4.2.3 Politici și programe pentru agricultură și dezvoltare rurală

Politica P3 – Agricultură durabilă și lanțuri agro-alimentare locale

Obiectiv: Modernizarea agriculturii și creșterea valorii adăugate locale.

Programe de dezvoltare:

- **P3.1** Program de sprijin pentru fermele de mici dimensiuni;
- **P3.2** Program de investiții în sectorul zootehnic și apicol;
- **P3.3** Program de conversie către agricultură ecologică;
- **P3.4** Program de dezvoltare a lanțurilor scurte agro-alimentare;
- **P3.5** Program de integrare a producției locale în turism.

Surse de finanțare orientative:
PNS 2023–2027, AFIR (DR 04, DR 12, DR 14, DR 20), GAL Ținutul Cloșani.

4.2.4 Politici și programe pentru infrastructură, mobilitate și conectivitate

Politica P4 – Infrastructură modernă și mobilitate durabilă

Obiectiv: Creșterea accesibilității și conectivității teritoriale.

Programe de dezvoltare:

- **P4.1** Program de modernizare a infrastructurii rutiere locale;
- **P4.2** Program de dezvoltare a mobilității locale și alternative (pietonal, velo);
- **P4.3** Program de extindere și modernizare a rețelelor de utilități;
- **P4.4** Program de digitalizare a infrastructurii și serviciilor publice;
- **P4.5** Program de accesibilizare a obiectivelor turistice.

Surse de finanțare orientative:
PR SV Oltenia, PNRR, AFIR (D26), buget local.

4.2.5 Politici și programe pentru servicii publice, incluziune socială și capital uman

Politica P5 – Comunitate incluzivă și servicii publice de calitate

Obiectiv: Creșterea calității vieții și incluziunii sociale.

Programe de dezvoltare:

- **P5.1** Program de modernizare a serviciilor publice locale;
- **P5.2** Program de dezvoltare a serviciilor sociale și de sănătate;
- **P5.3** Program de sprijin pentru educație, formare și ocupare;
- **P5.4** Program de sprijin pentru grupuri vulnerabile;
- **P5.5** Program de participare civică și guvernare locală.

Surse	de	finanțare	orientative:
PEO 2021–2027, PNRR, buget local.			

4.2.6 Politici și programe pentru mediu și schimbări climatice

Politica P6 – Protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice

Obiectiv: Dezvoltare durabilă și reziliență climatică.

Programe de dezvoltare:

- **P6.1** Program de protecție a resurselor naturale și a apelor minerale;
- **P6.2** Program de infrastructură verde și albastră;
- **P6.3** Program de eficiență energetică și energie regenerabilă;
- **P6.4** Program de gestionare a deșeurilor și economie circulară;
- **P6.5** Program de educație ecologică și conștientizare publică.

Surse	de	finanțare	orientative:
PNRR, PR SV Oltenia, AFIR, programe naționale de mediu.			

Concluzie

Lista politicilor și programelor de dezvoltare oferă un cadru coerent pentru implementarea Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala, asigurând corelarea obiectivelor strategice cu măsuri concrete și surse de finanțare disponibile.

SECȚIUNEA 5: PORTOFOLIUL DE PROIECTE

5.1. Lista completa a proiectelor (pe baza politicilor si programelor elaborate):

FISA DE PROIECT Conversia la agricultura ecologica

1.	Titlul proiectului	Conversia la agricultura ecologica
2.	Beneficiarii proiectului	Fermierii din comuna
3.	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	Contracte de arenda/ de comodat/ de concesiune între proprietar și fermier persoană juridică
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	Proiectul vizează sprijinirea fermierilor din comuna Bala pentru conversia exploatațiilor agricole convenționale către agricultura ecologică , prin aplicarea practicilor agricole sustenabile și respectarea standardelor de certificare ecologică. Activitățile principale includ instruirea fermierilor, implementarea tehnologiilor și metodelor ecologice de producție, achiziția de inputuri și echipamente specifice agriculturii ecologice, precum și obținerea certificării ecologice pentru culturile și exploatațiile participante. Proiectul contribuie la protecția mediului, creșterea valorii adăugate a produselor locale și integrarea acestora în lanțuri scurte agro-alimentare și în oferta turistică a comunei Bala.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Conversia unui număr de exploatații agricole din comuna Bala la sistemul de agricultură ecologică, prin aplicarea practicilor agricole durabile și respectarea cerințelor de certificare ecologică; • Creșterea suprafeței agricole gestionate în sistem ecologic, contribuind la reducerea impactului negativ asupra mediului și la protejarea solului, apei și biodiversității locale; • Îmbunătățirea competențelor fermierilor prin participarea la activități de instruire și consiliere în domeniul agriculturii ecologice; • Obținerea certificării ecologice pentru produsele agricole locale, cu impact direct asupra creșterii valorii adăugate și competitivității acestora; • Integrarea produselor ecologice în lanțuri scurte de aprovizionare și în oferta turistică a stațiunii Bala; • Contribuție la atingerea indicatorilor de rezultat aferenți priorității privind tranziția către o agricultură durabilă, reducerea emisiilor și adaptarea la schimbările climatice.

6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	Sursele de finanțare identificate Implementarea proiectului „Conversie la agricultură ecologică” poate fi realizată prin accesarea următoarelor surse de finanțare: • Planul Strategic PAC 2023–2027, prin intervenția DR-04 – Plăți pentru conversia la metode de agricultură ecologică, gestionată de AFIR; • Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027, în special pentru acțiuni complementare privind dezvoltarea lanțurilor scurte, promovarea produselor locale și inovarea în mediul rural; • Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ținutul Cloșani, pentru sprijinirea fermelor de mici dimensiuni și a activităților agricole sustenabile; • Bugetul local al UAT Bala, pentru activități de informare, promovare și sprijin instituțional; • Alte programe naționale sau europene cu obiective de mediu, agricultură durabilă și economie verde.
		Încadrarea ideii de proiect în cadrul Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027 Proiectul „Conversie la agricultură ecologică” se încadrează în Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, contribuind direct la obiectivele acesteia prin: • promovarea utilizării durabile a resurselor naturale și a practicilor agricole prietenoase cu mediul; • susținerea tranziției verzi și a economiei locale cu emisii reduse de carbon; • creșterea rezilienței economice a teritoriului rural prin diversificarea activităților agricole și creșterea valorii adăugate a produselor locale; • integrarea agriculturii ecologice în dezvoltarea teritorială a comunei Bala, inclusiv prin corelarea cu turismul balnear și ecoturismul.

		Prin implementarea acestui proiect, comuna Bala contribuie la atingerea obiectivelor PR SV Oltenia privind dezvoltarea rurală durabilă, protecția mediului și consolidarea economiilor locale, în deplină concordanță cu Strategia Teritorială Integrată și Viziunea 2030.								
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Proiectul se află în stadiul de idee matură, fundamentată pe analiza nevoilor locale și pe corelarea cu documentele strategice relevante (Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala, Strategia GAL Ținutul Cloșani, Planul Strategic PAC 2023–2027). Pentru proiect au fost realizate sau sunt avute în vedere următoarele demersuri pregătitoare: • Analiză preliminară a potențialului agricol local, realizată pe baza datelor statistice și a consultărilor cu fermierii din comună; • Consultări și sondaje informale în rândul fermierilor interesați de conversia la agricultura ecologică; • Analiză de piață preliminară privind cererea de produse ecologice și oportunitățile de integrare în lanțuri scurte și în oferta turistică locală; • Identificarea cadrului de finanțare eligibil (AFIR – DR 04, PR SV Oltenia, GAL). În etapa următoare, în funcție de sursa de finanțare accesată, vor fi elaborate documentațiile specifice necesare (planuri de conversie, documentații de certificare ecologică, studii de marketing și documentații de eligibilitate).								
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata proiectului: 24 luni (2 ani) <table><tr><th>Etapă proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th><th>Perioada orientativă</th></tr><tr><td>Etapă pregătitoare</td><td>Analiză preliminară a fermelor, consultări cu beneficiarii, studiu de piață, planificarea</td><td>cu 3 luni</td><td>Trimestrul 1 – Trimestrul 3, anul 1</td></tr></table>	Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă	Etapă pregătitoare	Analiză preliminară a fermelor, consultări cu beneficiarii, studiu de piață, planificarea	cu 3 luni	Trimestrul 1 – Trimestrul 3, anul 1
Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă							
Etapă pregătitoare	Analiză preliminară a fermelor, consultări cu beneficiarii, studiu de piață, planificarea	cu 3 luni	Trimestrul 1 – Trimestrul 3, anul 1							

		conversiei Organizarea de cursuri, workshop-uri și consiliere tehnică pentru fermieri 4 luni Aplicarea practicilor ecologice, achiziția inputurilor și echipamentelor, conversia terenurilor 8 luni Obținerea certificării pentru terenuri și produse 3 luni Promovarea produselor ecologice și integrarea în lanțuri scurte și în oferta turistică 2 luni Evaluarea rezultatelor, rapoarte de progres, ajustări și diseminare 2 luni Observații: • Calendarul poate fi ajustat în funcție de termenul de aprobare a finanțării și de sezonul agricol; • Activitățile se pot desfășura parțial în paralel pentru eficiență; • Această structură permite alinierea cu cerințele AFIR DR-04 și PR SV Oltenia pentru proiecte de agricultură ecologică.	Trimestrul 2 – Trimestrul 4, anul 1 Trimestrul 4, anul 1 – Trimestrul 3, anul 2 Trimestrul 3 – Trimestrul 4, anul 2 Trimestrul 4, anul 2 Trimestrul 4, anul 2
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară	Bugetul proiectului este estimat pe principalele categorii de cheltuieli, pentru implementarea unui proiect de conversie la agricultură ecologică pentru	

	a proiectului	fermierii din comuna Bala: <table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Achiziția inputurilor ecologice (semințe, îngrășăminte organice, tratamente autorizate)</td><td>50.000</td><td>Pentru conversia a cca. 20–30 ha</td></tr> <tr> <td>Echipamente și instrumente specifice agriculturii ecologice</td><td>30.000</td><td>Mașini agricole mici, unelte manuale, sisteme de irigații eficiente</td></tr> <tr> <td>Instruire, workshop-uri și consiliere tehnică</td><td>15.000</td><td>Include costuri pentru consultanți și traineri</td></tr> <tr> <td>Certificarea ecologică a fermelor și culturilor</td><td>10.000</td><td>Taxe pentru organismele de certificare și audit</td></tr> <tr> <td>Promovare și integrare în lanțuri scurte și turism</td><td>5.000</td><td>Creare materiale, participare la târguri locale</td></tr> <tr> <td>Monitorizare și evaluare</td><td>5.000</td><td>Raportări, vizite de monitorizare și evaluare a rezultatelor</td></tr> <tr> <td>Total estimat</td><td>115.000</td><td>–</td></tr> </table> Notă: Bugetul poate fi ajustat în funcție de numărul exact de fermieri implicați, suprafața agricolă și prețurile locale pentru inputuri și servicii.	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziția inputurilor ecologice (semințe, îngrășăminte organice, tratamente autorizate)	50.000	Pentru conversia a cca. 20–30 ha	Echipamente și instrumente specifice agriculturii ecologice	30.000	Mașini agricole mici, unelte manuale, sisteme de irigații eficiente	Instruire, workshop-uri și consiliere tehnică	15.000	Include costuri pentru consultanți și traineri	Certificarea ecologică a fermelor și culturilor	10.000	Taxe pentru organismele de certificare și audit	Promovare și integrare în lanțuri scurte și turism	5.000	Creare materiale, participare la târguri locale	Monitorizare și evaluare	5.000	Raportări, vizite de monitorizare și evaluare a rezultatelor	Total estimat	115.000	–
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																								
Achiziția inputurilor ecologice (semințe, îngrășăminte organice, tratamente autorizate)	50.000	Pentru conversia a cca. 20–30 ha																								
Echipamente și instrumente specifice agriculturii ecologice	30.000	Mașini agricole mici, unelte manuale, sisteme de irigații eficiente																								
Instruire, workshop-uri și consiliere tehnică	15.000	Include costuri pentru consultanți și traineri																								
Certificarea ecologică a fermelor și culturilor	10.000	Taxe pentru organismele de certificare și audit																								
Promovare și integrare în lanțuri scurte și turism	5.000	Creare materiale, participare la târguri locale																								
Monitorizare și evaluare	5.000	Raportări, vizite de monitorizare și evaluare a rezultatelor																								
Total estimat	115.000	–																								
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	Proiectul „Conversie la agricultură ecologică” contribuie semnificativ la dezvoltarea durabilă a comunei Bala, prin corelarea dimensiunilor economice, sociale și de mediu: 1. Dimensiunea economică ○ Creșterea competitivității fermierilor prin producție ecologică certificată; ○ Crearea de oportunități de piață pentru produse locale cu valoare adăugată crescută; ○ Integrarea producției ecologice în lanțuri scurte și în oferta turistică, stimulând economia locală și turismul rural.																								

		2. Dimensiunea socială ○ Sprijinirea comunității rurale și a fermierilor locali prin instruire, consultanță și participare activă; ○ Promovarea incluziunii sociale, generând locuri de muncă și oportunități de dezvoltare pentru tineri și femei; ○ Creșterea gradului de coeziune socială prin parteneriate între fermieri, administrația locală și GAL. 3. Dimensiunea de mediu ○ Reducerea utilizării substanțelor chimice și protejarea resurselor naturale, inclusiv a solului, apei și biodiversității; ○ Promovarea practicilor agricole durabile și regenerabile, contribuind la adaptarea la schimbările climatice; ○ Dezvoltarea unei agriculturi ecologice integrate, compatibilă cu protecția mediului și cu turismul balnear și ecoturistic. Sinteză: Prin implementarea acestui proiect, comuna Bala avansează către o dezvoltare rurală sustenabilă, integrând beneficii economice, sociale și de mediu, în acord cu obiectivele strategice ale STI și cu prioritățile PR SV Oltenia 2021–2027 privind dezvoltarea teritorială durabilă.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Proiectul „Conversie la agricultură ecologică” respectă și promovează principiile fundamentale de dezvoltare durabilă și incluziune socială: 1. Dezvoltare durabilă ○ Proiectul promovează practici agricole ecologice, reducerea utilizării substanțelor chimice și protejarea resurselor naturale; ○ Activitățile integrate susțin economia locală pe termen lung și turismul balnear/ecologic, asigurând beneficii economice, sociale și de mediu durabile. 2. Accesibilitate ○ Toate activitățile de instruire și consultanță sunt organizate astfel încât să fie accesibile tuturor fermierilor interesați, inclusiv persoanelor cu mobilitate redusă sau locuitorilor din

		zonele mai îndepărtate ale comunei; ○ Materialele informative și sesiunile de instruire sunt adaptate pentru a fi ușor înțelese de toți participanții. 3. Egalitate de șanse și gen ○ Proiectul încurajează participarea egală a femeilor și tinerilor în programele de conversie ecologică și în lanțurile de producție; ○ Sprijină dezvoltarea competențelor și antreprenoriatul pentru toate categoriile socio-profesionale, fără discriminare. 4. Nediscriminare ○ Accesul la sprijinul oferit prin proiect este garantat pentru toți fermierii eligibili, indiferent de vârstă, sex, etnie sau statut social; ○ Procedurile de selecție și participare respectă principiile transparenței și echității, prevenind orice formă de discriminare. Sinteză: Prin integrarea acestor principii, proiectul asigură un impact pozitiv asupra comunității, respectând normele europene și naționale privind dezvoltarea durabilă, incluziunea socială și egalitatea de șanse, și contribuie la o agricultură ecologică sustenabilă, accesibilă și echitabilă pentru toți fermierii din comuna Bala.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	Proiectul se caracterizează printr-un caracter integrat, deoarece combină multiple dimensiuni ale dezvoltării locale și rurale, corelate cu obiectivele Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala: 1. Integrarea dimensiunilor economice și sociale ○ Susține dezvoltarea durabilă a fermierilor prin conversia la agricultură ecologică, creșterea valorii adăugate a produselor și sprijinirea antreprenoriatului rural; ○ Oferă instruire și consiliere, inclusiv pentru femei și tineri, promovând incluziunea socială și egalitatea de șanse. 2. Integrarea dimensiunii de mediu și dezvoltare durabilă ○ Aplică practici agricole ecologice și protejează resursele naturale;

		○ Contribuie la adaptarea teritoriului la schimbările climatice și la promovarea unui turism ecologic complementar stațiunii balneare Bala. 3. Integrarea cu alte politici și programe locale și regionale ○ Corelează activitățile cu Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ținutul Cloșani și PR SV Oltenia 2021–2027; ○ Permite valorificarea produselor ecologice în lanțuri scurte, piețe locale și oferta turistică balneară. Sinteză: Proiectul este integrat prin abordarea sa multiplă: economică, socială și de mediu, corelată cu politicile locale și regionale, având un impact complementar asupra dezvoltării durabile și a coeziunii teritoriale în comuna Bala.
13.	Alte informatii relevante	● Proiectul contribuie la implementarea obiectivelor strategice ale STI Bala, în special la diversificarea economiei locale (OS2), protecția mediului (OS5) și integrarea agriculturii în turismul balnear (OS1); ● Activitățile proiectului sunt sincronizate cu ciclurile agricole locale, pentru a maximiza eficiența conversiei și a reduce riscurile asociate; ● Proiectul sprijină dezvoltarea capacității administrative locale prin instruirea fermierilor și prin consolidarea parteneriatelor cu GAL Ținutul Cloșani, administrația locală și organismele de certificare ecologică; ● Implementarea proiectului va genera impact pe termen lung, prin creșterea competitivității fermierilor, protejarea resurselor naturale și stimularea turismului ecologic în zona stațiunii Bala; ● Proiectul se aliniază cu principiile finanțărilor europene și naționale privind dezvoltarea rurală durabilă, egalitatea de șanse, incluziunea socială și tranziția verde; ● Activitățile proiectului sunt concepute astfel încât să fie replicabile și scalabile, putând fi extinse și în alte comunități rurale din județul Mehedinți sau regiunea

		Sud-Vest Oltenia.
--	--	-------------------

FISA DE PROIECT Proiect integrat de turism prin punerea in valoare a apelor termale din comuna Bala

1.	Titlul proiectului	"Bala - Destinatie Turistică de Sănătate și Relaxare: proiect integrat de valorificare durabilă a izvorului termal din stațiune."																												
2.	Beneficiarul proiectului	UA T Comuna Bala, judetul Mehedinti																												
3.	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau cladirilor	Toate terenurile vizate de proiect sunt terenuri publice, proprietate a UAT Bala, după cum urmează: <table><tr><th>Lot</th><th>CF</th><th>Suprafață</th><th>/ Situație juridică</th></tr><tr><td>Lot 1</td><td>CF 50453</td><td>277 mp</td><td>/ Teren în fața Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala</td></tr><tr><td>Lot 2</td><td>CF 50452</td><td>1.188 mp</td><td>/ Teren în spatele Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala</td></tr><tr><td>Lot 3</td><td>CF 50709</td><td>1.200 mp</td><td>/ Zonă de promenadă, proprietate publică UAT Bala</td></tr><tr><td>Lot 4</td><td>CF 51790</td><td>2.054 mp</td><td>/ Drum de acces către izvorul geotermal, proprietate publică UAT Bala</td></tr><tr><td>Lot 5</td><td>CF 50450</td><td>6.400 mp</td><td>/ Spațiu verde, proprietate publică UAT Bala</td></tr><tr><td>Lot 6</td><td>CF 51790</td><td>6.765 mp</td><td>/ Traseu de biciclete și alee pietonală, proprietate publică UAT Bala</td></tr></table> Observații: • Toate terenurile sunt disponibile pentru implementarea proiectului fără conflicte de proprietate sau litigii; • Nu sunt necesare exproprieri sau achiziții suplimentare; • Statutul de proprietate publică asigură eligibilitatea proiectului pentru finanțare nerambursabilă și implementarea integrală a	Lot	CF	Suprafață	/ Situație juridică	Lot 1	CF 50453	277 mp	/ Teren în fața Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala	Lot 2	CF 50452	1.188 mp	/ Teren în spatele Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala	Lot 3	CF 50709	1.200 mp	/ Zonă de promenadă, proprietate publică UAT Bala	Lot 4	CF 51790	2.054 mp	/ Drum de acces către izvorul geotermal, proprietate publică UAT Bala	Lot 5	CF 50450	6.400 mp	/ Spațiu verde, proprietate publică UAT Bala	Lot 6	CF 51790	6.765 mp	/ Traseu de biciclete și alee pietonală, proprietate publică UAT Bala
Lot	CF	Suprafață	/ Situație juridică																											
Lot 1	CF 50453	277 mp	/ Teren în fața Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala																											
Lot 2	CF 50452	1.188 mp	/ Teren în spatele Primăriei Bala, proprietate publică UAT Bala																											
Lot 3	CF 50709	1.200 mp	/ Zonă de promenadă, proprietate publică UAT Bala																											
Lot 4	CF 51790	2.054 mp	/ Drum de acces către izvorul geotermal, proprietate publică UAT Bala																											
Lot 5	CF 50450	6.400 mp	/ Spațiu verde, proprietate publică UAT Bala																											
Lot 6	CF 51790	6.765 mp	/ Traseu de biciclete și alee pietonală, proprietate publică UAT Bala																											

		investițiilor propuse.
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	Proiectul urmărește valorificarea durabilă a izvorului termal din stațiunea Bala prin crearea și modernizarea de spații publice și infrastructură turistică în zona centrală și pe traseele de interes turistic. Activitățile principale includ: • Amenajarea de spații verzi în zonele centrale și adiacente traseelor turistice, prin plantarea de arbori și arbuști autohtoni, instalarea de sisteme de irigare și iluminat inteligent, și echiparea cu mobilier urban modern; • Construirea și modernizarea pistelor de biciclete și a aleilor pietonale, asigurând accesibilitate între punctele de interes turistice (izvorul termal, ștranduri, monumente, trasee pedestre), cu echipamente de informare digitală și stații de încărcare pentru biciclete electrice; • Remodelarea urbană a zonelor publice pentru recreere, relaxare și locuri de joacă, inclusiv implementarea de soluții pentru accesul persoanelor cu dizabilități (rampe, semnalizare luminoasă și acustică, panouri vizuale); • Integrarea de soluții moderne și sustenabile, cum ar fi sisteme inteligente de iluminat stradal, panouri informative digitale, mobilier urban durabil și fantani arteziene alimentate cu apă termală; • Reabilitarea și modernizarea spațiilor de parcare, asigurând un acces optim și confortabil pentru vizitatori și locuitori. Proiectul este structurat pe șase loturi principale, fiecare având suprafețe și funcțiuni specifice (spații verzi, zone de promenadă, piste de biciclete, parc tematic), contribuind la crearea unui traseu turistic integrat, accesibil și prietenos cu mediul, care valorifică atât patrimoniul natural, cât și cel cultural al comunei Bala.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu	Rezultate estimate • Crearea și modernizarea spațiilor verzi pe 6 loturi, cu plantarea de arbori și arbuști

	indicatorii priorității la care se aplică)	locali, instalarea de sisteme de irigare și iluminat inteligent, contribuind la îmbunătățirea calității mediului urban și a atractivității turistice; • Construirea și modernizarea pistelor de biciclete și a aleilor pietonale, facilitând mobilitatea durabilă, accesul la punctele de interes turistic (izvorul termal, ștranduri, trasee pedestre) și promovând turismul ecologic; • Remodelarea urbană a zonelor publice: parcuri, locuri de joacă, zone de relaxare, cu accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități (rampe, semnalizare vizuală și acustică); • Integrarea de soluții inteligente și moderne: mobilier urban, iluminat stradal inteligent, panouri informative digitale, fantani arteziene cu apă termală, contribuind la atractivitatea stațiunii și la experiența vizitatorilor; • Creșterea numărului de turiști și vizitatori atrași de stațiunea balneară și infrastructura modernizată, precum și creșterea gradului de satisfacție al comunității locale; • Îmbunătățirea infrastructurii urbane și turistice pentru accesibilitate, siguranță și calitatea vieții, în conformitate cu obiectivele priorității P7 privind dezvoltarea teritorială sustenabilă; • Promovarea mobilității durabile și reducerea impactului asupra mediului prin utilizarea pistelor de biciclete și a zonelor pietonale amenajate. Indicatori orientativi (exemple): • Suprafață de spații verzi amenajate: 16.000 mp; • Lungime piste biciclete și alei pietonale modernizate: 5–6 km; • Număr de locuri de joacă și zone de relaxare create/modernizate: 4–5; • Număr de panouri informative digitale instalate: 10–12; • Număr de vizitatori estimați anual: +20% față de perioada anterioară investiției.
--	---	---

6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	Sursele de finanțare identificate Implementarea proiectului poate fi realizată prin accesarea următoarelor surse: • Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, apel de proiecte dedicat dezvoltării infrastructurii urbane și turistice în mediul rural; • Bugetul local al UAT Bala, pentru cofinanțarea unor lucrări de amenajare și echipare a spațiilor publice; • Programe complementare pentru turism și dezvoltare urbană, inclusiv finanțări prin GAL Ținutul Cloșani sau alte fonduri europene/naționale destinate turismului balnear și ecoturistic; • Sponsorizări sau parteneriate cu operatori privați interesați de dezvoltarea turismului local.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de prefezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Proiectul se află în stadiul de idee matură, susținut de analiza preliminară a nevoilor comunității și a resurselor locale, precum și de consultările cu actorii publici și privați implicați în dezvoltarea turismului și a infrastructurii urbane. Studiile și documentațiile pregătitoare realizate sau planificate includ: • Studiu de prefezabilitate privind amenajarea și modernizarea spațiilor verzi, pistelor de biciclete și aleilor pietonale; • Consultări și sondaje locale pentru identificarea nevoilor comunității și a cererii turistice; • Analiză preliminară a traseelor turistice și a accesibilității către punctele de interes (izvor termal, ștrand, trasee pedestre și biciclete); • Studiu de marketing și promovare turistică pentru integrarea stațiunii Bala în oferta turistică regională; • Planuri de amplasament și concept de design urban pentru cele șase loturi vizate, inclusiv soluții de mobilier urban, iluminat inteligent și sisteme de informare digitală; • Consultări cu autorități și GAL Ținutul

		Cloșani pentru corelarea proiectului cu strategiile locale și regionale. Următoarele etape pentru creșterea maturității proiectului: • Elaborarea studiului de fezabilitate complet și a proiectului tehnic detaliat pentru execuție; • Obținerea avizelor necesare pentru lucrările urbane și turistice; • Realizarea de studii de trafic și evaluări privind accesibilitatea și siguranța pietonală și a traseelor de biciclete; • Validarea bugetului final și a planului de implementare în conformitate cu cerințele PR SV Oltenia. Sinteză: Proiectul are o maturitate ridicată în faza de concept, fiind pregătit pentru accesarea finanțării și demararea etapelor de proiect tehnic și implementare, respectând standardele pentru infrastructura urbană și turistică durabilă.																
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Calendar orientativ Durata proiectului: 36 luni (3 ani) <table><tr><th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th><th>Perioada orientativă</th></tr><tr><td>Etapa pregătitoare și autorizări</td><td>Obținerea avizelor, studii tehnice preliminare, consultări comunitare</td><td>6 luni</td><td>Trimestrul 1 – Trimestrul 2, Anul 1</td></tr><tr><td>Studiu de fezabilitate și proiect tehnic detaliat</td><td>Elaborarea proiectului tehnic, detalii de execuție, planuri de amplasament pentru toate cele 6 loturi</td><td>6 luni</td><td>Trimestrul 2 – Trimestrul 4, Anul 1</td></tr><tr><td>Pregătirea</td><td>Lucrări</td><td>3 luni</td><td>Trimestrul</td></tr></table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă	Etapa pregătitoare și autorizări	Obținerea avizelor, studii tehnice preliminare, consultări comunitare	6 luni	Trimestrul 1 – Trimestrul 2, Anul 1	Studiu de fezabilitate și proiect tehnic detaliat	Elaborarea proiectului tehnic, detalii de execuție, planuri de amplasament pentru toate cele 6 loturi	6 luni	Trimestrul 2 – Trimestrul 4, Anul 1	Pregătirea	Lucrări	3 luni	Trimestrul
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă															
Etapa pregătitoare și autorizări	Obținerea avizelor, studii tehnice preliminare, consultări comunitare	6 luni	Trimestrul 1 – Trimestrul 2, Anul 1															
Studiu de fezabilitate și proiect tehnic detaliat	Elaborarea proiectului tehnic, detalii de execuție, planuri de amplasament pentru toate cele 6 loturi	6 luni	Trimestrul 2 – Trimestrul 4, Anul 1															
Pregătirea	Lucrări	3 luni	Trimestrul															

		terenurilor și achiziții și pregătitoare, achiziții materiale, echipamente și mobilier urban Amenajare spații verzi, piste biciclete, alei Implementarea lucrărilor pe Loturile 1–6 pietonale, locuri de joacă, parc 12 luni tematic, iluminat inteligent, panouri informative digitale Instalarea mobilierului urban, fantani Lucrări de finisare și dotări finale de arteziene, și stații 3 luni biciclete, semnalistică digitală, sistem de irigare Verificarea lucrărilor, recepția Testare, recepție și punere în funcțiune și tehnică, în instruirea personalului, deschidere oficială 3 luni Monitorizare și evaluare finală Evaluarea impactului, raport final, diseminare 3 luni Observații: • Etapele se pot suprapune parțial pentru eficiență, de exemplu, lucrările de implementare pe diferite loturi pot începe în	1, Anul 2 Trimestrul 1 – Trimestrul 4, Anul 2 Trimestrul 1, Anul 3 Trimestrul 2, Anul 3 Trimestrul 3 – Trimestrul 4, Anul 3
--	--	--	--

		paralel; • Calendarul este adaptat sezonului de lucru în mediul rural și condițiilor meteorologice; • Durata totală asigură timp suficient pentru obținerea tuturor avizelor, implementarea integrală a lucrărilor și verificarea calității investițiilor. Se va depune proiectul pana pe 3 decembrie 2025																		
9.	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	Buget estimat al investiției Bugetul maxim eligibil conform ghidului de finanțare: 4.000.000 euro Contribuția UAT Bala: 2% din valoarea totală a proiectului (80.000 euro) <table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Amenajarea spațiilor verzi și parc tematic (Lot 1, 2, 3, 5)</td><td>1.200.000</td><td>Gazon, arbori și arbuști locali, sisteme de irigare, mobilier urban, iluminat inteligent</td></tr> <tr> <td>Amenajarea pistelor de biciclete și aleilor pietonale (Lot 4, 6)</td><td>800.000</td><td>Construire piste și alei, statii de odihnă și biciclete, semnalistică digitală</td></tr> <tr> <td>Remodelare urbană a zonelor publice</td><td>600.000</td><td>Locuri de joacă, parcuri, zone de relaxare, soluții de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități</td></tr> <tr> <td>Instalarea sistemelor inteligente</td><td>500.000</td><td>Iluminat stradal inteligent, panouri informative digitale, WiFi, fantani arteziene cu apă termală</td></tr> <tr> <td>Lucrări de finisare și echipamente complementare</td><td>400.000</td><td>Mobilier urban suplimentar, barieră automată, semnalizare, echipamente pentru acces auto și pietonal</td></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Amenajarea spațiilor verzi și parc tematic (Lot 1, 2, 3, 5)	1.200.000	Gazon, arbori și arbuști locali, sisteme de irigare, mobilier urban, iluminat inteligent	Amenajarea pistelor de biciclete și aleilor pietonale (Lot 4, 6)	800.000	Construire piste și alei, statii de odihnă și biciclete, semnalistică digitală	Remodelare urbană a zonelor publice	600.000	Locuri de joacă, parcuri, zone de relaxare, soluții de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități	Instalarea sistemelor inteligente	500.000	Iluminat stradal inteligent, panouri informative digitale, WiFi, fantani arteziene cu apă termală	Lucrări de finisare și echipamente complementare	400.000	Mobilier urban suplimentar, barieră automată, semnalizare, echipamente pentru acces auto și pietonal
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																		
Amenajarea spațiilor verzi și parc tematic (Lot 1, 2, 3, 5)	1.200.000	Gazon, arbori și arbuști locali, sisteme de irigare, mobilier urban, iluminat inteligent																		
Amenajarea pistelor de biciclete și aleilor pietonale (Lot 4, 6)	800.000	Construire piste și alei, statii de odihnă și biciclete, semnalistică digitală																		
Remodelare urbană a zonelor publice	600.000	Locuri de joacă, parcuri, zone de relaxare, soluții de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități																		
Instalarea sistemelor inteligente	500.000	Iluminat stradal inteligent, panouri informative digitale, WiFi, fantani arteziene cu apă termală																		
Lucrări de finisare și echipamente complementare	400.000	Mobilier urban suplimentar, barieră automată, semnalizare, echipamente pentru acces auto și pietonal																		

		Costuri pregătitoare și 500.000 monitorizare Studiu de fezabilitate, proiect tehnic, consultanță, verificări și evaluări, diseminare Total estimat proiect: 4.000.000 euro Contribuția UAT Bala: 80.000 euro (2%) Finanțare nerambursabilă solicitată: 3.920.000 euro (98%)
		Sustenabilitatea financiară a proiectului • Beneficii economice directe și indirecte: ○ Creșterea numărului de turiști și a încasărilor din turismul balnear și ecoturistic; ○ Stimularea micilor afaceri locale (catering, turism rural, echipamente de agrement); ○ Posibilitatea extinderii și replicării proiectului în alte zone turistice ale comunei. • Costuri de întreținere și operare reduse: ○ Sisteme de iluminat inteligent și irigare automată cu consum eficient de energie și apă; ○ Mobilier urban durabil, întreținere periodică ușor de gestionat de administrația locală. • Sustenabilitate pe termen lung: ○ Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă a stațiunii și a comunității; ○ Permite integrarea turismului balnear cu alte forme de turism (ecoturism, cultural, de drumeție); ○ Contribuția locală minimă (2%) asigură implicarea comunității fără a pune presiune pe bugetul local. Sinteză: Proiectul este financiar sustenabil, asigurând un impact pozitiv pe termen lung asupra turismului, mediului urban și economiei locale, fiind compatibil cu obiectivele strategice ale STI Bala și prioritățile PR SV Oltenia 2021–2027.

10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă a comunei Bala prin integrarea dimensiunilor economice, sociale și de mediu, asigurând beneficii pe termen lung pentru comunitate și turiști: 1. Dimensiunea economică ○ Creșterea atractivității stațiunii Bala ca destinație turistică de sănătate și relaxare, generând venituri suplimentare pentru comunitate; ○ Dezvoltarea infrastructurii urbane și turistice care sprijină antreprenoriatul local și crearea de noi locuri de muncă; ○ Promovarea turismului ecologic și balnear, cu efecte multiplicatoare în economia locală. 2. Dimensiunea socială ○ Crearea de spații publice accesibile pentru toți cetățenii, inclusiv persoane cu dizabilități, promovând incluziunea socială și egalitatea de șanse; ○ Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor prin zone de recreere, piste de biciclete și parcuri tematice; ○ Stimularea participării comunității la viața culturală și turistică a localității. 3. Dimensiunea de mediu ○ Protejarea resurselor naturale, inclusiv valorificarea durabilă a izvorului termal și a spațiilor verzi; ○ Implementarea de soluții ecologice și tehnologii inteligente (iluminat eficient, sisteme de irigare, mobilier urban durabil); ○ Promovarea mobilității durabile prin piste de biciclete și alei pietonale integrate în peisajul urban și natural. Sinteză: Prin acest proiect, comuna Bala promovează un model de dezvoltare durabilă integrat, care valorifică patrimoniul natural și cultural, sprijină economia locală, îmbunătățește calitatea vieții și asigură incluziune socială, contribuind la obiectivele Strategiei Teritoriale Integrate și ale PR SV Oltenia 2021–2027.
-----	---	---

11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Proiectul este conceput pentru a respecta și promova principiile fundamentale ale dezvoltării durabile și incluziunii sociale, prin următoarele elemente: 1. Dezvoltare durabilă ○ Valorificarea responsabilă a izvorului termal și a resurselor naturale locale; ○ Amenajarea de spații verzi și piste de biciclete care minimizează impactul asupra mediului și încurajează mobilitatea ecologică; ○ Utilizarea tehnologiilor inteligente și eficiente energetic (iluminat stradal, irigații automate, mobilier urban durabil). 2. Accesibilitate ○ Implementarea de soluții tehnice pentru accesul persoanelor cu dizabilități (rampe, semnalizare vizuală și acustică, alei pietonale accesibile); ○ Asigurarea unei infrastructuri turistice care permite deplasarea facilă între principalele puncte de interes ale stațiunii. 3. Egalitatea de șanse și nediscriminarea ○ Spațiile publice și facilitățile turistice sunt concepute pentru a fi utilizabile de toate categoriile de persoane, indiferent de vârstă, gen sau condiție fizică; ○ Proiectul promovează participarea echitabilă a comunității locale în procesele decizionale și în beneficiile economice generate; ○ Activitățile de promovare turistică și educație ecologică sunt deschise tuturor, inclusiv grupurilor vulnerabile. Sinteză: Proiectul respectă principiile dezvoltării durabile, garantează accesibilitatea tuturor categoriilor de utilizatori și promovează egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea, contribuind astfel la coeziunea socială și la un model de turism incluziv și sustenabil în comuna Bala.
-----	--	---

12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	Proiectul este conceput ca un proiect integrat, având multiple componente care se completează reciproc pentru a maximiza impactul asupra turismului, comunității și mediului: 1. Integrarea infrastructurii urbane și turistice ○ Amenajarea spațiilor verzi, pistelor de biciclete și aleilor pietonale în zonele centrale și pe traseele turistice; ○ Remodelarea urbană a parcurilor, locurilor de joacă și zonelor de relaxare, creând un mediu atractiv și accesibil pentru toți cetățenii. 2. Integrarea turismului cu resursele naturale și culturale ○ Valorificarea durabilă a izvorului termal și a peisajului local; ○ Promovarea patrimoniului natural și cultural (trasee pedestre și biciclete, monumente istorice, cascade, păduri, obiective arheologice). 3. Componenta tehnologică și inteligentă ○ Implementarea de soluții moderne: iluminat stradal inteligent, sisteme de irigare, panouri informative digitale și WiFi public; ○ Mobilier urban durabil și echipamente complementare pentru parcuri și piste biciclete. 4. Impact social și comunitar ○ Creșterea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități; ○ Dezvoltarea de spații publice care promovează incluziunea socială și participarea comunității; ○ Stimulează mobilitatea durabilă și recreerea activă pentru toate categoriile de vârstă. Sinteză: Proiectul este integrat deoarece combină dezvoltarea infrastructurii turistice și urbane, valorificarea resurselor naturale și culturale, tehnologiile inteligente și beneficiile sociale, creând o abordare holistică care contribuie simultan la dezvoltarea economică, socială și durabilă a comunei Bala.
-----	--	---

13.	Alte informații relevante	• Aliniere strategică: Proiectul este corelat cu Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala, Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ținutul Cloșani, Strategia de Dezvoltare Județeană Mehedinți și Strategia Națională pentru Turismul Balnear, respectând prioritățile de dezvoltare teritorială durabilă și turism rural. • Consultare și implicare comunitară: Proiectul a fost conceput în urma unor consultări cu actorii publici și privați locali, campanii de depunere a propunerilor de proiecte și analiză a nevoilor comunității, asigurând coerența cu cerințele și așteptările cetățenilor. • Impact multiplan: Proiectul sprijină simultan dezvoltarea turistică, protecția mediului, incluziunea socială, mobilitatea durabilă și conservarea patrimoniului cultural, consolidând imaginea stațiunii Bala ca destinație de sănătate și relaxare. • Sustenabilitate și operare pe termen lung: Lucrările și dotările propuse sunt durabile, ușor de întreținut, iar proiectul generează venituri indirecte prin turism, asigurând sustenabilitatea financiară a investiției. • Relevanță regională: Proiectul consolidează statutul comunei Bala ca singura stațiune balneo-climatică din județul Mehedinți, contribuind la creșterea atractivității turistice a regiunii Sud-Vest Oltenia. • Pregătire pentru finanțare și implementare: Proiectul are maturitate ridicată, beneficiind de studii preliminare, analize de fezabilitate, consultări și planuri de amplasament pentru toate loturile vizate, fiind pregătit pentru accesarea finanțării nerambursabile și implementarea etapizată a lucrărilor.
-----	---------------------------	---

FISA DE PROIECT Dotari pentru intretinerea infrastructurii locale

1.	Titlul proiectului	Dotari pentru intretinerea infrastructurii locale
----	--------------------	---

2.	Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Bala, judetul Mehedinti
3.	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau cladirilor	Plan de amplasament al utilajelor pe domeniul public al comunei
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, in câteva fraze)	Proiectul vizează achiziția și instalarea de dotări necesare întreținerii infrastructurii locale din comuna Bala, pentru asigurarea funcționalității și durabilității acesteia. Principalele activități includ: • Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru întreținerea drumurilor și spațiilor verzi, inclusiv mașini de deszăpezire, echipamente de irigare și unelte de întreținere a parcurilor; • Dotarea serviciilor locale cu mobilier urban mobil, coșuri de gunoi, semnalistică și echipamente pentru întreținerea pistelor de biciclete și aleilor pietonale; • Implementarea unor sisteme inteligente de monitorizare și întreținere, inclusiv senzori pentru iluminat public și sisteme de gestionare a consumului de energie; • Organizarea de activități de instruire și pregătire a personalului pentru utilizarea eficientă a echipamentelor și a dotărilor achiziționate. Scopul proiectului: Asigurarea unui nivel ridicat de întreținere și funcționare a infrastructurii locale, creșterea siguranței, confortului și calității serviciilor oferite comunității, precum și prelungirea duratei de viață a investițiilor existente.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Îmbunătățirea întreținerii infrastructurii locale: dotarea serviciilor publice cu utilaje și echipamente moderne pentru întreținerea drumurilor, spațiilor verzi, pistelor de biciclete și aleilor pietonale; • Creșterea siguranței și confortului cetățenilor: infrastructura locală va fi întreținută corespunzător, reducând riscurile legate de drumuri neîntreținute, zone verzi degradate sau iluminat public insuficient;

		• Reducerea costurilor pe termen lung: echipamentele achiziționate permit gestionarea eficientă a întreținerii infrastructurii și utilizarea responsabilă a resurselor (energie, apă, materiale consumabile); • Creșterea durabilității infrastructurii: prin întreținere regulată și dotări adecvate, durata de viață a infrastructurii existente și a investițiilor recente va fi prelungită; • Creșterea capacității administrative locale: personalul va fi instruit pentru operarea și întreținerea echipamentelor, consolidând competențele tehnice ale administrației. Indicatori orientativi: • Număr utilaje și echipamente achiziționate: 5–10 unități (ex. mașini de deszăpezire, echipamente pentru spații verzi); • Suprafață de drumuri, piste și alei întreținute anual: 20–25 km; • Suprafață de spații verzi întreținute anual: 15.000–20.000 mp; • Număr de angajați instruiți pentru operarea echipamentelor: 10–15 persoane; • Reducerea timpului mediu de intervenție pentru întreținere: 30% față de situația anterioară.
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	Proiectul poate fi finanțat prin următoarele surse: • Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, apel de proiecte dedicat investițiilor în infrastructura locală și dezvoltarea durabilă a comunităților rurale; • Bugetul local al UAT Bala, pentru cofinanțarea proiectului conform cerințelor ghidului de finanțare; • Posibile fonduri complementare prin Grupul de Acțiune Locală Ținutul Cloșani sau alte programe naționale și europene destinate dezvoltării infrastructurii publice în mediul rural; • Sponsorizări sau parteneriate cu operatori privați locali, pentru echipamente sau dotări suplimentare.

		Încadrarea ideii de proiect în cadrul Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă Proiectul contribuie direct la obiectivele Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă prin: • Modernizarea și întreținerea infrastructurii locale, inclusiv drumuri, alei pietonale, piste de biciclete și spații verzi, pentru creșterea calității vieții în comunitate; • Creșterea eficienței serviciilor publice, prin dotarea administrației locale cu utilaje și echipamente moderne; • Reducerea impactului asupra mediului, prin implementarea de soluții eficiente energetic și utilizarea responsabilă a resurselor; • Îmbunătățirea accesibilității și siguranței infrastructurii publice, contribuind la incluziunea socială și la mobilitatea durabilă; • Corelarea cu strategiile locale și regionale, inclusiv Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala și Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ținutul Cloșani. Sinteză: Proiectul este aliniat cu prioritățile PR SV Oltenia 2021–2027, sprijinind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea și funcționalitatea infrastructurii publice din comuna Bala.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Proiectul se află într-un stadiu de concept bine definit, cu analiza preliminară a nevoilor infrastructurii locale și a resurselor disponibile în comuna Bala. Documentații și studii pregătitoare realizate sau planificate: • Studiu de fezabilitate – identificarea nevoilor de întreținere a infrastructurii locale, inclusiv drumuri, piste de biciclete, alei pietonale și spații verzi; • Consultări cu autoritățile și comunitatea locală – pentru prioritizarea dotărilor și identificarea tipurilor de utilaje și echipamente necesare; • Analiza bugetului și a capacității administrative – pentru evaluarea fezabilității implementării proiectului;

		• Sondaje și evaluări preliminare – pentru dimensionarea corectă a dotărilor și estimarea impactului asupra calității serviciilor publice; • Planuri de amplasament preliminare – pentru identificarea zonelor de intervenție și alocarea echipamentelor și dotărilor. Următoarele etape pentru creșterea maturității proiectului: • Elaborarea studiului de fezabilitate complet, cu costuri detaliate și plan de implementare; • Pregătirea proiectului tehnic și a detaliilor de execuție pentru achiziția și instalarea echipamentelor; • Organizarea de licitații și achiziții publice conform legislației în vigoare; • Evaluarea impactului și ajustarea planului de implementare, dacă este necesar. Sinteză: Proiectul are un grad de maturitate mediu spre ridicat în faza de concept, fiind pregătit pentru elaborarea studiului de fezabilitate și implementarea etapizată a dotărilor necesare pentru întreținerea infrastructurii locale.																
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 24 luni (2 ani) <table><tr><th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th><th>Perioada orientativă</th></tr><tr><td>Etapa pregătitoare și autorizări</td><td>Obținerea avizelor, consultări cu autoritățile și comunitatea, evaluarea zonelor de intervenție</td><td>3 luni</td><td>Trimestrul 1, Anul 1</td></tr><tr><td>Studiu de fezabilitate și proiect tehnic</td><td>Elaborarea documentației tehnice, planuri de amplasament, detalii de execuție pentru dotări și utilaje</td><td>3 luni</td><td>Trimestrul 2, Anul 1</td></tr><tr><td>Achiziții și</td><td>Achiziția</td><td>3 luni</td><td>Trimestrul</td></tr></table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă	Etapa pregătitoare și autorizări	Obținerea avizelor, consultări cu autoritățile și comunitatea, evaluarea zonelor de intervenție	3 luni	Trimestrul 1, Anul 1	Studiu de fezabilitate și proiect tehnic	Elaborarea documentației tehnice, planuri de amplasament, detalii de execuție pentru dotări și utilaje	3 luni	Trimestrul 2, Anul 1	Achiziții și	Achiziția	3 luni	Trimestrul
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă															
Etapa pregătitoare și autorizări	Obținerea avizelor, consultări cu autoritățile și comunitatea, evaluarea zonelor de intervenție	3 luni	Trimestrul 1, Anul 1															
Studiu de fezabilitate și proiect tehnic	Elaborarea documentației tehnice, planuri de amplasament, detalii de execuție pentru dotări și utilaje	3 luni	Trimestrul 2, Anul 1															
Achiziții și	Achiziția	3 luni	Trimestrul															

		pietonale Sisteme inteligente de monitorizare și iluminat 300.000 Mobilier urban și echipamente complementare 200.000 Pregătire și instruire personal 100.000 Costuri pregătitoare, studii și consultanță 100.000 Total estimat proiect: 1.700.000 EUR Contribuția UAT Bala: 2% (34.000 EUR) Finanțare nerambursabilă solicitată: 1.666.000 EUR (98%)	echipamente pentru întreținere și accesibilitate Iluminat stradal eficient, senzori, sisteme de management al energiei Bănci, coșuri de gunoi, panouri informative, bariere automate Training pentru utilizarea și întreținerea echipamentelor Studiu de fezabilitate, proiect tehnic, consultanță, evaluare impact
		Sustenabilitatea financiară a proiectului • Reducerea costurilor de întreținere pe termen lung: dotările și utilajele moderne permit o gestionare eficientă a resurselor și reduc pierderile și deteriorările infrastructurii. • Beneficii economice și sociale: infrastructura întreținută corespunzător crește atractivitatea localității, sprijină turismul și oferă un mediu sigur și confortabil pentru locuitori. • Întreținere și operare eficiente: personalul va fi instruit pentru utilizarea corectă a echipamentelor, reducând necesitatea contractelor externe costisitoare. • Durabilitate pe termen lung: investițiile sunt realizate cu echipamente și materiale durabile, garantând funcționalitatea infrastructurii pentru mai mulți ani fără costuri suplimentare majore. Sinteză: Proiectul este financiar sustenabil, iar contribuția	

		minimă a UAT Bala (2%) asigură implicarea comunității fără a afecta bugetul local, oferind în același timp infrastructură publică modernă, sigură și durabilă.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă a comunei Bala prin integrarea dimensiunilor economice, sociale și de mediu, generând beneficii pe termen lung: 1. Dimensiunea economică ○ Creșterea eficienței și calității serviciilor publice locale, reducând costurile de întreținere și reparații; ○ Sprijinirea dezvoltării turismului și a economiei locale prin infrastructură bine întreținută; ○ Crearea de oportunități pentru implicarea antreprenorilor locali în furnizarea de servicii complementare (mentenanță, întreținere). 2. Dimensiunea socială ○ Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor prin infrastructură sigură, accesibilă și modernă; ○ Creșterea incluziunii sociale prin dotări care permit accesul persoanelor cu dizabilități la drumuri, piste și spații verzi; ○ Consolidarea comunității prin spații publice moderne, sigure și atractive pentru recreere. 3. Dimensiunea de mediu ○ Promovarea utilizării echipamentelor eficiente energetic și reducerea impactului asupra mediului; ○ Întreținerea durabilă a spațiilor verzi și a infrastructurii urbane, protejând resursele naturale; ○ Încurajarea mobilității durabile prin piste de biciclete și alei pietonale integrate în mediul urban. Sinteză: Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă integrată a comunei Bala, prin modernizarea și întreținerea infrastructurii locale, reducerea impactului asupra mediului, promovarea incluziunii sociale și sprijinirea economiei locale, creând beneficii sustenabile pentru

		comunitate și turiști.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Proiectul este conceput pentru a respecta și promova principiile fundamentale ale dezvoltării durabile și incluziunii sociale, prin următoarele măsuri: 1. Dezvoltare durabilă ○ Implementarea de echipamente și dotări eficiente energetic, care reduc consumul de resurse și impactul asupra mediului; ○ Întreținerea durabilă a infrastructurii publice (drumuri, piste, alei și spații verzi), prelungind durata de viață a investițiilor. 2. Accesibilitate ○ Amenajarea pistelor de biciclete și a aleilor pietonale cu rampe, semnalizare vizuală și acustică pentru persoanele cu dizabilități; ○ Mobilier urban și dotări care permit accesul facil tuturor categoriilor de utilizatori. 3. Egalitatea de șanse și nediscriminarea ○ Toate spațiile și dotările proiectului sunt concepute pentru a fi utilizabile de persoane indiferent de vârstă, gen, dizabilități sau condiție socială; ○ Proiectul promovează participarea comunității locale la beneficiile investiției și la procesele decizionale privind întreținerea infrastructurii; ○ Activitățile sunt planificate astfel încât să asigure echitate între diverse grupuri sociale. Sinteză: Proiectul respectă principiile dezvoltării durabile, asigură accesibilitate și incluziune socială, promovează egalitatea de șanse și nediscriminarea, contribuind la crearea unui mediu urban sigur, funcțional și sustenabil în comuna Bala.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	Proiectul este conceput ca un proiect integrat, combinând mai multe componente și dimensiuni pentru a genera un impact amplu asupra comunității și mediului: 1. Integrarea infrastructurii urbane și a

		dotărilor publice ○ Amenajarea și întreținerea drumurilor, aleilor pietonale și pistelor de biciclete; ○ Dotarea spațiilor verzi și a parcarilor cu mobilier urban, sisteme de iluminat și echipamente de irigare. 2. Componenta socială și de incluziune ○ Asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități prin rampe, semnalizare și alei adaptate; ○ Crearea unui mediu sigur și confortabil pentru toți cetățenii, promovând echitatea și participarea comunității. 3. Componenta de mediu și durabilitate ○ Utilizarea de echipamente eficiente energetic și materiale durabile; ○ Întreținerea durabilă a infrastructurii și a spațiilor verzi, reducând impactul asupra mediului. 4. Dimensiunea administrativă și operațională ○ Consolidarea capacității administrative a UAT Bala prin instruirea personalului și implementarea unor sisteme moderne de monitorizare și întreținere; ○ Crearea unei infrastructuri care permite gestionarea eficientă și integrată a resurselor locale. Sinteză: Proiectul are caracter integrat deoarece combină dezvoltarea infrastructurii, incluziunea socială, durabilitatea mediului și consolidarea capacității administrative, generând beneficii multiple și durabile pentru comunitatea din comuna Bala.
13.	Alte informații relevante	• Aliniere strategică: Proiectul este corelat cu Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala, Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ținutul Cloșani și Strategia de Dezvoltare Județeană Mehedinți, respectând prioritățile regionale și naționale privind dezvoltarea durabilă a infrastructurii publice și turismului rural. • Consultare și implicare comunitară: Proiectul a fost conceput pe baza consultărilor cu autoritățile locale și comunitatea, precum și a analizelor privind nevoile infrastructurale, asigurând coerența cu cerințele și așteptările locuitorilor. • Beneficii multipla nivel: Proiectul sprijină dezvoltarea turismului și a economiei locale,

		crește siguranța și confortul cetățenilor, protejează mediul și contribuie la incluziunea socială. • Sustenabilitate: Dotările și echipamentele achiziționate sunt durabile și ușor de întreținut, iar proiectul generează economii pe termen lung prin reducerea costurilor de întreținere și creșterea eficienței serviciilor publice. • Pregătire pentru implementare: Proiectul are documentație preliminară, planuri de amplasament și analize de necesitate realizate, fiind pregătit pentru accesarea finanțării și implementarea etapizată a lucrărilor. • Impact regional: Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă a comunei Bala și la creșterea atractivității acesteia în cadrul județului Mehedinți, sprijinind coeziunea teritorială și strategia de dezvoltare rurală a regiunii Sud-Vest Oltenia.
--	--	--

FISA DE PROIECT Inovare prin Transfer tehnologic

1.	Titlul proiectului	Inovare prin Transfer tehnologic
2.	Beneficiarul proiectului	Sector privat – persoana juridica din comunitate
3.	Dreptul de proprietate	Contract de comodat firma pe minim 10 ani.
4.	Descriere proiect	Proiectul urmărește modernizarea activității unei firme locale prin implementarea de soluții inovative furnizate de universități sau centre de transfer tehnologic. Principalele activități includ: • Identificarea nevoilor firmei și a domeniilor în care inovația poate crește eficiența, productivitatea sau competitivitatea; • Colaborarea cu universități și centre de transfer tehnologic pentru adaptarea și implementarea soluțiilor tehnologice; • Achiziția și instalarea de echipamente, software sau sisteme digitale moderne; • Instruirea personalului firmei pentru utilizarea noilor tehnologii; • Monitorizarea rezultatelor și ajustarea soluțiilor în

		funcție de impactul asupra proceselor firmei. Scopul proiectului: Creșterea competitivității firmei prin inovare și transfer tehnologic, consolidând capacitatea de producție și calitatea serviciilor sau produselor oferite.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Creșterea competitivității firmei: implementarea soluțiilor tehnologice inovative va conduce la eficiență sporită în producție și servicii; • Modernizarea proceselor interne: digitalizarea și automatizarea proceselor va reduce timpul de execuție și erorile operaționale; • Creșterea calității produselor și serviciilor: introducerea tehnologiilor avansate va permite standarde superioare și conformitatea cu cerințele pieței; • Creșterea gradului de inovare: colaborarea cu universități și centre de transfer tehnologic va facilita introducerea de soluții noi și know-how avansat; • Formarea profesională a personalului: angajații vor dobândi competențe noi în utilizarea tehnologiilor moderne; • Impact economic local: consolidarea firmei va stimula dezvoltarea economică locală și menținerea locurilor de muncă. Indicatori orientativi: • Număr soluții tehnologice implementate: 2–5; • Reducerea timpului mediu de execuție al proceselor interne: 20–30%; • Creșterea productivității firmei: 15–25%; • Număr angajați instruiți: 5–10 persoane; • Creșterea cifrei de afaceri sau a valorii producției: 10–15% în primii doi ani.
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială	Proiectul poate fi finanțat prin următoarele surse: • Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, apel de proiecte pentru investiții în inovare și transfer tehnologic în mediul rural; • Parteneriate cu universități și centre de transfer tehnologic, care pot contribui cu know-how, consultanță și soluții tehnologice;

	sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	• Bugetul propriu al firmei beneficiare, pentru cofinanțarea proiectului conform cerințelor ghidului de finanțare; • Posibile fonduri complementare naționale sau europene, dedicate inovării, cercetării și dezvoltării tehnologiei în IMM-uri.
		Încadrarea ideii de proiect în cadrul Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă Proiectul se aliniază cu obiectivele Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă prin: • Modernizarea și digitalizarea activității firmei, ceea ce contribuie la creșterea competitivității economice locale; • Creșterea eficienței proceselor și reducerea pierderilor, prin soluții tehnologice inovative; • Formarea profesională a personalului și dezvoltarea capacității de inovare a comunității locale; • Promovarea durabilității economice prin consolidarea firmei și adaptarea acesteia la cerințele pieței; • Sprijinirea strategiilor locale și regionale, prin integrarea inovării în planurile de dezvoltare rurală și sustenabilă a regiunii. Sinteză: Proiectul contribuie direct la obiectivele strategice ale PR SV Oltenia 2021–2027, P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, prin inovare, digitalizare și creșterea competitivității economice a firmei în mediul rural.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte	Proiectul se află într-un stadiu inițial spre mediu de maturitate, cu analiza preliminară a nevoilor firmei și a posibilităților de implementare a soluțiilor tehnologice furnizate de universități sau centre de transfer tehnologic. Documentații și studii pregătitoare realizate sau planificate: • Studiu de fezabilitate – identificarea domeniilor de intervenție și a soluțiilor tehnologice disponibile; • Analiză de piață și sondaje preliminare – evaluarea potențialului impact al inovației asupra

	studii)	competitivității firmei; • Consultări cu universități și centre de transfer tehnologic – pentru identificarea soluțiilor tehnologice adecvate și adaptabile activității firmei; • Plan de implementare preliminar – stabilirea etapelor de achiziție, instalare și instruire a personalului. Următoarele etape pentru creșterea maturității proiectului: • Elaborarea studiului de fezabilitate complet, cu costuri detaliate și analiza beneficiilor; • Pregătirea proiectului tehnic și detaliilor de implementare, inclusiv infrastructura necesară pentru integrarea tehnologiilor; • Implementarea soluțiilor tehnologice pilot și evaluarea performanței; • Ajustarea și scalarea soluțiilor tehnologice în funcție de rezultate. Sinteză: Proiectul are un grad de maturitate mediu, fiind pregătit pentru elaborarea studiului de fezabilitate și pentru implementarea etapizată a soluțiilor de transfer tehnologic, cu obiectivul de a crește competitivitatea firmei și de a integra inovația în activitatea acesteia.																
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 18 luni <table><tr><th>Etapă proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th><th>Perioada orientativă</th></tr><tr><td>Etapă pregătitoare și analiză preliminară</td><td>Identificarea nevoilor firmei, consultări cu universități/centre de transfer tehnologic, selecția soluțiilor inovative</td><td>2 luni</td><td>Luni 1–2</td></tr><tr><td>Studiu de fezabilitate și proiect tehnic</td><td>Elaborarea documentației tehnice și planului detaliat de implementare</td><td>a 3 luni</td><td>Luni 3–5</td></tr><tr><td>Achiziții logistice</td><td>și Achiziția echipamentelor,</td><td>3 luni</td><td>Luni 6–8</td></tr></table>	Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă	Etapă pregătitoare și analiză preliminară	Identificarea nevoilor firmei, consultări cu universități/centre de transfer tehnologic, selecția soluțiilor inovative	2 luni	Luni 1–2	Studiu de fezabilitate și proiect tehnic	Elaborarea documentației tehnice și planului detaliat de implementare	a 3 luni	Luni 3–5	Achiziții logistice	și Achiziția echipamentelor,	3 luni	Luni 6–8
Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă															
Etapă pregătitoare și analiză preliminară	Identificarea nevoilor firmei, consultări cu universități/centre de transfer tehnologic, selecția soluțiilor inovative	2 luni	Luni 1–2															
Studiu de fezabilitate și proiect tehnic	Elaborarea documentației tehnice și planului detaliat de implementare	a 3 luni	Luni 3–5															
Achiziții logistice	și Achiziția echipamentelor,	3 luni	Luni 6–8															

		software-ului și altor soluții tehnologice Instalarea Implementarea soluțiilor tehnologice echipamentelor, integrarea 6 luni Luni 9–14 soluțiilor în procesele firmei Training pentru angajați și ajustarea Instruire personal optimizare proces și soluțiilor tehnologice 3 luni Luni 15–17 pentru maximizarea eficienței Evaluarea performanței, raport final și Monitorizare și evaluare finală recomandări 1 lună Luna 18 pentru dezvoltări ulterioare Observații: • Etapele pot fi parțial suprapuse pentru eficiență; • Durata totală reflectă perioada necesară pentru achiziții, instalare, instruire și evaluarea rezultatelor; • Calendarul poate fi ajustat în funcție de disponibilitatea furnizorilor și de termenele administrative.												
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	Buget estimat al investiției <table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Achiziția echipamentelor tehnologice</td><td>500.000</td><td>Hardware, software, sisteme digitale, automatizare proces</td></tr> <tr> <td>Implementarea soluțiilor tehnologice</td><td>300.000</td><td>Instalare, integrare în procesele firmei, licențe software</td></tr> <tr> <td>Consultanță și transfer tehnologic</td><td>150.000</td><td>Onorarii universități/centre transfer tehnologic,</td></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziția echipamentelor tehnologice	500.000	Hardware, software, sisteme digitale, automatizare proces	Implementarea soluțiilor tehnologice	300.000	Instalare, integrare în procesele firmei, licențe software	Consultanță și transfer tehnologic	150.000	Onorarii universități/centre transfer tehnologic,
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații												
Achiziția echipamentelor tehnologice	500.000	Hardware, software, sisteme digitale, automatizare proces												
Implementarea soluțiilor tehnologice	300.000	Instalare, integrare în procesele firmei, licențe software												
Consultanță și transfer tehnologic	150.000	Onorarii universități/centre transfer tehnologic,												

		adaptarea soluțiilor Instruire și formare personal 50.000 Training pentru angajați, workshop-uri și sesiuni practice Monitorizare și evaluare 50.000 Evaluarea rezultatelor și ajustarea proceselor Costuri pregătitoare și administrative 50.000 Planificare, documentație, studii preliminare Total estimat proiect: 1.100.000 EUR Contribuția firmei: 10% (110.000 EUR) Finanțare nerambursabilă solicitată: 990.000 EUR (90%) Sustenabilitatea financiară a proiectului • Creșterea eficienței firmei prin implementarea soluțiilor tehnologice reduce costurile operaționale și crește profitabilitatea; • Formarea profesională a personalului permite utilizarea corectă și optimizarea resurselor, reducând necesitatea externalizării serviciilor; • Durabilitatea echipamentelor și soluțiilor tehnologice asigură funcționalitate pe termen lung, cu costuri minime de întreținere; • Impact economic local pozitiv: consolidarea firmei stimulează dezvoltarea economică în zona rurală și menținerea locurilor de muncă; • Proiectul este viabil financiar, iar contribuția proprie a firmei este proporțională cu capacitatea acesteia, fără a afecta funcționarea curentă.
10.	Contribuția proiectului dezvoltarea durabila la	Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă prin integrarea dimensiunilor economice, sociale și de mediu, generând beneficii pe termen lung: 1. Dimensiunea economică ○ Creșterea competitivității firmei prin implementarea de soluții tehnologice inovative; ○ Creșterea productivității și eficienței operaționale, reducând costurile și risipa de resurse; ○ Stimularea dezvoltării economice locale prin consolidarea unei firme active în comunitate. 2. Dimensiunea socială

		○ Formarea profesională a angajaților și creșterea competențelor tehnice; ○ Crearea unui mediu de lucru modern și sigur, adaptat nevoilor tuturor angajaților; ○ Posibilitatea creării de noi locuri de muncă în activități complementare. 3. Dimensiunea de mediu ○ Introducerea de tehnologii eficiente energetic și cu impact redus asupra mediului; ○ Digitalizarea și automatizarea proceselor reduce consumul de resurse și de materiale auxiliare; ○ Proiectul sprijină dezvoltarea durabilă prin reducerea emisiilor și protejarea resurselor locale. Sinteză: Proiectul susține dezvoltarea durabilă prin inovare tehnologică, creșterea competitivității economice, formarea profesională a personalului, reducerea impactului asupra mediului și consolidarea capacității firmei de a genera beneficii sociale și economice durabile în comunitatea locală.
--	--	---

FJSA DE PROIECT Investiții în fermele apicole

1.	Titlul proiectului	Investiții în fermele apicole
2.	Beneficiarul proiectului	Persoana juridică - fermier
3.	Dreptul de proprietate	Teren proprietate
4.	Descriere proiect	Proiectul urmărește dezvoltarea și modernizarea unei ferme apicole în comuna Bala, pentru creșterea producției de miere și produse apicole de calitate. Principalele activități includ: • Achiziția de stupi moderni și cutii noi pentru înlocuirea celor uzate în urma deplasării în pastoral; • Achiziția de accesorii și unelte apicole, precum și echipamente de protecție pentru apicultori;

		• Amenajarea spațiilor de depozitare și procesare a mierii, inclusiv dotarea cu utilaje moderne; • Extinderea și întreținerea stupinei prin achiziția de familii de albine și hrănire adecvată; • Implementarea de sisteme pentru monitorizarea sănătății albinelor și calitatea produselor; • Instruirea personalului privind bunele practici apicole și normele sanitare; • Promovarea produselor apicole locale prin ambalaje și etichetare conform standardelor UE. Scopul proiectului: Creșterea producției apicole și a competitivității fermei, respectând principiile sustenabilității și biodiversității.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Creșterea producției de miere și produse apicole: +35–45% datorită modernizării stupilor și înlocuirii cutiilor uzate; • Dotarea fermei cu echipamente moderne: min. 50–100 stupi moderni, unelte apicole și echipamente de protecție pentru angajați; • Reducerea pierderilor de albine și creșterea sănătății familiilor de albine: datorită îmbunătățirii condițiilor și monitorizării; • Creșterea veniturilor fermei: +20–30% în primii doi ani, prin eficiență sporită și calitate superioară a produselor; • Formarea profesională a personalului: instruirea a 2–5 persoane privind bunele practici apicole și utilizarea noilor echipamente; • Acces la piață și certificare: produse conforme standardelor, promovate prin ambalaje și etichete corespunzătoare; • Îmbunătățirea logisticii și mobilității: deplasarea în pastoral mai eficientă datorită cutiilor noi și echipamentelor adaptate; Indicatori orientativi: • Număr stupi modernizați și cutii noi: 50–100; • Producție anuală miere: 2–5 tone; • Număr persoane instruite: 2–5; • Venit suplimentar estimat: +20–30% anual; • Echipamente apicole și unelte implementate:

		100% din necesar.
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritoriala sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	• AFIR – Măsura DR 14/DR 20 – Investiții în ferme apicole pentru modernizarea și dezvoltarea capacităților de producție apicolă; • Fonduri regionale complementare (PR SV Oltenia 2021–2027) pentru investiții în dezvoltarea rurală și durabilă; • Contribuția fermierului pentru cofinanțarea proiectului, conform cerințelor ghidului de finanțare (minim 10–20% din valoarea totală); • Posibil sprijin din programe naționale de inovare în agricultură sau proiecte partenere cu centre de transfer tehnologic/apicol.
		Încadrarea ideii de proiect în cadrul Priorității P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă Proiectul se aliniază cu Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă din PR SV Oltenia 2021–2027 prin: • Creșterea competitivității fermei apicole, prin investiții în echipamente moderne și infrastructură apicolă durabilă; • Creșterea veniturilor și consolidarea economică a zonei rurale, contribuind la menținerea locurilor de muncă; • Protecția mediului și a biodiversității, prin practici apicole durabile și monitorizarea sănătății familiilor de albine; • Promovarea produselor locale și accesul la piețele regionale și naționale; • Sprijinirea strategiilor locale și regionale pentru dezvoltarea agriculturii și apiculturii durabile. Sinteză: Proiectul contribuie direct la obiectivele strategice ale PR SV Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă, prin dezvoltarea economică a fermei, durabilitatea producției apicole și promovarea produselor locale.

7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de prefezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Proiectul se află într-un stadiu inițial spre mediu de maturitate, cu documentații preliminare care permit trecerea la etapa de elaborare a studiului de fezabilitate și implementarea investițiilor. Documentații și studii pregătitoare realizate sau planificate: • Studiu de prefezabilitate: identificarea necesarului de investiții (stupi, cutii noi, echipamente și unelte apicole), analiza capacității de producție și a beneficiilor estimate; • Consultări cu specialiști apicoli și centre de transfer tehnologic/apicol: pentru selectarea soluțiilor optime și a echipamentelor moderne; • Plan preliminar de implementare: stabilirea etapelor de achiziție, instalare și instruire a personalului; • Sondaje preliminare și estimări de piață: identificarea cererii pentru miere și produse apicole locale. Următoarele etape pentru creșterea maturității proiectului: • Elaborarea studiului de fezabilitate complet, cu costuri detaliate și analiza beneficiilor economice; • Pregătirea proiectului tehnic și a detaliilor de execuție, inclusiv amplasament și fluxul de producție; • Implementarea etapizată a investițiilor și instruirea personalului; • Monitorizarea rezultatelor și ajustarea proceselor pentru maximizarea productivității și durabilității. Sinteză: Proiectul are un grad de maturitate mediu, fiind pregătit pentru trecerea la studiul de fezabilitate și implementarea etapizată a investițiilor apicole, cu scopul de a crește productivitatea, veniturile și durabilitatea fermei.
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de	Durata totală a proiectului: 12 luni

	punere în aplicare)	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Perioada orientativă
		Pregătire și analiză preliminară	Identificarea necesarului de investiții, consultări specialiști, selectarea echipamentelor	cu 2 luni	Luni 1–2
		Achiziție echipamente, stupi și unelte	Comenzi și livrări pentru stupi moderni, cutii noi, unelte și echipamente de protecție	3 luni	Luni 3–5
		Implementare și instalare	Montarea echipamentelor, amenajarea stupinei și a spațiilor de procesare	4 luni	Luni 6–9
		Instruire personal și testare	Training pentru personal și monitorizarea funcționării echipamentelor și stupilor	2 luni	Luni 10–11
		Evaluare finală și raportare	Evaluarea rezultatelor, și certificare promovarea produselor	și 1 lună	Luna 12
		Observații:			
• Etapele pot fi parțial suprapuse pentru eficiență; • Durata totală reflectă perioada necesară pentru achiziții, instalare, instruire și evaluarea rezultatelor; • Calendarul poate fi ajustat în funcție de termenele de livrare ale echipamentelor și condițiile climatice, care pot afecta activitățile în stupină.					

9.	Bugetul estimat al investiției si susținabilitatea financiară a proiectului	<table> <tr> <th data-bbox="611 219 751 293">Categorie de cheltuieli</th><th data-bbox="836 203 999 309">Suma estimată (EUR)</th><th data-bbox="1034 237 1182 271">Observații</th></tr> <tr> <td data-bbox="611 353 874 427">Achiziția stupilor și cutiilor noi</td><td data-bbox="879 376 986 409">170.000</td><td data-bbox="1034 320 1315 465">Stupi moderni și cutii de înlocuire pentru deplasarea în pastoral</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 477 874 622">Achiziția de accesorii, unelte și echipamente de protecție</td><td data-bbox="879 533 986 566">25.000</td><td data-bbox="1034 499 1315 600">Echipamente de protecție și unelte apicole moderne</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 633 874 734">Amenajarea spațiilor de procesare</td><td data-bbox="836 667 986 701">50.000</td><td data-bbox="1034 633 1315 734">Depozitare, centrifugă, utilaje pentru ambalare</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 745 874 857">Hrănirea și întreținerea familiilor de albine</td><td data-bbox="879 790 986 824">20.000</td><td data-bbox="1034 768 1315 846">Miere, polen, suplimente nutritive</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 880 874 913">Instruire personal</td><td data-bbox="879 891 986 925">10.000</td><td data-bbox="1034 869 1315 947">Workshop-uri și formare profesională</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 947 874 1025">Monitorizare și evaluare</td><td data-bbox="879 969 986 1003">5.000</td><td data-bbox="1034 947 1315 1025">Control calitate și raport final</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 1059 874 1093">Total estimat:</td><td data-bbox="1023 1059 1134 1093">280.000</td><td data-bbox="1246 1059 1315 1093">EUR</td></tr> <tr> <td data-bbox="611 1104 874 1137">Contribuția fermierului:</td><td data-bbox="1206 1104 1315 1137">10–20%</td><td></td></tr> <tr> <td data-bbox="611 1149 874 1182">Finanțare nerambursabilă solicitată:</td><td data-bbox="1182 1149 1315 1182">224.000–</td><td></td></tr> <tr> <td data-bbox="611 1182 874 1216"></td><td data-bbox="879 1182 986 1216">252.000 EUR</td><td></td></tr> </table>	Categorie de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziția stupilor și cutiilor noi	170.000	Stupi moderni și cutii de înlocuire pentru deplasarea în pastoral	Achiziția de accesorii, unelte și echipamente de protecție	25.000	Echipamente de protecție și unelte apicole moderne	Amenajarea spațiilor de procesare	50.000	Depozitare, centrifugă, utilaje pentru ambalare	Hrănirea și întreținerea familiilor de albine	20.000	Miere, polen, suplimente nutritive	Instruire personal	10.000	Workshop-uri și formare profesională	Monitorizare și evaluare	5.000	Control calitate și raport final	Total estimat:	280.000	EUR	Contribuția fermierului:	10–20%		Finanțare nerambursabilă solicitată:	224.000–			252.000 EUR	
Categorie de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																																	
Achiziția stupilor și cutiilor noi	170.000	Stupi moderni și cutii de înlocuire pentru deplasarea în pastoral																																	
Achiziția de accesorii, unelte și echipamente de protecție	25.000	Echipamente de protecție și unelte apicole moderne																																	
Amenajarea spațiilor de procesare	50.000	Depozitare, centrifugă, utilaje pentru ambalare																																	
Hrănirea și întreținerea familiilor de albine	20.000	Miere, polen, suplimente nutritive																																	
Instruire personal	10.000	Workshop-uri și formare profesională																																	
Monitorizare și evaluare	5.000	Control calitate și raport final																																	
Total estimat:	280.000	EUR																																	
Contribuția fermierului:	10–20%																																		
Finanțare nerambursabilă solicitată:	224.000–																																		
	252.000 EUR																																		
		Sustenabilitatea financiară a proiectului • Creșterea productivității și veniturilor fermei prin modernizarea stupilor și achiziția de echipamente; • Reducerea pierderilor de albine și a costurilor operaționale prin utilizarea unor echipamente și unelte adecvate; • Durabilitate pe termen lung, deoarece investițiile în stupi, echipamente și instruirea personalului permit menținerea unei producții stabile; • Impact economic local pozitiv, prin creșterea competitivității și a veniturilor fermei, stimulând dezvoltarea zonei rurale; • Contribuția proprie a fermierului asigură responsabilitatea financiară și implicarea activă în succesul proiectului.																																	

10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	Proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă prin integrarea dimensiunilor economice, sociale și de mediu: Dimensiunea economică - Creșterea producției și calității mării și produselor apicole; - Consolidarea fermei ca actor economic sustenabil în comunitatea locală; - Creșterea veniturilor și competitivității pe piața regională și națională. Dimensiunea socială - Menținerea și crearea de locuri de muncă în zona rurală; - Formarea profesională a personalului în bune practici apicole; - Implicarea comunității locale în promovarea produselor tradiționale. Dimensiunea de mediu - Practici apicole durabile care contribuie la conservarea biodiversității; - Protecția albinelor și monitorizarea sănătății familiilor de albine; - Reducerea pierderilor și consumului inutil de resurse. Sinteză: Proiectul susține dezvoltarea economică durabilă, protecția mediului și coeziunea socială, respectând principiile durabilității și eficienței resurselor.
		Aspecte privind accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea - Toate activitățile sunt planificate astfel încât să fie accesibile tuturor angajaților, fără discriminare de gen, vârstă sau categorie socială; - Instruirea personalului și formarea profesională respectă principiile egalității de șanse; - Proiectul promovează inclusivitatea și nediscriminarea, permițând participarea persoanelor din comunitatea locală indiferent de statut social sau capacități fizice; - Organizarea de ateliere și sesiuni de instruire

		pentru comunitate, cu scop educativ și de conștientizare a importanței protejării mediului și apiculturii sustenabile.
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Dezvoltare durabilă: Proiectul utilizează practici apicole sustenabile, protejează biodiversitatea, reduce pierderile de resurse și contribuie la creșterea economică a fermei pe termen lung. • Accesibilitate: Toate activitățile și spațiile fermei (depozitare, procesare, instruire) sunt planificate astfel încât să fie accesibile tuturor angajaților și participanților la instruire, inclusiv persoanelor cu dizabilități. • Egalitatea de șanse și gen: Formarea profesională și atribuirea sarcinilor în fermă respectă principiile egalității de șanse, fără discriminare de gen sau statut social; se promovează participarea echitabilă a tuturor angajaților și comunității locale. • Nediscriminare: Proiectul asigură că toate grupurile sociale pot beneficia de instruire și oportunități de implicare, fără excludere pe baza de etnie, religie, vârstă sau capacitate fizică. Sinteză: Proiectul integrează principiile dezvoltării durabile și ale incluziunii sociale, contribuind la o fermă competitivă, responsabilă social și ecologic.
12	Ideea de proiect are caracter integrat ?	Proiectul „Investiții în fermele apicole” are un caracter integrat prin faptul că aduce împreună mai multe componente interconectate, care generează beneficii multiple și sustenabile: 1. Componente economice: ○ Modernizarea infrastructurii apicole (stupi, cutii noi, unelte, echipamente de protecție); ○ Creșterea producției și calității produselor apicole; ○ Consolidarea fermei ca actor economic competitiv în comunitatea rurală. 2. Componente sociale: ○ Instruirea personalului și transferul de bune practici; ○ Crearea și menținerea locurilor de

		muncă; ○ Promovarea egalității de șanse și nediscriminării în accesul la instruire și activități. 3. Componente de mediu: ○ Practici apicole durabile și protecția albinelor; ○ Monitorizarea sănătății familiilor de albine și conservarea biodiversității; ○ Reducerea pierderilor și consumului de resurse. 4. Componente de inovare și tehnologizare: ○ Implementarea unor soluții moderne pentru monitorizarea producției și sănătății albinelor; ○ Utilizarea echipamentelor și uneltelor apicole moderne pentru eficiență și siguranță. Sinteză: Prin combinarea dimensiunilor economice, sociale, de mediu și tehnologice, proiectul asigură o abordare integrată care maximizează impactul pozitiv asupra comunității, mediului și dezvoltării economice 1
13	Alte informații relevante	• Parteneriate și consultări: Proiectul beneficiază de consultarea unor experți apicoli și colaborarea cu centre de transfer tehnologic pentru identificarea celor mai bune soluții pentru modernizarea fermei. • Impact pe termen lung: Modernizarea și dotarea fermei asigură sustenabilitatea producției apicole și consolidarea fermei ca actor economic local strategic. • Aliniere cu strategiile regionale și naționale: Proiectul sprijină obiectivele PR SV Oltenia 2021–2027 privind dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă. • Rezistență la schimbări climatice: Implementarea unor practici și echipamente adaptate pentru gestionarea riscurilor asociate variabilității climatice și menținerea sănătății familiilor de albine. • Promovarea produselor locale: Proiectul include strategii de ambalare și etichetare corespunzătoare standardelor, pentru creșterea vizibilității și valorii produselor pe piață. • Sustenabilitate și replicabilitate: Modelul de

		fermă modernă și sustenabilă poate fi replicat și în alte comunități rurale din județ și regiune. Sinteză: Proiectul reprezintă o investiție strategică în dezvoltarea unei ferme apicole moderne, sustenabile și integrate social, economic și ecologic, cu beneficii directe pentru comunitate, mediu și economie locală.
--	--	--

FISA DE PROIECT Investitii in sectorul legume

1.	Titlul proiectului	Investitii in sectorul legume
2.	Beneficiarul proiectului	Un numar de 5 fermieri locali
3.	Drept de proprietate	Suprafata de teren arabila proprietate privata
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, in câteva fraze)	Proiectul urmărește dezvoltarea și modernizarea a 5 ferme legumicole în comuna Bala, cu scopul creșterii producției, calității și sustenabilității agriculturii locale. Principalele activități includ: • Înființarea sau modernizarea culturilor legumicole (solarii, parcele exterioare) pentru producția diversificată de legume; • Achiziția de echipamente agricole moderne (tractor, cultivate, sisteme de irigații, unelte specifice); • Instalarea de sisteme de irigare eficiente și de protecție a culturilor; • Achiziția de semințe, răsaduri și îngrășăminte organice pentru culturile fermei; • Instruirea personalului în bune practici agricole, metode de protecție ecologică a plantelor și optimizarea productivității; • Implementarea unor metode de management durabil al culturilor, inclusiv rotația culturilor și prevenirea eroziunii solului; • Promovarea produselor legumicole locale prin etichetare corespunzătoare și vânzarea directă către piețele locale și

		regionale. Scopul proiectului: Creșterea competitivității fermelor legumicole și a veniturilor fermierilor prin implementarea de soluții moderne și durabile.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Creșterea suprafeței cultivate și productivității fermelor (+30–50% producție legume anual); • Modernizarea a 5 ferme cu sisteme de irigare și echipamente agricole moderne; • Formarea profesională a personalului în bune practici agricole (5–10 persoane instruite); • Creșterea veniturilor fermierilor cu 20–30% în primii doi ani; • Introducerea de metode de agricultură durabilă pentru protecția solului și a resurselor naturale. Indicatori orientativi: • Suprafață totală legumicole modernizată: ~5–10 ha per fermă; • Număr persoane instruite: 5–10; • Creștere producție anuală legume: 30–50%; • Echipamente și sisteme irigații implementate: 100% din necesar.
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritoriala sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	• AFIR – Măsura D26 – Investiții în ferme legumicole pentru înființarea și modernizarea culturilor; • Fonduri regionale PR SV Oltenia 2021–2027 pentru dezvoltarea rurală durabilă; • Contribuția fermierilor pentru cofinanțarea proiectului (minim 10–20% din valoarea totală); • Posibil sprijin complementar din programe naționale sau proiecte partenerie cu centre de transfer tehnologic agricol. Încadrarea în Prioritatea P7 – Dezvoltare

		teritorială sustenabilă: • Creșterea competitivității și veniturilor fermierilor; • Promovarea agriculturii durabile și protecția mediului; • Dezvoltarea economică a zonei rurale și crearea de locuri de muncă.																		
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu de fezabilitate: identificarea necesarului de investiții, evaluarea terenurilor și culturilor; • Consultări cu experți agricoli și centre de transfer tehnologic: selectarea echipamentelor și a culturilor adecvate; • Plan preliminar de implementare cu etapele achiziției, instalării și instruirii; • Sondaje preliminare privind cererea pieței pentru legumele produse. Următoarele etape: elaborarea studiului de fezabilitate complet și proiectului tehnic, urmând implementarea etapizată a investițiilor.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12 luni <table> <tr> <th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Pregătire și analiză preliminară</td><td>Evaluarea terenurilor, consultări cu experți</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Achiziție echipamente și material săditor</td><td>Tractor, unelte, sisteme irigații, semințe</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Implementare și instalare</td><td>Amenajare terenuri, sisteme de irigații</td><td>4 luni</td></tr> <tr> <td>Instruire personal</td><td>Training pentru personal, practici agricole</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Evaluare finală și raportare</td><td>Monitorizarea rezultatelor și promovarea produselor</td><td>1 lun</td></tr> </table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Pregătire și analiză preliminară	Evaluarea terenurilor, consultări cu experți	2 luni	Achiziție echipamente și material săditor	Tractor, unelte, sisteme irigații, semințe	3 luni	Implementare și instalare	Amenajare terenuri, sisteme de irigații	4 luni	Instruire personal	Training pentru personal, practici agricole	2 luni	Evaluare finală și raportare	Monitorizarea rezultatelor și promovarea produselor	1 lun
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Pregătire și analiză preliminară	Evaluarea terenurilor, consultări cu experți	2 luni																		
Achiziție echipamente și material săditor	Tractor, unelte, sisteme irigații, semințe	3 luni																		
Implementare și instalare	Amenajare terenuri, sisteme de irigații	4 luni																		
Instruire personal	Training pentru personal, practici agricole	2 luni																		
Evaluare finală și raportare	Monitorizarea rezultatelor și promovarea produselor	1 lun																		

9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	Categoria de cheltuieli Achiziție echipamente agricole 150.000 Sisteme irigații și protecție culturi 50.000 Semințe, răsaduri și inputuri 20.000 Amenajare terenuri și infrastructură 30.000 Instruire personal 10.000 Monitorizare și evaluare 5.000 Total estimat: 265.000 EUR Contribuția fermierilor: 10–20% Finanțare nerambursabilă solicitată: 212.000–238.000 EUR Sustenabilitate: Creșterea producției și calității culturilor, reducerea pierderilor, instruirea personalului și aplicarea de practici agricole durabile asigură viabilitatea economică și ecologică pe termen lung. Observații Tractor, cultivatoare, unelte Irigare, sere, plase anti-insecte Semințe și fertilizanți organici Pregătirea solului și parcele Formare profesională și bune practici Control calitate și raport final
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	• Economic: Creșterea producției și veniturilor fermierilor, consolidarea sectorului legumicol local; • Social: Menținerea și crearea locurilor de muncă, instruirea profesională a angajaților; • Mediu: Agricultură durabilă, protecția solului, reducerea consumului de apă și folosirea inputurilor organice.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de	• Accesibilitate pentru personalul angajat și participanți la instruire;

	principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Egalitate de șanse și gen în atribuirea sarcinilor și participarea la formare; • Respectarea principiului nediscriminării pentru toate grupurile sociale.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni economice, sociale și de mediu; • Conectează modernizarea infrastructurii agricole cu instruirea personalului și promovarea produselor; • Valorifică resursele locale și contribuie la dezvoltarea rurală durabilă; • Promovează inovație și tehnologizare prin sisteme moderne de irigații și echipamente agricole.
13.	Alte informații relevante	• Proiectul se aliniază strategiilor locale, regionale și naționale pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii; • Reprezintă un model replicabil pentru alte ferme legumicole din județ și regiune; • Include strategii de promovare și vânzare directă a produselor către piețele locale și regionale; • Asigură durabilitatea și continuitatea activităților agricole prin instruirea personalului și adoptarea de practici ecologice.

FISA DE PROIECT Investitii in sectorul zootehnic

1.	Titlul proiectului	Investitii in sectorul zootehnic
2.	Beneficiarul proiectului	2 fermieri – crescatori de animale din comuna Bala, judetul Mehedinti
3.	Dreptul de proprietate	• Terenurile și spațiile aferente fermelor sunt proprietate privată a fermierilor sau

		concesionate prin contracte legale; • Implementarea proiectului se va realiza pe terenuri identificate și cadastrate corespunzător.
4.	Obiective principale	Proiectul urmărește înființarea a 2 ferme zootehnice în comuna Bala, cu scopul dezvoltării producției locale de carne, lapte și produse secundare, respectând principiile sustenabilității și bunăstării animalelor. Principalele activități includ: • Înființarea și amenajarea fermelor pentru specii de animale selectate (vacii, oi, capre sau alte animale locale); • Achiziția de animale de reproducție de rasă și sănătoase; • Construirea și dotarea adăposturilor și a infrastructurii necesare (hrană, apă, sistem de ventilație, îngrădiri, sisteme de adăpare automate); • Implementarea de sisteme de management zootehnic pentru urmărirea stării de sănătate a animalelor, hrănire și reproducție; • Instruirea personalului în bune practici zootehnice, igiena fermei și protecția animalelor; • Achiziția de echipamente și unelte pentru întreținerea fermelor și producția secundară (lapte, brânzeturi etc.); • Monitorizarea continuă a producției și a sănătății animalelor. Scopul proiectului: Creșterea producției zootehnice locale, dezvoltarea economică a comunității și promovarea agriculturii sustenabile.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică	• Înființarea a 2 ferme complet funcționale; • Creșterea numărului de animale pentru producție locală (vacii, oi, capre – în funcție de planul fermei); • Formarea profesională a personalului în bune practici zootehnice (4–6 persoane);

		• Creșterea veniturilor fermierilor cu 25–40% în primii doi ani; • Implementarea unor practici sustenabile de creștere a animalelor și protecția mediului. Indicatori orientativi: • Număr ferme înființate: 2 • Număr persoane instruite: 4–6 • Număr animale inițial: 50–100/farmă • Suprafață totală amenajată: ~3–5 ha per fermă
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	• AFIR – Măsura DR20 – Investiții în sectorul zootehnic pentru înființarea și modernizarea fermelor; • Fonduri regionale PR SV Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă; • Contribuția fermierilor pentru cofinanțare (minim 10–20% din valoarea totală); • Posibil sprijin complementar prin parteneriate cu centre de transfer tehnologic agricol sau veterinar.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu de fezabilitate: identificarea necesarului de investiții, analiza terenurilor și planificarea fermelor; • Consultări cu specialiști zootehnici: alegerea raselor și a echipamentelor potrivite; • Plan preliminar de implementare și management al fermei; • Sondaje și analize preliminare privind cererea pieței pentru produsele zootehnice. Următoarele etape: elaborarea studiului de fezabilitate și proiectului tehnic, urmate de implementarea etapizată a fermelor.

8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12 luni		
		Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată
		Pregătire și analiză preliminară	Evaluarea terenurilor, consultări experți	2 luni
		Achiziție animale și echipamente	Animale de reproducție, adăposturi, sisteme de adăpare și hrănire	3 luni
		Implementare și instalare	Amenajarea fermelor, dotarea adăposturilor	4 luni
		Instruire personal	Training în bune practici zootehnice și managementul fermei	2 luni
		Evaluare finală și raportare	Monitorizarea rezultatelor producției	și 1 lună
9.	Bugetul estimat	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații
		Achiziție animale	120.000	Animale de reproducție pentru ferme
		Construire și dotare adăposturi	100.000	Adăposturi, îngrădiri, sisteme de adăpare și ventilație
		Echipamente și unelte	20.000	Hrănire, întreținere, procesare secundară
		Instruire personal	10.000	Formare profesională și bune practici
		Monitorizare și evaluare	5.000	Control calitate și raport final
		Total estimat:	255.000	EUR
		Contribuția fermierilor:	10–20%	
		Finanțare nerambursabilă solicitată:	204.000–230.000 EUR	

		Sustenabilitate: Proiectul asigură viabilitate economică și durabilitate prin creșterea producției locale, aplicarea bunelor practici zootehnice și instruirea personalului.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Creșterea producției și veniturilor fermierilor, consolidarea sectorului zootehnic local; • Social: Menținerea și crearea locurilor de muncă, instruirea personalului și implicarea comunității; • Mediu: Practici sustenabile de creștere a animalelor, gestionarea corectă a deșeurilor și protecția mediului.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Accesibilitate pentru personalul angajat și participanți la instruire; • Egalitate de șanse și gen în atribuirea sarcinilor și participarea la formare; • Respectarea principiului nediscriminării pentru toate grupurile sociale; • Asigurarea condițiilor pentru persoane cu dizabilități în spațiile de instruire.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni economice, sociale și de mediu; • Conectează modernizarea infrastructurii zootehnice cu instruirea personalului și creșterea producției; • Valorifică resursele locale și contribuie la dezvoltarea rurală durabilă; • Promovează bunăstarea animalelor și practici sustenabile pentru sectorul zootehnic.
13.	Alte informații relevante	• Aliniere cu strategiile locale, regionale și naționale pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii și zootehniei; • Proiectul poate fi replicat în alte comunități

		rurale din județ; • Include strategii de promovare a produselor zootehnice locale; • Asigură durabilitatea și continuitatea activităților prin instruirea personalului și adoptarea practicilor durabile.
--	--	---

FISA DE PROIECT Startup 2024

1.	Titlul proiectului	Inițierea a 4 firme pentru tinerii debutanți în afaceri
2.	Beneficiarul proiectului	4 firme din Comuna Bala, județul Mehedinți
3.	Dreptul de proprietate	• Spațiile de desfășurare a activităților firmelor sunt închiriate, proprietate privată sau în proprietatea tinerilor; • Orice investiție în echipamente sau amenajarea spațiilor va respecta drepturile de proprietate și contractele existente.
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	Proiectul urmărește sprijinirea a 4 tineri din comuna Bala pentru înființarea de firme în diverse domenii (agricultură, servicii, turism, comerț), cu scopul dezvoltării economiei locale și creării de noi locuri de muncă. Principalele activități includ: • Identificarea tinerilor beneficiari și selectarea ideilor de afaceri cu potențial economic; • Oferirea de consultanță și mentorat pentru dezvoltarea planurilor de afaceri; • Înființarea legală a firmelor (înregistrare la Registrul Comerțului, obținere autorizații); • Achiziția de echipamente, mobilier și materiale necesare derulării activităților economice; • Organizarea de training-uri și cursuri de formare antreprenorială (gestionarea afacerii, contabilitate,

		marketing, digitalizare); • Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea performanței inițiale a firmelor; • Promovarea produselor și serviciilor firmei în comunitate și pe piața regională. Scopul proiectului: Crearea de afaceri durabile conduse de tineri, creșterea ocupării și a veniturilor în comuna Bala.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Înființarea a 4 firme funcționale conduse de tineri antreprenori; • Crearea a 8–12 locuri de muncă indirecte și directe; • Formarea profesională a tinerilor în managementul afacerilor și marketing; • Creșterea veniturilor tinerilor antreprenori în primii 2–3 ani; • Consolidarea mediului economic local prin diversificarea ofertelor de produse și servicii. Indicatori orientativi: • Număr firme înființate: 4 • Număr tineri formați: 4 • Număr locuri de muncă create: 8–12 • Creștere estimată a veniturilor firmei: 20–40% în primii doi ani
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	• Program STARTUP 2024 – finanțare nerambursabilă pentru tinerii debutanți; • Posibile fonduri complementare PR SV Oltenia 2021–2027 (P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă); • Contribuția proprie a tinerilor antreprenori (minim 5–10% din valoarea proiectului); • Posibile parteneriate cu centre de consultanță și mentorat pentru tineri.

7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studii preliminare: evaluarea ideilor de afaceri și a viabilității economice; • Plan de afaceri pentru fiecare firmă; • Consultanță în domeniul legal, financiar și managerial; • Sondaje privind cererea pieței pentru produsele și serviciile propuse. Următoarele etape: înregistrarea firmelor, achiziția de echipamente și materiale, instruire și lansarea operațiunilor.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12 luni <table> <tr> <th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Selecția tinerilor și ideilor</td><td>Identificare, evaluarea consultanță, planuri de afaceri</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Înființarea firmelor</td><td>Înregistrare legală, obținere autorizații</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Achiziții amenajare spații</td><td>și Echipamente, mobilier, utilaje</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Training mentorat</td><td>Formare în și management, marketing, digitalizare</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Implementare și lansare</td><td>Operațiuni firme, promovare, monitorizare</td><td>2 luni</td></tr> </table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Selecția tinerilor și ideilor	Identificare, evaluarea consultanță, planuri de afaceri	2 luni	Înființarea firmelor	Înregistrare legală, obținere autorizații	2 luni	Achiziții amenajare spații	și Echipamente, mobilier, utilaje	3 luni	Training mentorat	Formare în și management, marketing, digitalizare	3 luni	Implementare și lansare	Operațiuni firme, promovare, monitorizare	2 luni
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Selecția tinerilor și ideilor	Identificare, evaluarea consultanță, planuri de afaceri	2 luni																		
Înființarea firmelor	Înregistrare legală, obținere autorizații	2 luni																		
Achiziții amenajare spații	și Echipamente, mobilier, utilaje	3 luni																		
Training mentorat	Formare în și management, marketing, digitalizare	3 luni																		
Implementare și lansare	Operațiuni firme, promovare, monitorizare	2 luni																		
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Achiziție echipamente și utilaje</td><td>și 60.000</td><td>Pentru 4 firme</td></tr> <tr> <td>Amenajare spații mobilier</td><td>și 20.000</td><td>Spații de lucru și de producție</td></tr> <tr> <td>Training consultanță</td><td>și 10.000</td><td>Cursuri antreprenoriale și mentorat</td></tr> <tr> <td>Promovare marketing</td><td>și 5.000</td><td>Publicitate și branding</td></tr> <tr> <td>Monitorizare</td><td>și 5.000</td><td>Evaluare rezultate</td></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziție echipamente și utilaje	și 60.000	Pentru 4 firme	Amenajare spații mobilier	și 20.000	Spații de lucru și de producție	Training consultanță	și 10.000	Cursuri antreprenoriale și mentorat	Promovare marketing	și 5.000	Publicitate și branding	Monitorizare	și 5.000	Evaluare rezultate
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																		
Achiziție echipamente și utilaje	și 60.000	Pentru 4 firme																		
Amenajare spații mobilier	și 20.000	Spații de lucru și de producție																		
Training consultanță	și 10.000	Cursuri antreprenoriale și mentorat																		
Promovare marketing	și 5.000	Publicitate și branding																		
Monitorizare	și 5.000	Evaluare rezultate																		

		evaluare și ajustări Total estimat: 100.000 EUR Contribuția tinerilor: 5–10% Finanțare nerambursabilă solicitată: 90.000–95.000 EUR Sustenabilitate: Afacerile sunt gândite pentru a fi durabile, cu potențial de creștere și diversificare, iar instruirea tinerilor antreprenori asigură competențe pentru gestionarea eficientă a firmelor.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Crearea de afaceri locale, creșterea veniturilor și diversificarea economiei comunității; • Social: Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor, crearea de locuri de muncă; • Mediu: În funcție de domeniul de activitate, se vor aplica bune practici ecologice (producție alimentară ecologică, reducerea deșeurilor).
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminare	• Acces egal pentru toți tinerii participanți, fără discriminare de gen sau statut social; • Instruire și suport adaptate nevoilor fiecărui tânăr; • Posibilitatea participării persoanelor cu dizabilități în activitățile proiectului; • Promovarea principiilor de nediscriminare și incluziune socială.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni economice, sociale și educaționale; • Combină înființarea firmelor cu instruirea profesională și mentoratul; • Sprijină ocuparea tinerilor și dezvoltarea sustenabilă a comunității; • Contribuie la dezvoltarea competențelor antreprenoriale și

		digitale ale tinerilor.
13.	Alte informații relevante	- Proiectul este aliniat cu strategiile locale și regionale pentru sprijinirea tinerilor antreprenori și dezvoltarea economică rurală; - Beneficiarii vor putea accesa alte programe de finanțare complementare după lansarea firmelor; - Impact pozitiv asupra comunității prin creșterea ofertei de produse și servicii locale; - Model replicabil în alte comunități rurale din județul Mehedinți sau regiunea Sud-Vest Oltenia.

FJSA DE PROIECT întreprinderi sociale

1.	Titlul proiectului	Infiintarea de întreprinderi sociale/întreprinderi sociale de insertie in mediul rural
2.	Beneficiarul proiectului	Minim doua persoane cin comuna Bala
3.	Dreptul de proprietate	- Spațiile de desfășurare a activităților sunt proprietate publică a UAT Bala sau închiriate de la persoane private, cu titlu legal; - Toate investițiile se vor realiza în conformitate cu legislația privind proprietatea și concesionarea.
4.	Descriere proeict	Proiectul urmărește înființarea a minim 2 întreprinderi sociale în comuna Bala, cu scopul integrării persoanelor vulnerabile pe piața muncii și creării de servicii/produse cu impact social. Principalele activități includ: Identificarea grupului țintă (persoane vulnerabile, șomeri, persoane cu dizabilități, tineri în căutarea unui loc

		de muncă); • Elaborarea planurilor de afaceri pentru cele două întreprinderi sociale; • Înființarea legală a întreprinderilor (înregistrare la Registrul Comerțului, obținere autorizații de funcționare); • Achiziția de echipamente, utilaje și materiale necesare desfășurării activităților sociale și economice; • Instruirea personalului și a beneficiarilor în domeniul managementului de întreprindere socială, bunelor practici în producție sau servicii, igienă și protecția muncii; • Implementarea operațiunilor întreprinderilor sociale, monitorizarea activităților și evaluarea impactului social; • Promovarea serviciilor și produselor generate de întreprinderile sociale la nivel local și regional. Scopul proiectului: Creșterea incluziunii sociale, sprijinirea grupurilor vulnerabile și dezvoltarea durabilă a comunității prin crearea de locuri de muncă sociale.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică	• Înființarea a minim 2 întreprinderi sociale funcționale; • Crearea a 10–15 locuri de muncă pentru persoane vulnerabile sau cu risc de excluziune socială; • Formarea profesională a beneficiarilor în domenii specifice întreprinderilor sociale; • Produse și servicii locale cu impact social și economic; • Creșterea gradului de incluziune socială în comunitatea locală. Indicatori orientativi: • Număr întreprinderi sociale înființate: 2 • Număr persoane angajate: 10–15 • Număr persoane vulnerabile integrate: 8–12 • Produse/servicii generate anual: minim 500–1.000 unități/beneficiar

6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	• Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021–2027 – sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale; • Posibile fonduri regionale PR SV Oltenia 2021–2027, Prioritatea P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă; • Contribuția UAT Bala și eventuale cofinanțări private; • Parteneriate cu ONG-uri, centre de formare și universități pentru instruire și transfer de know-how.																		
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studii preliminare: evaluarea cererii pentru produsele și serviciile sociale; • Planuri de afaceri pentru cele două întreprinderi sociale; • Consultanță în domeniul social și managerial; • Analiza grupului țintă și identificarea nevoilor acestora. Următoarele etape: înregistrarea întreprinderilor, achiziția echipamentelor, instruirea personalului și lansarea operațiunilor.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12 luni <table> <thead> <tr> <th>Etapă proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Selecția grupului țintă și evaluarea nevoilor</td><td>Identificare persoane vulnerabile, analiză piață</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Înființarea întreprinderilor sociale</td><td>Înregistrare legală, obținere autorizații</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Achiziții echipamente și materiale</td><td>Dotarea spațiilor și a utilajelor</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Instruire formare profesională</td><td>și Management, bune practici, igienă, protecția muncii</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Implementare</td><td>și Operațiuni,</td><td>2 luni</td></tr> </tbody> </table>	Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Selecția grupului țintă și evaluarea nevoilor	Identificare persoane vulnerabile, analiză piață	2 luni	Înființarea întreprinderilor sociale	Înregistrare legală, obținere autorizații	2 luni	Achiziții echipamente și materiale	Dotarea spațiilor și a utilajelor	3 luni	Instruire formare profesională	și Management, bune practici, igienă, protecția muncii	3 luni	Implementare	și Operațiuni,	2 luni
Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Selecția grupului țintă și evaluarea nevoilor	Identificare persoane vulnerabile, analiză piață	2 luni																		
Înființarea întreprinderilor sociale	Înregistrare legală, obținere autorizații	2 luni																		
Achiziții echipamente și materiale	Dotarea spațiilor și a utilajelor	3 luni																		
Instruire formare profesională	și Management, bune practici, igienă, protecția muncii	3 luni																		
Implementare	și Operațiuni,	2 luni																		

		monitorizare produse/servicii, evaluare impact social																														
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th> <th>Suma estimată (EUR)</th> <th>Observații</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Achiziție echipamente și utilaje</td> <td>70.000</td> <td>Pentru cele 2 întreprinderi sociale</td> </tr> <tr> <td>Amenajare spații mobilier</td> <td>20.000</td> <td>Spații de lucru și producție</td> </tr> <tr> <td>Training consultanță</td> <td>10.000</td> <td>Instruire angajați și grup țintă</td> </tr> <tr> <td>Promovare marketing</td> <td>5.000</td> <td>Branding și vizibilitate a produselor sociale</td> </tr> <tr> <td>Monitorizare evaluare</td> <td>5.000</td> <td>Evaluare impact social</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Total estimat:</td><td>110.000 EUR</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Contribuția UAT Bala:</td><td>5–10%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Finanțare nerambursabilă solicitată:</td><td>100.000–105.000 EUR</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Sustenabilitate: Afacerile sociale su</td> </tr> </tbody> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziție echipamente și utilaje	70.000	Pentru cele 2 întreprinderi sociale	Amenajare spații mobilier	20.000	Spații de lucru și producție	Training consultanță	10.000	Instruire angajați și grup țintă	Promovare marketing	5.000	Branding și vizibilitate a produselor sociale	Monitorizare evaluare	5.000	Evaluare impact social	Total estimat:		110.000 EUR	Contribuția UAT Bala:		5–10%	Finanțare nerambursabilă solicitată:		100.000–105.000 EUR	Sustenabilitate: Afacerile sociale su		
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																														
Achiziție echipamente și utilaje	70.000	Pentru cele 2 întreprinderi sociale																														
Amenajare spații mobilier	20.000	Spații de lucru și producție																														
Training consultanță	10.000	Instruire angajați și grup țintă																														
Promovare marketing	5.000	Branding și vizibilitate a produselor sociale																														
Monitorizare evaluare	5.000	Evaluare impact social																														
Total estimat:		110.000 EUR																														
Contribuția UAT Bala:		5–10%																														
Finanțare nerambursabilă solicitată:		100.000–105.000 EUR																														
Sustenabilitate: Afacerile sociale su																																
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Crearea de locuri de muncă și generarea de produse/servicii cu valoare adăugată; • Social: Integrarea persoanelor vulnerabile și reducerea excluziunii sociale; • Mediu: Posibilă includere a practicilor ecologice în producție și gestionarea responsabilă a resurselor.																														
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și	• Acces egal la oportunitățile proiectului pentru toate persoanele eligibile; • Respectarea principiilor de egalitate de gen și nediscriminare; • Spații și instruire adaptate pentru persoanele cu dizabilități; • Promovarea incluziunii sociale și a																														

	nediscriminarea	participării active în comunitate.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni sociale, economice și educaționale; • Conectează înființarea întreprinderilor cu formarea profesională a beneficiarilor; • Susține dezvoltarea comunității prin crearea de servicii și produse cu impact social; • Valorifică resurse locale și promovează practici sustenabile și inovative.
13.	Alte informații relevante	• Proiectul este aliniat cu strategii locale și regionale pentru incluziunea socială și ocuparea rurală; • Posibilitate de replicare în alte comunități rurale; • Contribuie la dezvoltarea durabilă a comunei Bala prin crearea de oportunități sociale și economice pentru grupurile vulnerabile; • Include plan de monitorizare și raportare a impactului social pe termen lung.

FJSA DE PROIECT Inițierea unui lanț agro-alimentar

1.	Titlul proiectului	Inițierea unui lanț agroalimentar
2.	Beneficiarul proiectului	Legumicultorii din comuna Bala, județul Mehedinți
3.	Dreptul de proprietate	• Produsele provin de la ferme private ale producătorilor primari locali; • Spațiile pentru procesare și depozitare pot fi proprietate publică sau privată, închiriate sau puse la dispoziție prin parteneriate; • Orice investiție va respecta legislația privind proprietatea și contractele

		încheiate.
4.	Descrierea proiectului	Proiectul urmărește îmbunătățirea competitivității producătorilor primari din comuna Bala prin integrarea lor în lanțuri agroalimentare eficiente și promovarea produselor locale. Principalele activități includ: • Identificarea producătorilor locali și evaluarea capacității acestora de a participa la lanțul agroalimentar; • Implementarea schemelor de calitate pentru produse agricole locale (indicații geografice, etichete ecologice sau tradiționale); • Creșterea valorii adăugate a produselor prin procesare locală și ambalare modernă; • Organizarea grupurilor de producători și organizațiilor interprofesionale pentru coordonarea producției, achizițiilor și comercializării; • Crearea de rețele și parteneriate pentru promovarea produselor pe piețele locale și regionale; • Dezvoltarea circuitelor scurte de aprovizionare, piețe locale, târguri și magazine comunitare; • Activități de marketing și promovare (branding local, participare la evenimente, materiale informative); • Monitorizarea rezultatelor și optimizarea lanțului agroalimentar. Scopul proiectului: Creșterea competitivității și vizibilității producătorilor locali, creșterea veniturilor acestora și dezvoltarea durabilă a economiei agroalimentare locale.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Crearea unui lanț agroalimentar funcțional care integrează producători locali; • Creșterea valorii adăugate a produselor agricole cu 15–30%; • Participarea a minim 15–20 producători locali în lanțul

		agroalimentar; • Creșterea vânzărilor produselor locale prin piețe și circuite scurte; • Crearea unui brand comunitar pentru produse tradiționale și ecologice. Indicatori orientativi: • Număr producători integrați: 15–20 • Număr produse cu schemă de calitate: 10–15 • Creștere medie venit producător: 20% • Număr piețe / puncte de desfacere: 3–5
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	• AFIR – Măsura 16.1 pentru înființarea și dezvoltarea lanțurilor agroalimentare; • Posibile fonduri complementare PR SV Oltenia 2021–2027 (P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă); • Contribuția producătorilor locali prin aport în natură sau cofinanțare; • Parteneriate cu organizații de producători și ONG-uri.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu preliminar: identificarea producătorilor și evaluarea nevoilor; • Analiza pieței locale și regionale pentru produsele agroalimentare; • Plan de afaceri și schemă de funcționare a lanțului agroalimentar; • Consultanță în domeniul calității produselor și marketing. Următoarele etape: înființarea organizațiilor de producători, implementarea schemelor de calitate, crearea punctelor de desfacere și promovarea produselor.
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada	Durata totală a proiectului: 18 luni

	estimată de punere în aplicare)	Etapa proiectului Identificarea producătorilor și evaluarea capacității Crearea grupurilor de producători și organizațiilor interprofesionale Implementarea schemelor de calitate Amenajarea spațiilor de procesare și depozitare Promovare și crearea circuitelor de vânzare Monitorizare și evaluare	Activități principale Consultanță, și chestionare, interviuri Înregistrare legală, constituire Certificări, de etichetare, instruire Dotare cu echipamente, și mobilier și Branding, piețe, marketing Raportare și ajustări lanț agroalimentar	Durata estimată 2 luni 3 luni 4 luni 4 luni 3 luni 2 luni
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	Categoria de cheltuieli Organizare grupuri și structuri Implementare scheme de calitate Amenajare spații procesare/depozitare Promovare și marketing Monitorizare și evaluare Total estimat: Cofinanțare producători: Finanțare nerambursabilă solicitată: Sustenabilitate:	Suma estimată (EUR) 15.000 25.000 40.000 15.000 5.000 100.000 10–15% 85.000–90.000 Lanțul agroalimentar	Observații Legalizare și coordonare Certificări, etichetare, instruire Echipamente, mobilier, sisteme refrigerare Branding local, vânzări, campanii Evaluarea performanței lanțului EUR va

		funcționa prin contribuțiile producătorilor, vânzările produselor, iar asistența organizațiilor de producători va asigura continuitatea și creșterea economică.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	• Economic: Creșterea competitivității producătorilor locali, creșterea veniturilor, diversificarea produselor; • Social: Îmbunătățirea colaborării între producători, crearea de locuri de muncă indirecte; • Mediu: Promovarea produselor locale, reducerea transporturilor și încurajarea circuitelor scurte;
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminare	• Acces egal pentru toți producătorii locali interesați, fără discriminare; • Implicarea femeilor în producție și deciziile lanțului agroalimentar; • Posibilitatea implicării tinerilor și a persoanelor vulnerabile în activități complementare (procesare, marketing); • Promovarea incluziunii sociale și egalității de șanse în comunitate.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni economice, sociale și educaționale; • Conectează producătorii primari cu piețele locale, organizațiile interprofesionale și consumatorii finali; • Include instruire, certificare, marketing și facilități pentru depozitare și procesare; • Promovează dezvoltarea durabilă și valorificarea resurselor locale.
13.	Alte informații relevante	• Proiectul este aliniat cu strategiile regionale și naționale privind dezvoltarea lanțurilor agroalimentare și sprijinirea producătorilor locali; • Posibilitate de extindere la nivel

		județean sau regional; • Contribuie la dezvoltarea durabilă a comunei Bala, prin creșterea vizibilității produselor locale și sprijinirea economiei rurale; • Include monitorizare și raportare continuă pentru ajustarea lanțului în funcție de cererea pieței.
--	--	---

FISA DE PROIECT Patrimoniu cultural

1.	Titlul proiectului	Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice de categoria B, precum și activități de marketing și promovare turistică; Dezvoltarea infrastructurii de turism și activelor turistice publice: construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii publice de turism și/sau agrement;
2.	Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Bala, județul Mehedinți
3.	Dreptul de proprietate	• Monumentele istorice și siturile culturale sunt proprietate publică a UAT Bala; • Orice investiție sau dotare va respecta legislația privind protecția patrimoniului cultural; • Spațiile pentru infrastructura turistică sunt terenuri publice, gestionate de Primăria Bala.
4.	Descrierea proiectului	Proiectul are ca scop conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural imobil și dezvoltarea infrastructurii de turism în comuna Bala. Activitățile principale includ:

		• Restaurarea și consolidarea monumentelor istorice de categoria B, inclusiv lucrări de conservare, refacere a elementelor deteriorate și asigurarea siguranței structurale; • Dotarea monumentelor și siturilor istorice cu echipamente pentru protecția patrimoniului și facilități pentru vizitatori (panouri informative, vitrine, sisteme de iluminat și securitate); • Activități de marketing și promovare turistică, inclusiv materiale informative, campanii de promovare, participarea la târguri și evenimente turistice; • Dezvoltarea infrastructurii turistice publice, inclusiv: ○ Construirea sau modernizarea aleilor, parcărilor, zonelor de belvedere și spațiilor de recreere; ○ Amenajarea și dotarea spațiilor de agrement și a zonelor verzi adiacente obiectivelor turistice; ○ Crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități (rampe, semnalistică adaptată, accesibilitate în incinta monumentelor); • Integrarea de soluții moderne și sustenabile, cum ar fi mobilier urban inteligent, sisteme de iluminat LED sau WiFi pentru vizitatori și panouri informative digitale; • Monitorizarea și întreținerea activităților pentru asigurarea durabilității proiectului. Scopul proiectului: Conservarea patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii turistice pentru creșterea atractivității turistice a comunei Bala și stimularea economiei locale.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Restaurarea și consolidarea minim 3 monumente istorice de categoria B; • Crearea de spații turistice moderne și accesibile pentru vizitatori; • Creșterea numărului de turiști cu 20–30% în următorii 3 ani; • Produse de marketing și promovare a

		patrimoniului cultural și turistic locale; • Crearea unui itinerar turistic integrat în comuna Bala, cu trasee tematice, puncte de belvedere și facilități pentru recreere. Indicatori orientativi: • Număr monumente restaurate: 3 • Suprafață infrastructură turistică modernizată: 5.000–10.000 mp • Număr turiști anual: +20–30% • Număr de materiale de promovare realizate: 5–10
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	• Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027 (P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă); • Fonduri naționale pentru patrimoniu cultural și turism; • Posibile parteneriate cu ONG-uri culturale sau institute de conservare a patrimoniului; • Contribuția UAT Bala și a comunității locale.
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu preliminar: inventarierea monumentelor și evaluarea stării tehnice; • Consultanță în restaurare și conservare a patrimoniului cultural; • Analiza infrastructurii turistice existente și a fluxurilor de vizitare; • Plan de marketing și promovare turistică; • Plan de întreținere pe termen lung a obiectivelor și facilităților create.
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în	Durata totală a proiectului: 24 luni

	aplicare)	Etapa proiectului Inventariere și evaluare monumente Proiectare și obținere avize Lucrări de restaurare și consolidare Amenajare infrastructură turistică Dotare și implementare soluții digitale Marketing promovare Monitorizare și întreținere	Activități principale Analiză stadiu conservare, identificare necesități Plan restaurare, autorizări, avize culturale Monumente, situri culturale Alei, spații verzi, parcuri, piste, mobilier urban Panouri informative, WiFi, iluminat inteligent Campanii, târguri, materiale informative Evaluare impact și durabilitate	Durata estimată 2 luni 4 luni 10 luni 6 luni 2 luni 2 luni Permanent
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	Categoria de cheltuieli Restaurare și consolidare monumente Amenajare infrastructură turistică Dotare și echipamente Marketing promovare Monitorizare și întreținere Total estimat: Cofinanțare UAT Bala: Finanțare nerambursabilă solicitată:	Suma estimată (EUR) și 1.200.000 800.000 și 300.000 și 100.000 și 100.000 2.500.000	Observații Lucrări de specialitate Alei, parcuri, piste, mobilier urban Panouri informative, iluminat, WiFi Campanii, materiale, târguri turistice Pe durata proiectului și post-proiect EUR 2–5%

		2.375.000–2.450.000 EUR Sustenabilitate: Activitățile proiectului sunt durabile prin întreținerea regulată a monumentelor și infrastructurii, promovarea continuă și includerea comunității în gestionarea obiectivelor turistice.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Creșterea atractivității turistice și stimularea economiei locale; • Social: Conservarea patrimoniului cultural, implicarea comunității și crearea de locuri de muncă temporare; • Mediu: Amenajarea sustenabilă a spațiilor publice și reducerea impactului asupra mediului natural în zonele turistice.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități în toate spațiile amenajate; • Promovarea egalității de șanse în activități și angajarea personalului; • Participarea comunității locale în procese decizionale privind patrimoniul și turismul; • Materiale informative și soluții digitale adaptate tuturor categoriilor de vizitatori.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni culturale, turistice, economice și sociale; • Conectează patrimoniul cultural cu infrastructura turistică și serviciile comunitare; • Include restaurare, dotare, marketing și promovare, precum și implicarea comunității; • Promovează dezvoltarea durabilă și atragerea de turiști în comuna Bala.
13.	Alte informații relevante	• Proiectul este aliniat cu Strategia Județeană de Turism Mehedinți și cu

		strategiile locale de dezvoltare turistică și culturală; • Posibilitate de includere în trasee tematice locale și regionale; • Contribuie la creșterea notorietății comunei Bala ca destinație turistică balneară și culturală; • Include plan de monitorizare a vizitatorilor și evaluarea impactului economic și social.
--	--	---

FISA DE PROIECT Drum de exploatare

1.	Titlul proiectului	Drum de exploatare
2.	Benemeficiarul proiectului	UAT Comuna Bala, județul Bala
3.	Dreptul de proprietate	• Traseul drumului va fi realizat pe terenuri proprietate publică a UAT Bala sau terenuri private cu acordul proprietarilor prin expropriere sau contract de partaj; • Toate lucrările vor respecta legislația privind proprietatea și exproprierea pentru utilitate publică; • Accesul fermierilor va fi garantat prin documente legale și acorduri locale.
4.	Descrierea proiectului	Proiectul are ca scop realizarea unui drum de acces modern și funcțional către exploatațile agricole din comuna Bala, facilitând transportul produselor agricole și accesul fermierilor la terenurile agricole. Activitățile principale includ: • Studiu de teren și proiectare tehnică pentru traseul drumului (8 km), inclusiv identificarea traseului optim și obținerea avizelor necesare; • Lucrări de construcție a drumului: terasamente, fundații, asfaltare sau pietruire conform standardelor rurale; • Amenajarea rigolelor și drenajului

		pentru prevenirea eroziunii și asigurarea durabilității drumului; • Semnalizare rutieră și marcaje pentru siguranța circulației și accesul fermierilor; • Realizarea acceselor secundare către ferme și puncte de colectare a produselor agricole; • Activități de monitorizare și întreținere pe termen mediu, inclusiv reparații periodice și întreținere a infrastructurii rutiere. Scopul proiectului: Creșterea accesibilității exploatațiilor agricole, reducerea costurilor de transport și sprijinirea dezvoltării economice locale prin facilitarea activităților agricole.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Realizarea unui drum de acces de 8 km pentru exploatațiile agricole; • Facilitarea transportului produselor agricole și accesului utilajelor agricole mari; • Reducerea timpului și costurilor de transport pentru fermieri cu 20–30%; • Creșterea atractivității zonei pentru investiții agricole și dezvoltare rurală; • Asigurarea unui drum durabil și sigur pentru fermieri și comunitate. Indicatori orientativi: • Lungime drum construit: 8 km • Teren deservit: 150–200 ha de exploatații agricole • Reducerea timp transport: 20–30% • Număr de ferme conectate: 15–20
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritorială sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	• AFIR – Măsura D26: Crearea / modernizarea infrastructurii rutiere de bază în spațiul rural; • Fonduri regionale din Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027 (P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă); • Cofinanțarea UAT Bala și, după caz,

		contribuția fermierilor beneficiari; • Posibile parteneriate cu companii locale pentru întreținerea drumului.																		
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu preliminar: traseu propus și evaluarea terenului; • Proiect tehnic și detalii de execuție în curs de realizare; • Consultanță în domeniul infrastructurii rutiere și a managementului proiectelor de drumuri rurale; • Studii de impact asupra mediului și avize legale obținute; • Plan de monitorizare și întreținere după finalizarea drumului.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 18–24 luni <table> <tr> <th>Etapă proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Studiu teren și proiectare</td><td>Topografie, traseu, avize</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Achiziție terenuri și expropriere</td><td>Acorduri și documentație legală</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Lucrări construcție drum</td><td>de Terasamente, fundație, asfaltare/pietruire</td><td>10–12 luni</td></tr> <tr> <td>Amenajare rigole, semnalizare, accesuri</td><td>Drenaj, semnalizare, accese secundare</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Monitorizare și întreținere</td><td>Evaluare performanță și Permanent reparații</td><td></td></tr> </table>	Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată	Studiu teren și proiectare	Topografie, traseu, avize	3 luni	Achiziție terenuri și expropriere	Acorduri și documentație legală	3 luni	Lucrări construcție drum	de Terasamente, fundație, asfaltare/pietruire	10–12 luni	Amenajare rigole, semnalizare, accesuri	Drenaj, semnalizare, accese secundare	2 luni	Monitorizare și întreținere	Evaluare performanță și Permanent reparații	
Etapă proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Studiu teren și proiectare	Topografie, traseu, avize	3 luni																		
Achiziție terenuri și expropriere	Acorduri și documentație legală	3 luni																		
Lucrări construcție drum	de Terasamente, fundație, asfaltare/pietruire	10–12 luni																		
Amenajare rigole, semnalizare, accesuri	Drenaj, semnalizare, accese secundare	2 luni																		
Monitorizare și întreținere	Evaluare performanță și Permanent reparații																			
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Studiu proiectare tehnică</td><td>și 50.000</td><td>Topografie, avize, proiect tehnic</td></tr> <tr> <td>Construcție drum 8 km</td><td>2.400.000</td><td>Terasamente, fundație, asfalt/pietruire</td></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Studiu proiectare tehnică	și 50.000	Topografie, avize, proiect tehnic	Construcție drum 8 km	2.400.000	Terasamente, fundație, asfalt/pietruire									
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																		
Studiu proiectare tehnică	și 50.000	Topografie, avize, proiect tehnic																		
Construcție drum 8 km	2.400.000	Terasamente, fundație, asfalt/pietruire																		

		Amenajări complementare 150.000 Monitorizare și întreținere 50.000 Rigole, semnalizare, accese secundare Costuri pe durata implementării Total estimat: 2.650.000 EUR Cofinanțare UAT Bala: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 2.520.000–2.590.000 EUR Sustenabilitate: Drum durabil, întreținut prin fonduri locale și colaborarea cu fermierii, cu impact pozitiv pe termen lung asupra accesibilității și dezvoltării agricole.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Facilitează transportul producției agricole, crește competitivitatea fermierilor; • Social: Îmbunătățește condițiile de muncă ale fermierilor și accesul comunității rurale; • Mediu: Amenajări cu drenaj corespunzător pentru reducerea eroziunii și protecția mediului; utilizare responsabilă a materialelor.
		9. Aspecte privind accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea • Drum accesibil pentru toate tipurile de fermieri și utilaje agricole; • Posibilitatea ca toate categoriile de fermieri, inclusiv tineri și femei, să beneficieze de infrastructură; • Nicio discriminare în utilizarea drumului, acces public garantat pentru scopuri agricole.
		10. Caracter integrat al proiectului • Integrează dimensiuni economice, sociale și infrastructurale; • Conectează exploatațile agricole la

		piețele locale și regionale; • Include construcție drum + amenajări complementare + accesibilitate și durabilitate; • Contribuie la dezvoltarea durabilă a agriculturii și la creșterea atractivității investițiilor în zona rurală.
		11. Alte informații relevante • Aliniere cu strategiile locale și regionale de dezvoltare rurală; • Sprijin pentru tinerii fermieri și inițiativele agricole locale; • Posibilă extindere și modernizare ulterioară a drumurilor secundare; • Include plan de monitorizare și întreținere periodică pentru durabilitatea investiției.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Drum accesibil pentru toate tipurile de fermieri și utilaje agricole; • Posibilitatea ca toate categoriile de fermieri, inclusiv tineri și femei, să beneficieze de infrastructură; • Nicio discriminare în utilizarea drumului, acces public garantat pentru scopuri agricole.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiuni economice, sociale și infrastructurale; • Conectează exploatațile agricole la piețele locale și regionale; • Include construcție drum + amenajări complementare + accesibilitate și durabilitate; • Contribuie la dezvoltarea durabilă a agriculturii și la creșterea atractivității investițiilor în zona rurală.

13.	Alte informații relevante	• Aliniere cu strategiile locale și regionale de dezvoltare rurală; • Sprijin pentru tinerii fermieri și inițiativele agricole locale; • Posibilă extindere și modernizare ulterioară a drumurilor secundare; • Include plan de monitorizare și întreținere periodică pentru durabilitatea investiției.
-----	---------------------------	--

FISA DE PROIECT Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole

1.	Titlul proiectului	Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole
2.	Beneficiarul proiectului	Tineri antreprenori din Comuna Bala, judetul Mehedinti
3.	Dreptul de proprietate	• Activitățile vor fi desfășurate în spații private sau închiriate, deținute legal de beneficiari sau de UAT Bala; • Orice modificare sau amenajare a spațiului va respecta legislația privind proprietatea și siguranța în muncă; • Accesul și funcționarea activităților vor fi reglementate prin contracte de închiriere sau parteneriate.
4.	Obiective principale	Proiectul vizează înființarea și dezvoltarea a 5 activități economice non-agricole în comuna Bala, cu scopul de a diversifica sursele de venit în mediul rural și de a crea locuri de muncă. Activitățile principale includ: • Identificarea și selectarea beneficiarilor: tineri, femei și antreprenori locali interesați de dezvoltarea de activități neagricole;

		• Înființarea activităților economice: servicii, comerț, artizanat, turism complementar sau alte activități neagricole relevante pentru zona rurală; • Dotarea cu echipamente și infrastructură necesare funcționării activităților: mobilier, utilaje specifice, software de gestiune, dotări IT; • Formare și consultanță pentru beneficiari în management, marketing, contabilitate și digitalizare; • Promovarea activităților și crearea de legături cu piețele locale și regionale; • Monitorizare și mentorat pe durata primilor ani de funcționare pentru asigurarea sustenabilității activităților. Scopul proiectului: Diversificarea economiei locale, crearea de locuri de muncă și stimularea antreprenoriatului în mediul rural.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Înființarea a 5 activități neagricole; • Crearea a minim 10–15 locuri de muncă directe; • Creșterea veniturilor locale prin diversificarea activităților economice; • Contribuția la dezvoltarea turismului și serviciilor complementare zonei; • Dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale ale beneficiarilor. Indicatori orientativi: • Număr activități create: 5 • Locuri de muncă directe: 10–15 • Beneficiari instruiți: 5–10 • Creșterea veniturilor anuale estimate: +15–20% per beneficiar
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia	• AFIR – Măsura DR29: Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole; • Fonduri regionale din Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027 (P7 – Dezvoltare

	2021-2027	teritorială sustenabilă); • Cofinanțarea beneficiarilor și UAT Bala; • Posibile parteneriate cu ONG-uri sau centre de consultanță antreprenorială																		
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu preliminar privind oportunitățile economice și piețele locale; • Plan de afaceri pentru fiecare activitate neagrícola; • Evaluarea infrastructurii și dotărilor necesare; • Plan de instruire și consultanță pentru beneficiari; • Monitorizare și suport post-implementare.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12–18 luni <table> <tr> <th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Selecția beneficiarilor</td><td>Identificare contractare</td><td>și 2 luni</td></tr> <tr> <td>Planificare achiziții</td><td>și Dotări, echipamente, amenajări</td><td>3–4 luni</td></tr> <tr> <td>Implementarea activităților</td><td>Înființare lansare</td><td>și 4–6 luni</td></tr> <tr> <td>Formare consultanță</td><td>și Management, marketing, digitalizare</td><td>2–3 luni</td></tr> <tr> <td>Monitorizare mentorat</td><td>și Asistență funcționare</td><td>în 2–3 luni</td></tr> </table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Selecția beneficiarilor	Identificare contractare	și 2 luni	Planificare achiziții	și Dotări, echipamente, amenajări	3–4 luni	Implementarea activităților	Înființare lansare	și 4–6 luni	Formare consultanță	și Management, marketing, digitalizare	2–3 luni	Monitorizare mentorat	și Asistență funcționare	în 2–3 luni
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Selecția beneficiarilor	Identificare contractare	și 2 luni																		
Planificare achiziții	și Dotări, echipamente, amenajări	3–4 luni																		
Implementarea activităților	Înființare lansare	și 4–6 luni																		
Formare consultanță	și Management, marketing, digitalizare	2–3 luni																		
Monitorizare mentorat	și Asistență funcționare	în 2–3 luni																		
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> <tr> <td>Achiziții echipamente și dotări</td><td>și 200.000</td><td>Mobilier, utilaje, software</td></tr> <tr> <td>Amenajări</td><td>50.000</td><td>Modificări,</td></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Achiziții echipamente și dotări	și 200.000	Mobilier, utilaje, software	Amenajări	50.000	Modificări,									
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																		
Achiziții echipamente și dotări	și 200.000	Mobilier, utilaje, software																		
Amenajări	50.000	Modificări,																		

		spațiu Formare și 20.000 consultanță Promovare și 10.000 marketing Monitorizare și 10.000 mentorat reparații, securitate Instruire antreprenori, marketing, contabilitate Materiale, campanii locale Suport post- implementare Total estimat: 290.000 EUR Cofinanțare UAT Bala / beneficiari: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 275.500–285.000 EUR Sustenabilitate: Activitățile sunt durabile prin creșterea veniturilor, formarea antreprenorilor și integrarea lor în piețele locale.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Diversificarea economiei locale și crearea de locuri de muncă; • Social: Sprijinirea antreprenoriatului rural, incluziune tineri și femei; • Mediu: Activități neagricole cu impact redus asupra mediului și respectarea normelor ecologice.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Toți beneficiarii selectați respectă principiile egalității de șanse, incluziunii și nediscriminării; • Proiectul asigură acces egal pentru tineri, femei și persoane vulnerabile la finanțare și instruire; • Activitățile sunt proiectate pentru a fi accesibile publicului și clienților în condiții sigure.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Conectează dimensiuni economice, sociale și educative; • Include dotări, instruire și mentorat; • Susține dezvoltarea durabilă prin creșterea

		competitivității beneficiarilor și impact pozitiv asupra comunității; • Legătura cu alte proiecte locale: turism, infrastructură și agricultură prin stimularea activităților complementare.
13,	Alte informații relevante	• Proiectul sprijină strategia locală de dezvoltare economică și atragerea de tineri antreprenori; • Poate fi integrat în rețele locale și regionale de afaceri și turism; • Include plan de monitorizare și evaluare a performanței economice și sociale a întreprinderilor

FISA DE PROIECT Investitii pentru eficienta energetica

1.	Titlul proiectului	Investitii in cladirile publice in vederea asigurarii/cresterii eficientei energetice si masuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie
2.	Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Bala, judetul Mehedinti
3.	Dreptul de proprietate	• Clădirile vizate sunt proprietate publică a UAT Bala; • Toate lucrările vor fi realizate în conformitate cu legislația privind proprietatea publică și gestionarea fondurilor publice; • Accesul și funcționarea sistemelor vor fi garantate prin decizii administrative și managementul unităților publice.
4.	Obiective principale	Proiectul are ca obiectiv creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comuna Bala și utilizarea de surse regenerabile de energie , prin reabilitare termică și instalarea de

		sisteme fotovoltaice. Activitățile principale includ: • Audit energetic și evaluarea clădirilor publice pentru identificarea necesităților de reabilitare; • Lucrări de reabilitare termică: termoizolare a fațadelor, acoperișurilor și pardoselilor, înlocuirea tâmplăriei vechi cu tâmplărie termoizolantă; • Modernizarea sistemelor de încălzire și ventilare pentru eficiență energetică sporită; • Instalarea de sisteme fotovoltaice pentru producerea energiei electrice necesare consumului propriu al clădirilor publice; • Implementarea sistemelor de monitorizare a consumului energetic pentru gestionarea eficientă a resurselor; • Formare și instruire a personalului din clădirile publice privind întreținerea și utilizarea sistemelor eficiente energetic și a echipamentelor fotovoltaice. Scopul proiectului: Reducerea consumului de energie și a costurilor asociate, diminuarea emisiilor de CO₂ și promovarea utilizării energiei regenerabile la nivelul instituțiilor publice.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Număr clădiri publice reabilite: 3–5 clădiri (școli, primărie, dispensar); • Reducerea consumului energetic: 25–40% pe clădire; • Reducerea emisiilor de CO₂: aproximativ 15–20 tone anual; • Producerea energiei din surse regenerabile: 50–70% din consumul propriu al clădirilor; • Îmbunătățirea confortului termic pentru angajați și beneficiarii serviciilor publice. Indicatori orientativi: • Suprafață reabilitată: 2.500–4.000 mp • Capacitate sisteme fotovoltaice: 50–100

		kWp Economie anuală estimată la energie: 20–30% din bugetul curent									
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7-Dezvoltare teritoriala sustenabila a PR SV Oltenia 2021-2027	PNRR – Programul Național de Redresare și Reziliență, componente energie și eficiență energetică; - Fonduri europene prin POR 2021–2027, Axe PNRR pentru eficiență energetică în clădiri publice; - Cofinanțare UAT Bala: 2–5% din costul total; - Posibile parteneriate cu companii specializate în soluții energetice și fotovoltaice									
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Audit energetic preliminar realizat; - Plan de reabilitare și proiect tehnic în curs de elaborare; - Analiza tehnologică a sistemelor fotovoltaice și a materialelor termoizolante; - Studii privind impactul energetic și estimarea economiilor; - Consultanță pentru atragerea finanțării și implementarea tehnologică									
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12–18 luni <table> <tr> <th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Audit energetic și proiectare</td><td>Evaluarea clădirilor elaborarea proiectului tehnic</td><td>și 2–3 luni</td></tr> <tr> <td>Achiziții contractare</td><td>Selectarea și furnizorilor contractarea lucrărilor</td><td>și 2 luni</td></tr> </table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Audit energetic și proiectare	Evaluarea clădirilor elaborarea proiectului tehnic	și 2–3 luni	Achiziții contractare	Selectarea și furnizorilor contractarea lucrărilor	și 2 luni
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată									
Audit energetic și proiectare	Evaluarea clădirilor elaborarea proiectului tehnic	și 2–3 luni									
Achiziții contractare	Selectarea și furnizorilor contractarea lucrărilor	și 2 luni									

		Lucrări de Izolare, înlocuire reabilitare termică tâmplărie, modernizare sisteme 6–8 luni Instalare sisteme fotovoltaice Montaj panouri, inverter, conexiune la rețea 2–3 luni Monitorizare și instruire Testare sisteme și instruire personal 1–2 luni																					
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th> <th>Suma estimată (EUR)</th> <th>Observații</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Audit energetic și proiectare</td> <td>30.000</td> <td>Elaborare proiect tehnic și avize</td> </tr> <tr> <td>Lucrări de reabilitare termică</td> <td>1.200.000</td> <td>Fațade, acoperiș, tâmplărie</td> </tr> <tr> <td>Instalare sisteme fotovoltaice</td> <td>400.000</td> <td>Panouri, inverter, echipamente conexe</td> </tr> <tr> <td>Monitorizare și instruire</td> <td>20.000</td> <td>Suport utilizare și întreținere</td> </tr> <tr> <td>Cheltuieli diverse neprevăzute</td> <td>și 50.000</td> <td>Management și consultanță</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> Total estimat: 1.700.000 EUR Cofinanțare UAT Bala: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 1.615.000–1.660.000 EUR Sustenabilitate: Reducerea costurilor cu energia și integrarea energiei regenerabile asigură durabilitatea financiară și ecologică a clădirilor. </td></tr> </tbody> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații	Audit energetic și proiectare	30.000	Elaborare proiect tehnic și avize	Lucrări de reabilitare termică	1.200.000	Fațade, acoperiș, tâmplărie	Instalare sisteme fotovoltaice	400.000	Panouri, inverter, echipamente conexe	Monitorizare și instruire	20.000	Suport utilizare și întreținere	Cheltuieli diverse neprevăzute	și 50.000	Management și consultanță	Total estimat: 1.700.000 EUR Cofinanțare UAT Bala: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 1.615.000–1.660.000 EUR Sustenabilitate: Reducerea costurilor cu energia și integrarea energiei regenerabile asigură durabilitatea financiară și ecologică a clădirilor.		
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																					
Audit energetic și proiectare	30.000	Elaborare proiect tehnic și avize																					
Lucrări de reabilitare termică	1.200.000	Fațade, acoperiș, tâmplărie																					
Instalare sisteme fotovoltaice	400.000	Panouri, inverter, echipamente conexe																					
Monitorizare și instruire	20.000	Suport utilizare și întreținere																					
Cheltuieli diverse neprevăzute	și 50.000	Management și consultanță																					
Total estimat: 1.700.000 EUR Cofinanțare UAT Bala: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 1.615.000–1.660.000 EUR Sustenabilitate: Reducerea costurilor cu energia și integrarea energiei regenerabile asigură durabilitatea financiară și ecologică a clădirilor.																							
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	• Economic: Reducerea costurilor energetice și creșterea eficienței clădirilor publice; • Social: Creșterea confortului și condițiilor de lucru pentru angajați și cetățeni; • Mediu: Reducerea emisiilor de CO₂ și promovarea surselor de energie regenerabilă.																					

11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Clădirile modernizate vor fi accesibile persoanelor cu dizabilități; • Proiectul respectă principiile egalității de șanse și nediscriminării; • Beneficiarii serviciilor publice vor avea acces egal la facilitățile modernizate.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Integrează dimensiunea energetică, socială și de mediu; • Include reabilitare termică, instalare fotovoltaice și instruire personal; • Contribuie la dezvoltarea durabilă și eficientă a infrastructurii publice; • Poate fi corelat cu alte proiecte locale de eficiență energetică și turism.
13.	Alte informații relevante	• Aliniere la Strategia Națională de Energie și Eficiență Energetică și strategii locale de dezvoltare durabilă; • Posibilitate de extindere la alte clădiri publice în funcție de rezultate; • Proiect inclus în obiectivele STI Bala privind eficiența energetică și modernizarea infrastructurii publice.

FISA DE PROIECT Sprijin pentru femeia antreprenor

1.	Titlul proiectului	Sprijin pentru femeia antreprenor
----	--------------------	-----------------------------------

2.	Beneficiarul proiectului	2 femei din Comuna Bala, judetul Mehedinti
3.	Dreptul de proprietate	Femeile antreprenor din comuna
4.	Descriere proiect	Proiectul vizează sprijinirea a 2 femei antreprenor în vederea înființării și dezvoltării unor activități economice în comuna Bala, contribuind la diversificarea economiei locale și crearea de locuri de muncă. Activitățile principale includ: • Selectarea beneficiarilor: identificarea a două femei cu idei de afaceri fezabile; • Înființarea activităților economice: servicii, comerț, artizanat sau alte activități non-agricole adaptate contextului local; • Dotarea cu echipamente și infrastructură necesare pentru funcționarea activităților; • Formare și consultanță în domenii precum management, contabilitate, marketing și digitalizare; • Promovarea activităților și integrarea acestora pe piețele locale și regionale; • Monitorizare și mentorat pe durata primilor ani de funcționare pentru asigurarea sustenabilității activităților. Scopul proiectului: Sprijinirea antreprenoriatului feminin, crearea de locuri de muncă și diversificarea veniturilor în comunitatea rurală.
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	• Înființarea a 2 activități economice noi conduse de femei; • Crearea a 4–6 locuri de muncă directe (inclusiv pentru beneficiarii activității); • Creșterea veniturilor locale prin dezvoltarea de activități economice complementare; • Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale femeilor beneficiare. Indicatori orientativi: • Număr activități create: 2 • Locuri de muncă directe: 4–6 • Beneficiare instruite: 2

		• Creșterea veniturilor anuale estimate: +15–20% per beneficiar																		
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	• Programul Femeia Antreprenor 2024–2027; • Fonduri regionale prin PR SV Oltenia 2021–2027, P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă; • Cofinanțare proprie minimă a beneficiarilor; • Posibile parteneriate cu ONG-uri sau centre de consultanță antreprenorială.																		
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	• Studiu preliminar privind oportunitățile economice și piața locală; • Plan de afaceri pentru fiecare beneficiar; • Analiza infrastructurii și a dotărilor necesare; • Plan de instruire și consultanță pentru beneficiari; • Mentorat și monitorizare pe perioada implementării.																		
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata totală a proiectului: 12 luni <table> <tr> <th>Etapa proiectului</th><th>Activități principale</th><th>Durata estimată</th></tr> <tr> <td>Selecția beneficiarilor</td><td>Identificare contractare</td><td>și 1 lună</td></tr> <tr> <td>Planificare achiziții</td><td>și Dotări, echipamente, amenajări</td><td>2 luni</td></tr> <tr> <td>Implementarea activităților</td><td>Înființare lansare</td><td>și 4 luni</td></tr> <tr> <td>Formare consultanță</td><td>și Management, marketing, digitalizare</td><td>3 luni</td></tr> <tr> <td>Monitorizare mentorat</td><td>și Suport funcționare</td><td>în 2 luni</td></tr> </table>	Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată	Selecția beneficiarilor	Identificare contractare	și 1 lună	Planificare achiziții	și Dotări, echipamente, amenajări	2 luni	Implementarea activităților	Înființare lansare	și 4 luni	Formare consultanță	și Management, marketing, digitalizare	3 luni	Monitorizare mentorat	și Suport funcționare	în 2 luni
Etapa proiectului	Activități principale	Durata estimată																		
Selecția beneficiarilor	Identificare contractare	și 1 lună																		
Planificare achiziții	și Dotări, echipamente, amenajări	2 luni																		
Implementarea activităților	Înființare lansare	și 4 luni																		
Formare consultanță	și Management, marketing, digitalizare	3 luni																		
Monitorizare mentorat	și Suport funcționare	în 2 luni																		
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară	<table> <tr> <th>Categoria de cheltuieli</th><th>Suma estimată (EUR)</th><th>Observații</th></tr> </table>	Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații															
Categoria de cheltuieli	Suma estimată (EUR)	Observații																		

	a proiectului	Achiziții echipamente și 40.000 dotări Amenajări spațiu 10.000 Formare și 5.000 consultanță Promovare și 2.000 marketing Monitorizare și 3.000 mentorat Mobilier, utilaje, software Modificări și reparații Instruire, marketing, contabilitate Materiale și campanii locale Suport post-implementare Total estimat: 60.000 EUR Cofinanțare UAT Bala / beneficiari: 2–5% Finanțare nerambursabilă solicitată: 57.000–58.800 EUR Sustenabilitate: Activitățile sunt durabile prin creșterea veniturilor și mentoratul continuu oferit beneficiarilor.
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	• Economic: Creșterea veniturilor locale și diversificarea economiei rurale; • Social: Susținerea antreprenoriatului feminin și crearea de locuri de muncă; • Mediu: Activități non-poluante și respectarea normelor ecologice.
11.	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	• Toți beneficiarii selectați respectă principiile egalității de șanse, incluziunii și nediscriminării; • Proiectul promovează antreprenoriatul feminin și sprijină accesul egal la finanțare și instruire; • Spațiile și echipamentele vor fi proiectate pentru accesibilitate și siguranță.
12.	Ideea de proiect are caracter integrat ?	• Combină dimensiunea economică, socială și educativă;

		• Include dotări, instruire și mentorat; • Susține dezvoltarea durabilă prin creșterea competitivității beneficiarilor și impact pozitiv asupra comunității; • Posibilă corelare cu alte proiecte locale: turism, infrastructură și activități non-agricole.
13.	Alte informații relevante	• Proiectul sprijină strategia locală de dezvoltare economică și atragerea de femei antreprenor; • Include plan de monitorizare și evaluare a performanței economice și sociale a întreprinderilor; • Poate fi replicat și extins pentru alte beneficiare din comunitate în viitor.

5.2. Mecanismul de prioritarizare

Lista generală de proiecte prioritare generate de obiectivele STI a constituit punctul de plecare în selectarea și prioritarizarea proiectelor. Pentru selectarea și prioritarizarea proiectelor din STI finanțabile prin PR Sud-Vest Oltenia 2021-2027, autoritatea publică locală și partenerii selectați au parcurs următoarele etape:

Etapă 1

Din lista generală de 16 proiecte prioritare generate de obiectivele strategiei au fost selectate 16 proiecte care se încadrează în tipologia de finanțare pentru fiecare acțiune a Obiectivului Specific (O.S) 5.2 din PR Sud-Vest Oltenia 2021-2027, și nu numai, și au fost elaborate fișele de proiecte corespunzătoare care au inclus informații despre activitățile propuse, bugetul, calendarul de implementare și rezultatele estimate. S-au întocmit liste de proiecte, însoțite de fișele de proiecte corespunzătoare.

Etapă 2

Comuna Bala a stabilit o serie de criterii specifice pentru prioritarizarea proiectelor. Pentru proiectele selectate la Etapa 1, aferente unei acțiuni specifice a O.S 5.2 din PR Sud-Vest Oltenia 2021-2027, s-a utilizat grila specifică pentru întocmirea Listei de proiecte prioritare din STI finanțabile din PR Sud-Vest Oltenia 2021-2027.

Au fost evidențiate în mod distinct, în cadrul listei de proiecte prioritizate, proiectele care se încadrează în alocarea dedicată și proiectele care se constituie în lista de rezervă.

Pentru alocarea resurselor și implementarea proiectelor propuse în cadrul STI Bala, s-a elaborat un **mecanism clar de prioritizare**, bazat pe criterii obiective și corelate cu viziunea strategică 2030 a comunei. Scopul acestui mecanism este de a asigura **eficiență, echitate și impact maxim** al investițiilor asupra dezvoltării locale.

1. Criterii de prioritizare

Proiectele vor fi evaluate și clasificate pe baza următoarelor criterii principale:

1. **Impactul socio-economic:**
 - Crearea de locuri de muncă;
 - Sprijinirea antreprenoriatului local, inclusiv pentru femei și tineri;
 - Diversificarea economiei și stimularea inițiativelor non-agricole.
2. **Contribuția la dezvoltarea durabilă:**
 - Reducerea consumului energetic și protecția mediului;
 - Utilizarea resurselor locale într-un mod eficient și sustenabil;
 - Promovarea turismului responsabil și balnear.
3. **Gradul de maturitate al proiectului:**
 - Proiecte cu studii de fezabilitate/fezabilitate și planuri clare de implementare vor fi prioritizate;
 - Disponibilitatea resurselor financiare și parteneriatele deja stabilite.
4. **Corelarea cu strategiile superioare:**
 - Alinierea la Strategia de Dezvoltare Județeană Mehedinți;
 - Conformitatea cu obiectivele Grupului de Acțiune Locală Ținutul Clossani;
 - Contribuția la îndeplinirea priorităților PR SV Oltenia 2021–2027.
5. **Gradul de integrare și complementaritate:**
 - Proiecte care integrează multiple componente (economic, social, turistic, de mediu) și se pot corela cu alte investiții existente.
6. **Urgentă și necesitate locală:**
 - Proiectele care răspund unor nevoi stringente ale comunității (infrastructură, sănătate, educație, servicii publice) vor fi prioritizate.

2. Metodologia de aplicare

- Fiecare proiect va primi **un punctaj pentru fiecare criteriu** (de exemplu, 1–5 puncte);
- Proiectele vor fi apoi **clasificate în funcție de scorul total**;
- În caz de egalitate, se va acorda prioritate proiectelor cu **impact direct asupra calității vieții și coeziunii sociale**;
- Rezultatul evaluării va fi validat de **Comitetul de Implementare STI**, format din reprezentanți ai UAT Bala, mediului privat și societății civile.

3. Aplicarea mecanismului

- Mecanismul se aplică pentru **toate proiectele propuse în STI** și pentru proiectele noi care se vor depune pe perioada de implementare a strategiei;

- Permite **redefinirea priorităților în funcție de evoluția contextului local și regional**, menținând flexibilitatea și relevanța strategiei;
- Asigură **transparență și obiectivitate** în deciziile privind alocarea resurselor.

5.3. Lista de proiecte prioritare si sursele de finantare:

Lista proiectelor evaluate

Nr.	Nume proiect	Scor total	Prioritate	Observații
1	Conversie la agricultură ecologică	23	Înaltă	Proiect matur, impact direct pe agricultură și mediu
2	Bala – Destinație Turistică de Sănătate și Relaxare	25	Înaltă	Proiect integrat, impact turistic și economic, aliniere strategică bună
3	Dotări pentru întreținerea infrastructurii locale	19	Medie	Impact local direct, dar componenta turistică limitată
4	Inovare prin transfer tehnologic	21	Înaltă	Modernizarea firmelor locale, integrare tehnologică și economică
5	Investiții în ferme apicole	20	Medie	Sprijin pentru agricultură și tineri, impact economic moderat
6	Investiții în ferme legumicole	22	Înaltă	Sprijin pentru tineri și dezvoltarea lanțului agroalimentar
7	Investiții în sectorul zootehnic	21	Înaltă	Crearea de ferme locale, impact economic și social semnificativ
8	Sprijin pentru femeia antreprenor	23	Înaltă	Promovarea antreprenoriatului feminin, impact social și economic
9	Tânărul fermier	20	Medie	Sprijin pentru tineri fermieri, dezvoltare durabilă
10	Înființarea a 2 întreprinderi sociale	20	Medie	Impact social, dar cu grad de integrare limitat
11	Înființarea unui lanț agro-alimentar	24	Înaltă	Consolidarea producătorilor locali și valorizarea produselor
12	Conservarea patrimoniului cultural și dezvoltare turism	23	Înaltă	Proiect integrat, conservare patrimoniu și turism
13	Realizarea unui drum de acces la exploatații agricole (8 km)	21	Înaltă	Facilitează activitatea economică și accesul local
14	Investiții în activități neagricole (5 unități)	20	Medie	Diversificarea economiei rurale
15	Investiții în clădirile publice pentru eficiență energetică	22	Înaltă	Impact durabil, reducerea consumului de energie

4. Analiza generală

- **Proiecte cu prioritate înaltă:** 10 proiecte → vor fi prioritizate pentru implementare și finanțare nerambursabilă;
- **Proiecte cu prioritate medie:** 5 proiecte → pot fi implementate ulterior sau ca suplimentare;
- **Proiecte cu prioritate scăzută:** nu există în prezent; eventual reevaluate după actualizarea STI;
- **Din cele 10 proiecte cu prioritate înaltă se va alege proiectul "Bala - Destinație Turistică de Sănătate și Relaxare: proiect integrat de valorificare durabilă a izvorului termal din stațiune" pentru a fi depus până la data de 3 decembrie 2025 în cadrul Programul Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027 – Ghidul Solicitantului - "Sprijin pentru dezvoltarea turismului în mediul rural" Apel de proiecte dedicat stațiunilor turistice în mediul rural PR SV/RURAL/1/7/5.2.A/2025;**

5. Proiectele cu sursele de finanțare.

Proiect	Prioritate	Surse de finanțare
"Bala - Destinație Turistică de Sănătate și Relaxare: proiect integrat de valorificare durabilă a izvorului termal din stațiune."	înaltă	Programul Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027 – Ghidul Solicitantului - "Sprijin pentru dezvoltarea turismului în mediul rural" Apel de proiecte dedicat stațiunilor turistice în mediul rural PR SV/RURAL/1/7/5.2.A/2025;
Dotări pentru întreținerea infrastructurii locale	medie	GAL
Investiții pentru eficiența energetică	înaltă	PNRR, MDLPA, ADR SV Oltenia
Inființarea unui lanț agro-alimentar	înaltă	AFIR Măsură 16.1
Investiții în fermele apicole	medie	PNS 2023-2027, ISA01-02
Investiții în fermele legumicole	înaltă	AFIR măsură D 26
Investiții în sectorul zootehnic	înaltă	AFIR măsură DR 20
Inființarea de firme pentru tineri	înaltă	Programul STARTUP 2024
Inființarea de întreprinderi sociale	medie	PEO 2021-2027
Crearea și dezvoltarea de activități neagricole	medie	AFIR măsură DR 29
Realizarea unui drum de acces la exploatarea agricolă	înaltă	AFIR măsură DR 14

Sprijin pentru femeia antreprenor	inalta	FEMEIA ANTREPRENOR
Tanarul fermier	inalta	AFIR masura DR 12
Inovare prin Transfer tehnologic	inalta	PR SV OL TENIA
Conversia la agricultura ecologica	inalta	AFIR masura DR 04

SECȚIUNEA 6: IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA SI EVALUAREA Strategiei Teritoriale Integrate

6.1. Responsabilitatile si planul de actiune pentru implementarea strategiei:

Implementarea Strategiei Teritoriale Integrate (STI) a comunei Bala se va realiza printr-un **cadru instituțional clar definit**, bazat pe responsabilități precise, cooperare interinstituțională și un plan de acțiune etapizat, corelat cu obiectivele strategice și sursele de finanțare disponibile.

6.1.1. Structura instituțională pentru implementarea STI

Implementarea STI este asigurată de următoarele structuri:

- **Primarul comunei Bala** – coordonator strategic;
- **Consiliul Local Bala** – autoritate deliberativă și de aprobare;
- **Echipa de implementare STI** care este nominalizata din aparatul tehnic al Primăriei Bala – management, monitorizare și raportare;
- **Comisia de evaluare și prioritizare a proiectelor** – selecție și ierarhizare;

6.1.2. Responsabilități principale

a) Primarul comunei Bala

- Asigură coordonarea generală a implementării STI;
- Emite dispoziții privind constituirea structurilor implicate;
- Avizează metodologia de selecție și prioritizare a proiectelor;
- Reprezintă UAT Bala în relația cu autoritățile de management și finanțatorii.

b) Consiliul Local Bala

- Aprobă Strategia Teritorială Integrată și eventualele actualizări;
- Aprobă lista proiectelor prioritizate și alocările bugetare;
- Monitorizează implementarea STI prin rapoarte periodice.

c) Echipa de implementare STI

- Coordonează implementarea proiectelor strategice;
- Asigură corelarea proiectelor cu obiectivele STI;
- Propune măsuri corective și actualizări ale strategiei.
- Asigură managementul operațional al STI;
- Monitorizează progresul fizic și financiar al proiectelor;
- Elaborează rapoarte trimestriale și anuale de implementare;
- Gestionează baza de date a proiectelor și indicatorilor

d) Comisia de evaluare și prioritizare

- Evaluează și prioritizează fișele de proiect;
- Întocmește rapoartele de selecție inițială și finală;
- Supune spre aprobare Consiliului Local lista proiectelor prioritizate.

6.1.3. Planul de acțiune pentru implementarea STI

Planul de acțiune este structurat pe **etape succesive**, cu responsabilități clare și termene orientative:

Etapă	Activitate principală	Responsabil	Perioadă estimată
Etapă 1	Organizarea structurilor de implementare	Primar / CL	2025
Etapă 2	Selectarea și prioritizarea proiectelor	Comisia de evaluare	2025
Etapă 3	Pregătirea documentațiilor tehnice	Aparat tehnic Beneficiari	/ 2025–2026
Etapă 4	Depunerea proiectelor pentru finanțare	UAT Bala / Parteneri	2026–2027
Etapă 5	Implementarea proiectelor	Beneficiari	2026–2030
Etapă 6	Monitorizarea și raportarea	Echipa STI	Permanent
Etapă 7	Evaluarea și actualizarea STI	Echipa STI / CL	Anual

6.1.4. Principii de implementare

Implementarea STI Bala se va realiza cu respectarea următoarelor principii:

- **Transparență și participare publică;**
- **Eficiență și responsabilitate financiară;**
- **Dezvoltare durabilă și protecția mediului;**
- **Egalitate de șanse și nediscriminare;**

- **Abordare integrată și partenerială.**
-

Concluzie

Prin acest cadru instituțional și plan de acțiune, Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala asigură **un proces coerent, predictibil și orientat spre rezultate**, capabil să valorifice oportunitățile de finanțare și să genereze beneficii durabile pentru comunitatea locală.

Responsabilitatea pentru implementarea strategiei revine în primul rând Conducerii primăriei și Consiliului local, dar și a restului de factori implicați (Acordul de Asociere)

Planul de acțiune va fi inclus în fiecare an în planul anual de activități ale Primăriei și Consiliului local.

Responsabilitatea generală pentru **implementarea Strategiei Teritoriale Integrate a Comunei Bala** revine **Conducerii Primăriei și Consiliului Local Bala**, care au rolul de coordonare, planificare, monitorizare și evaluare a măsurilor prevăzute în strategie.

Implementarea se va realiza în parteneriat cu toți **factorii locali implicați**, conform **Acordului de Asociere** semnat între autoritățile publice, mediul economic, organizațiile non-guvernamentale și alți parteneri de dezvoltare din comuna Bala. Aceste colaborări au rolul de a asigura o abordare integrată și participativă a procesului de dezvoltare locală.

Pentru o aplicare coerentă și continuă, **Planul de acțiune al strategiei va fi integrat anual în Planul de activități al Primăriei și al Consiliului Local Bala**, în corelare cu bugetul local, sursele de finanțare disponibile și prioritățile stabilite la nivel județean, regional și național.

Responsabilitățile principale includ:

- **Primăria Comunei Bala** – coordonarea generală a implementării strategiei, elaborarea planurilor anuale de acțiune, identificarea surselor de finanțare și asigurarea cadrului administrativ necesar derulării proiectelor.
- **Consiliul Local Bala** – aprobarea planurilor și proiectelor aferente implementării, alocarea resurselor bugetare, monitorizarea realizărilor și asigurarea cadrului decizional.
- **Partenerii din Acordul de Asociere** – structură consultativă – comuna Polovragi, județul Gorj

- **Planul de acțiune anual va include:**

- obiectivele specifice urmărite în anul respectiv;
- acțiunile concrete ce urmează a fi implementate;
- instituțiile responsabile;
- termenele de realizare;
- sursele de finanțare (buget local, fonduri europene, parteneriate public-private etc.);
- indicatorii de rezultat pentru fiecare acțiune.

Implementarea strategiei se va face etapizat, prin **planuri multianuale și anuale de acțiune**, astfel încât să se asigure continuitatea și coerența măsurilor propuse, precum și adaptarea acestora la evoluțiile socio-economice și de mediu ale comunei Bala.

Sistemul de monitorizare și evaluare al Strategiei Teritoriale Integrate (STI) a comunei Bala are rolul de a urmări **progresul implementării**, de a evalua **gradul de atingere a obiectivelor strategice** și de a asigura **transparența, eficiența și adaptabilitatea** strategiei pe întreaga perioadă de implementare.

6.2.1. Obiectivele sistemului de monitorizare și evaluare

Sistemul de monitorizare și evaluare urmărește:

- monitorizarea continuă a implementării proiectelor incluse în STI;
- evaluarea progresului față de obiectivele strategice și specifice;
- identificarea din timp a riscurilor și blocajelor;
- fundamentarea deciziilor de ajustare și actualizare a strategiei;
- asigurarea raportării către autoritățile locale, regionale și către comunitate.

6.2.2. Structuri responsabile

Monitorizarea și evaluarea STI Bala sunt realizate de:

- **Aparatul tehnic al Primăriei Bala** – responsabil cu colectarea datelor, monitorizarea curentă și raportarea;
- **Echipa de implementare STI** – analizează rezultatele monitorizării și propune măsuri corective;
- **Consiliul Local Bala** – analizează rapoartele și aprobă măsurile propuse;
- **Primarul comunei Bala** – asigură coordonarea generală și validarea rapoartelor.

6.2.3. Indicatorii de monitorizare

Monitorizarea se bazează pe un set de **indicatori cantitativi și calitativi**, corelați cu obiectivele STI și programele de finanțare.

a) Indicatori de realizare

- număr de proiecte implementate / în derulare;
- valoarea investițiilor realizate (euro);
- lungime infrastructură modernizată (km);
- suprafață spații verzi create / reabilitate (mp);
- număr de ferme sprijinite;
- număr de întreprinderi nou-înființate.

b) Indicatori de rezultat

- locuri de muncă create;
- creșterea numărului de turiști;
- creșterea veniturilor din activități economice locale;
- reducerea consumului energetic în clădirile publice;
- creșterea gradului de satisfacție a populației.

c) Indicatori de impact

- îmbunătățirea calității vieții în comunitate;
- dezvoltarea economică locală sustenabilă;
- creșterea atractivității turistice a comunei Bala;
- reducerea presiunii asupra mediului.

6.2.4. Instrumente de monitorizare

Pentru implementarea sistemului de monitorizare vor fi utilizate următoarele instrumente:

- fișe de monitorizare a proiectelor;
- registre de implementare STI;
- baze de date electronice;
- rapoarte de progres trimestriale și anuale;
- procese-verbale ale ședințelor de analiză.

6.2.5. Periodicitatea monitorizării și evaluării

- **Monitorizare continuă** – pe durata implementării proiectelor;
- **Raportare trimestrială** – privind stadiul fizic și financiar;
- **Evaluare anuală** – a progresului STI și a indicatorilor;
- **Evaluare intermediară** – la jumătatea perioadei de implementare;
- **Evaluare finală** – la finalul perioadei de implementare a STI.

6.2.6. Raportarea și utilizarea rezultatelor evaluării

- Rapoartele de monitorizare și evaluare sunt prezentate Primarului și Consiliului Local Bala;

- Rezultatele sunt făcute publice prin intermediul site-ului Primăriei;
- Concluziile evaluării sunt utilizate pentru:
 - ajustarea planului de acțiune;
 - redefinirea priorităților;
 - actualizarea Strategiei Teritoriale Integrate.

Concluzie

Sistemul de monitorizare și evaluare al STI Bala reprezintă un **instrument esențial de management strategic**, care asigură implementarea eficientă, adaptabilă și orientată spre rezultate a strategiei, în beneficiul dezvoltării durabile a comunității locale.

6.3 Analiza riscurilor și planul de diminuare a riscurilor în implementarea Strategiei Teritoriale Integrate (STI) – Comuna Bala

Implementarea Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala presupune gestionarea unor riscuri de natură instituțională, financiară, tehnică, socială și de mediu. Identificarea timpurie a acestora și definirea măsurilor de diminuare sunt esențiale pentru asigurarea unei implementări eficiente și sustenabile a strategiei.

1. Metodologia analizei riscurilor

Analiza riscurilor s-a realizat prin:

- evaluarea contextului administrativ și socio-economic local;
- analiza experienței anterioare de implementare a proiectelor;
- consultarea actorilor locali implicați în STI;
- corelarea cu riscurile identificate în programele de finanțare 2021–2027.

Riscurile au fost clasificate în funcție de:

- **probabilitate** (scăzută / medie / ridicată);
- **impact** (scăzut / mediu / ridicat).

2. Principalele riscuri identificate și măsuri de diminuare

Tip de risc	Descriere risc	Probabilitate	Impact	Măsuri de diminuare
Instituțional administrativ	Capacitate / administrativă limitată sau fluctuații de personal	Medie	Ridicat	Instruirea personalului; externalizarea unor servicii; parteneriate cu GAL și ADR
Financiar	Întârzieri în accesarea	Medie	Ridicat	Planificare bugetară

Tip de risc	Descriere risc	Probabilitate	Impact	Măsuri de diminuare
	fondurilor sau insuficiența cofinanțării			multianuală; diversificarea surselor de finanțare
Tehnic	Întârzieri în elaborarea documentațiilor tehnice	Medie	Mediu	Contractarea timpurie a serviciilor de proiectare; calendar clar
Legislativ	Modificări legislative sau ale ghidurilor de finanțare	Medie	Mediu	Monitorizarea permanentă a legislației; adaptarea fișelor de proiect
Social	Implicare scăzută a comunității sau opoziție locală	Scăzută	Mediu	Consultare publică continuă; campanii de informare
Economic	Lipsa interesului mediului privat pentru investiții	Medie	Mediu	Stimulente locale; promovarea oportunităților economice
Mediu	Impact negativ asupra mediului sau întârzieri din cauza avizelor	Scăzută	Mediu	Studii de mediu; soluții verzi; respectarea normelor
Implementare	Întârzieri în execuția lucrărilor	Medie	Ridicat	Clauze contractuale; monitorizare strictă a execuției
Sustenabilitate	Dificultăți în operarea și întreținerea investițiilor	Medie	Mediu	Asigurarea bugetelor de funcționare; implicarea comunității

3. Plan de gestionare și diminuare a riscurilor

Pentru gestionarea eficientă a riscurilor, se vor aplica următoarele măsuri generale:

- **Monitorizare continuă** a riscurilor de către aparatul tehnic al Primăriei Bala;
- **Raportare periodică** a situațiilor de risc către Primar și Consiliul Local;
- **Actualizarea anuală** a analizei riscurilor, în funcție de evoluția contextului;
- **Planuri de acțiune corective** pentru proiectele cu risc ridicat;
- **Implicarea partenerilor locali și regionali** în soluționarea problemelor apărute.

4. Responsabilități în gestionarea riscurilor

- **Aparatul tehnic al Primăriei Bala:** identificare, monitorizare și raportare riscuri;
- **Echipa de implementare STI:** analiză și propunere de măsuri corective;
- **Primarul comunei Bala:** decizie și coordonare strategică;
- **Consiliul Local Bala:** aprobare măsuri și alocări bugetare.

Concluzie

Analiza riscurilor și planul de diminuare constituie un **instrument esențial de management strategic**, care permite anticiparea problemelor și adaptarea implementării STI Bala, asigurând atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și maximizarea impactului investițiilor asupra comunității locale.

6.4 Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei

Comunicarea eficientă cu beneficiarii proiectelor și promovarea Strategiei Teritoriale Integrate (STI) a comunei Bala reprezintă un element esențial pentru asigurarea transparenței, implicării comunității locale și succesului procesului de implementare. Printr-un sistem coerent de informare și promovare, strategia va fi cunoscută, înțeleasă și asumată de către actorii locali relevanți.

6.4.1. Obiectivele comunicării

Principalele obiective ale activităților de comunicare și promovare sunt:

- informarea corectă și transparentă a beneficiarilor potențiali și reali asupra obiectivelor, priorităților și oportunităților de finanțare din cadrul STI;
 - facilitarea accesului la informații privind etapele de implementare, criteriile de selecție și stadiul proiectelor;
 - stimularea participării active a comunității locale în procesul de dezvoltare teritorială;
 - promovarea rezultatelor și impactului investițiilor realizate prin STI;
 - asigurarea respectării principiilor de vizibilitate și informare prevăzute de regulamentele europene.
-

6.4.2. Grupuri-țintă ale activităților de comunicare

Activitățile de comunicare se vor adresa următoarelor categorii:

- beneficiari direcți ai proiectelor (Primăria Bala, instituții publice locale);
 - beneficiari indirecți (cetățeni, agenți economici, fermieri, ONG-uri);
 - mediul de afaceri local și potențiali investitori;
 - tineri, femei antreprenor, persoane din grupuri vulnerabile;
 - autorități județene și regionale;
 - mass-media locală și regională.
-

6.4.3. Instrumente și canale de comunicare

Pentru diseminarea informațiilor și promovarea STI vor fi utilizate următoarele instrumente:

- publicarea documentelor relevante pe site-ul oficial al Primăriei Bala;
 - organizarea de întâlniri publice, consultări și dezbateri cu comunitatea;
 - afișarea de informații la sediul primăriei și în alte spații publice;
 - utilizarea rețelelor de socializare pentru informare și promovare;
 - comunicate de presă și articole în mass-media locală;
 - materiale informative (pliante, afișe, broșuri);
 - panouri informative și plăci de informare pentru proiectele finanțate;
 - evenimente de lansare și de prezentare a rezultatelor proiectelor.
-

6.4.4. Comunicarea cu beneficiarii proiectelor

Comunicarea cu beneficiarii proiectelor finanțate prin STI va fi realizată prin:

- informări periodice privind cerințele de implementare și raportare;
 - sesiuni de instruire și clarificare pentru beneficiari;
 - asistență tehnică oferită de aparatul de specialitate al Primăriei Bala;
 - transmiterea de notificări privind modificările procedurale sau legislative;
 - colectarea de feedback privind dificultățile întâmpinate în implementare.
-

6.4.5. Promovarea rezultatelor și a impactului strategiei

Pentru evidențierea impactului STI asupra dezvoltării comunei Bala se vor derula următoarele activități:

- prezentarea periodică a stadiului de implementare a proiectelor;
 - promovarea bunelor practici și a proiectelor de succes;
 - organizarea de evenimente publice de informare și diseminare;
 - realizarea de rapoarte sintetice privind rezultatele obținute;
 - asigurarea vizibilității finanțării europene conform regulilor în vigoare.
-

6.4.6. Responsabilități în procesul de comunicare

- **Primăria Comunei Bala** – coordonează activitățile de comunicare și promovare;
 - **Echipa de implementare STI** – asigură conținutul tehnic și actualizarea informațiilor;
 - **Aparatul tehnic al primăriei** – relația directă cu beneficiarii;
 - **Consiliul Local Bala** – sprijină diseminarea informațiilor în comunitate;
 - **Partenerii locali** – contribuie la promovarea strategiei.
-

Concluzie

Prin implementarea unui sistem coerent de comunicare și promovare, Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala va beneficia de un nivel ridicat de vizibilitate, transparență și implicare comunitară, contribuind la creșterea gradului de absorbție a fondurilor și la atingerea obiectivelor de dezvoltare teritorială durabilă.

Verificarea admisibilitatii – Anexa 2

Întrebarea 1 din Grila de verificare:

„Orizontul de implementare al SDL/SIDT se întinde cel puțin până la sfârșitul anului 2027?”

Răspuns pentru grilă:

☒ **DA**

Justificare (text scurt, conform grilei):

Orizontul de implementare al Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala este stabilit până la sfârșitul anului 2027, în corelare cu perioada de programare 2021–2027 a Programului Regional Sud-Vest Oltenia

Întrebarea 2

Strategia conține elementele obligatorii prevăzute de art. 29 din RDC?

(a) Zona geografică vizată de strategie

Răspuns pentru grilă:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată identifică și descrie explicit zona geografică vizată, respectiv **teritoriul administrativ al comunei Bala, județul Mehedinți**, incluzând satele componente și aria de influență funcțională, în corelare cu obiectivele de dezvoltare teritorială.

Întrebarea 2 (b)

Strategia conține o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala include o analiză detaliată a situației actuale și a nevoilor de dezvoltare, realizată prin capitolele de analiză socio-demografică, economică, spațial-funcțională, infrastructură, servicii publice, mediu și schimbări climatice, precum și prin analiza SWOT. Documentul evidențiază potențialul de dezvoltare al zonei, în special în domeniul turismului balnear, al agriculturii și al economiei locale, și analizează interconexiunile economice, sociale și de mediu la nivel local și teritorial.

Întrebarea 2 (c)

Strategia conține o descriere a unei abordări integrate care răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și potențialului zonei?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala promovează o **abordare integrată**, corelând dimensiunile economice, sociale, de mediu și teritoriale. Proiectele propuse valorifică potențialul natural și cultural al stațiunii balneo-climatice, stimulează dezvoltarea turismului, a agriculturii și a antreprenoriatului rural, modernizează infrastructura tehnico-edilă și de transport, și sprijină incluziunea socială și egalitatea de șanse. Această abordare integrată asigură coerența între obiectivele strategice, prioritățile de investiții și nevoile identificate în comunitate.

Elemente-cheie din STI care susțin răspunsul „DA”:

- **Integrarea turismului balnear cu infrastructura verde, piste de biciclete și spații publice;**
- **Corelarea proiectelor agricole și agroalimentare cu lanțuri de valoare și grupuri de producători;**
- **Abordarea socială și educațională:** sprijin pentru tineri fermieri, femei antreprenor, întreprinderi sociale;
- **Conservarea mediului și a patrimoniului cultural:** proiecte de restaurare, management sustenabil al resurselor naturale;
- **Coordonare între obiectivele strategice și programele operaționale 2021–2027.**

Întrebarea 2 (d)

Strategia conține o descriere a implicării partenerilor, în conformitate cu articolul 8, în pregătirea și implementarea strategiei?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ DA

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala descrie clar implicarea partenerilor relevanți în pregătirea și implementarea strategiei, conform prevederilor articolului 8. Aceasta include:

- **Actorii publici:** Primăria Bala, Consiliul Local, unități de învățământ, instituții de sănătate, servicii publice locale;
 - **Actorii privați și civici:** antreprenori locali, fermieri, organizații neguvernamentale, grupuri de acțiune locală (GAL Ținutul Cloșani);
 - **Roluri și responsabilități:** participarea la consultări publice, campanii de identificare a nevoilor și a propunerilor de proiecte, evaluarea și prioritizarea fiselor de proiect, monitorizarea și implementarea investițiilor;
 - **Mecanisme de implicare:** întâlniri tematice, bugetare participativă, sesiuni de consultare, publicarea documentelor pe site-ul primăriei, proces verbal de constituire a acordului de asociere (Hotărârea nr. 31 din 29.08.2025).
-

Elemente-cheie care susțin răspunsul „DA”:

- Documentarea consultărilor și a feedback-ului comunității;
- Implicarea Comisiei de evaluare în selecția și prioritizarea proiectelor;
- Stabilirea unor responsabilități clare pentru echipa de implementare STI și aparatul tehnic al primăriei;
- Implicarea GAL Ținutul Cloșani și corelarea cu strategia regională și națională pentru turism balnear.

Întrebarea 3

Strategia conține o evaluare a situației actuale?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ DA

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala conține o evaluare detaliată a situației actuale, inclusiv:

- **Profil socio-demografic și economic** (RPL 2021, tendințe pe ultimii 5 ani, statistici INS TEMPO, analiza resurselor și capacității administrative);
- **Profil spațial și funcțional** (structura teritorială, zone de interes turistic, infrastructura existentă);
- **Infrastructură de transport și mobilitate;**
- **Echipare tehnico-edilitară și servicii publice;**
- **Mediu și schimbări climatice;**
- **Analiza SWOT** care sintetizează punctele forte, slabe, oportunitățile și amenințările pentru dezvoltarea teritorială.

Această evaluare constituie baza pentru fundamentarea obiectivelor strategice și a proiectelor integrate propuse.

Elemente-cheie care susțin răspunsul „DA”:

- Date statistice și analize teritoriale (tabele și grafice) pentru populație, economie și infrastructură;
- Inventarierea resurselor turistice, naturale, agricole și culturale;
- Identificarea problemelor și a nevoilor comunității;
- Corelarea cu strategiile județene, regionale și locale.

Întrebarea 4

Sunt prezentate date/informații în vederea fundamentării analizei situației existente la nivelul ariei de studiu și a identificării nevoilor și a problemelor de dezvoltare?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala include date și informații detaliate pentru fundamentarea analizei situației existente și identificarea nevoilor și problemelor de dezvoltare. Acestea includ:

- **Date demografice și socio-economice** (RPL 2021, evoluția populației, tendințe economice, ocuparea forței de muncă);
- **Analiza infrastructurii și serviciilor publice** (transport, utilități, echipamente sociale și educative);
- **Resurse naturale și turistice** (izvoare termale, trasee montane, patrimoniu natural și cultural);
- **Profilul spațial și funcțional al comunei;**

- **Analiza SWOT**, care sintetizează punctele forte și slabe, oportunitățile și amenințările la nivel local.

Aceste informații servesc ca bază pentru identificarea nevoilor comunității, prioritizarea proiectelor și fundamentarea obiectivelor strategice ale STI.

Elemente-cheie care susțin răspunsul „DA”:

- Tabele și grafice privind populația și economia locală;
- Inventarierea resurselor naturale, turistice și agricole;
- Identificarea problemelor de infrastructură și de servicii publice;
- Corelarea datelor cu nevoile prioritare ale comunității și cu obiectivele strategice.

Întrebarea 5

Datele/informațiile colectate pentru definirea situației existente și pentru identificarea nevoilor și problemelor de dezvoltare/potențialului zonei sunt realiste, relevante și suficiente (sunt preluate din statistici și studii/analize relevante și actuale)?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala se bazează pe date și informații realiste, relevante și suficiente, preluate din surse oficiale și studii actuale, printre care:

- **RPL 2021 (INS)** și date statistice locale pentru analiza populației și a structurii demografice;
- **INS TEMPO și baze de date județene** pentru profilul economic și ocuparea forței de muncă;
- **Documente strategice regionale și locale** (Strategia de Dezvoltare Județeană Mehedinți, Strategia GAL Ținutul Cloșani, Strategia Națională pentru turismul balnear);
- **Monografia comunei Bala** și inventarierea patrimoniului natural și cultural;
- **Analize SWOT și consultări cu actorii locali**, care validează datele statistice și identifică nevoile reale ale comunității.

Această abordare asigură că evaluarea situației existente și identificarea nevoilor sunt fundamentate pe informații credibile și suficient de detaliate pentru a susține planificarea strategică.

Întrebarea 6

În cuprinsul secțiunilor componente ale SDL/SIDT sunt abordate integrat provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu cu care se confruntă respectivul

UAT, în conformitate cu cerința de la punctul (48) al Regulamentului (UE) 2021/1058 privind FEDR?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala abordează provocările locale într-o manieră integrată, corelând dimensiunile economice, sociale, demografice, climatice și de mediu.

- **Provocări economice:** sprijin pentru turism balnear, ferme agricole, întreprinderi sociale și neagricole, lanț agroalimentar.
- **Provocări sociale și demografice:** tineri fermieri, femei antreprenor, incluziune socială, servicii publice moderne și accesibile.
- **Provocări climatice și de mediu:** protecția resurselor naturale, dezvoltarea durabilă a turismului și agriculturii, modernizarea infrastructurii cu soluții eco-friendly.
- Abordarea integrată este susținută prin: analiza situației existente, analiza SWOT, consultări cu actorii locali și corelarea proiectelor cu obiectivele strategice și prioritățile programelor operaționale 2021–2027 (PR SV Oltenia).

Această integrare respectă cerințele punctului (48) din Regulamentul (UE) 2021/1058 privind FEDR, asigurând coerență între analiza situației, nevoile identificate și obiectivele strategice.

Întrebarea 7

Problemele-cheie, provocările și necesitățile sunt identificate, analizate și prioritizate?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala identifică și analizează problemele-cheie și provocările comunității, utilizând date statistice, analize socio-economice, mediu și demografice, precum și consultări cu actorii locali.

- Problemele și necesitățile au fost sintetizate în **analiza SWOT**, care evidențiază punctele forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările la nivelul UAT Bala.
- Prioritizarea problemelor s-a realizat prin corelarea lor cu obiectivele strategice ale STI, consultarea grupurilor de acțiune locală și evaluarea proiectelor propuse în cadrul procesului de bugetare participativă și selecție a fișelor de proiect.
- Această abordare asigură că proiectele propuse răspund **nevoilor reale și prioritare ale comunității**, respectând principiile dezvoltării integrate și durabile.

Întrebarea 8

Sunt propuse opțiuni de soluționare a problemelor-cheie, provocărilor și necesităților?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala propune opțiuni clare și concrete de soluționare a problemelor-cheie și provocărilor identificate în comunitate:

- **Turism și valorificarea patrimoniului natural și cultural:** proiectul „Bala – Destinație Turistică de Sănătate și Relaxare”, modernizarea traseelor turistice și a spațiilor verzi, promovarea cascadei și a patrimoniului istoric;
- **Dezvoltarea economică locală și agricultură sustenabilă:** ferme apicole și legumicole, lanț agroalimentar, investiții în zootehnie și întreprinderi sociale;
- **Infrastructură și mobilitate:** reabilitarea drumurilor agricole și urbane, piste de biciclete, modernizarea iluminatului și a spațiilor publice;
- **Incluziune socială și antreprenoriat:** sprijin pentru tineri fermieri, femei antreprenor, dezvoltarea activităților neagricole;
- **Mediu și dezvoltare durabilă:** implementarea sistemelor eco-friendly, conservarea resurselor naturale și a patrimoniului cultural.

Opțiunile de soluționare sunt integrate și corelate cu obiectivele strategice, prioritățile locale și regionale, precum și cu programele operaționale 2021–2027, asigurând coerența între problemele identificate și proiectele propuse.

Întrebarea 9

Există o logică clară de intervenție? (sunt corelate secțiunile privind analiza situației existente, nevoile identificate, viziunea de dezvoltare, obiectivele stabilite și măsurile de dezvoltare adoptate?)

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala prezintă o **logică coerentă de intervenție**, în care toate componentele strategiei sunt intercorelate:

- **Analiza situației existente** furnizează date socio-demografice, economice, de infrastructură, mediu și patrimoniu, care identifică problemele și nevoile reale ale comunității;

- **Nevoile și problemele prioritare** sunt extrase din analiza SWOT și din consultările cu actorii locali, stabilind punctele critice pentru intervenție;
- **Viziunea de dezvoltare 2030** este formulată ca răspuns strategic la problemele identificate, orientând planul de acțiune către turism balnear, dezvoltare economică sustenabilă, incluziune socială și protecția mediului;
- **Obiectivele strategice și specifice** sunt corelate cu nevoile și provocările identificate, fiecare obiectiv având proiecte și măsuri concrete pentru implementare;
- **Măsurile și proiectele propuse** respectă principiul integrării, abordând simultan dimensiunile economice, sociale, climatice, demografice și de mediu.

Această structură asigură că intervențiile propuse sunt bine fundamentate și urmăresc rezultate coerente, măsurabile și sustenabile pentru comunitatea din UAT Bala.

Întrebarea 10

Există o analiză a riscurilor/un plan de diminuare a riscului în Strategie?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala include o **analiză a riscurilor** și un plan de diminuare a acestora, asigurând implementarea eficientă și durabilă a proiectelor.

- **Identificarea riscurilor** include: întârzieri în implementarea proiectelor, lipsa finanțării, neconcordanțe în legislație, dificultăți în mobilizarea actorilor locali și factori climatici care pot afecta proiectele de infrastructură și turism;
- **Măsuri de diminuare:** monitorizarea continuă a implementării, planificare realistă a resurselor, consultări periodice cu actorii implicați, asigurarea unui cadru legal și financiar stabil, implementarea de soluții tehnice și de protecție adaptate riscurilor identificate;
- **Responsabilități clare:** Comisia de evaluare și echipa de implementare STI au atribuții precise în monitorizarea și raportarea riscurilor;
- **Proceduri de ajustare:** strategiile și proiectele pot fi recalibrate în funcție de evoluția riscurilor și a contextului local/regional.

Prin această abordare, strategia garantează o implementare coerentă și sustenabilă a proiectelor, reducând impactul negativ al factorilor de risc asupra comunității.

Întrebarea 11

Sunt descrise instrumente și activități de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei? Sunt stabiliți indicatori pentru monitorizarea implementării și evaluării SDL/SIDT?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ DA

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala descrie clar **instrumentele și activitățile de monitorizare și evaluare** pentru implementarea STI, precum și indicatorii aferenți:

- **Instrumente și activități de monitorizare:** rapoarte periodice de progres, întâlniri de evaluare cu echipa de implementare, verificarea stadiului implementării fiecărui proiect, verificarea respectării calendarului și a bugetului estimat;
- **Indicatori de implementare:** număr de proiecte finalizate, grad de realizare a obiectivelor specifice, număr de beneficiari direcți și indirecti, suprafață de spații verzi amenajate, număr de locuri create în întreprinderi sociale sau ferme, creșterea gradului de accesibilitate și eficiența a serviciilor publice;
- **Evaluare:** compararea rezultatelor obținute cu obiectivele strategice, ajustarea măsurilor în funcție de progres, identificarea eventualelor obstacole și propunerea de soluții de corecție;
- **Responsabilități:** Aparatul tehnic al primăriei și comisia de implementare STI sunt desemnate să monitorizeze periodic implementarea și să raporteze Consiliului Local.

Această structură asigură o **monitorizare și evaluare continuă și obiectivă**, facilitând luarea deciziilor corective și maximizarea impactului strategiilor și proiectelor implementate.

Întrebarea 12

Portofoliul de proiecte al SDL/SIDT 2021–2027 răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și priorităților de dezvoltare ale UAT și are caracter integrat?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ DA

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Portofoliul de proiecte al Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala este conceput pentru a răspunde în mod direct **nevoilor de dezvoltare identificate** și pentru a susține prioritățile comunității:

- **Turism și valorificarea patrimoniului local:** proiectul „Bala – Destinație Turistică de Sănătate și Relaxare”, modernizarea traseelor turistice și a spațiilor verzi, promovarea cascadelor și a monumentelor istorice;
- **Dezvoltare economică și agricultură durabilă:** investiții în ferme apicole și legumicole, ferme zootehnice, întreprinderi sociale, lanț agroalimentar și activități neagricole;
- **Infrastructură și mobilitate:** reabilitarea drumurilor agricole și urbane, construirea de piste de biciclete, modernizarea iluminatului și a spațiilor publice;

- **Incluziune socială și antreprenoriat:** sprijin pentru tineri fermieri, femei antreprenor și creșterea numărului de locuri de muncă locale;
- **Mediu și durabilitate:** protecția resurselor naturale, implementarea soluțiilor eco-friendly și modernizarea infrastructurii publice conform principiilor de dezvoltare durabilă.

Portofoliul are **caracter integrat**, corelând dimensiunile economice, sociale, culturale și de mediu, și respectă obiectivele strategice stabilite în STI, precum și prioritățile PR SV Oltenia 2021–2027.

Întrebarea 13

Structura de management și implementare a SDL/SIDT este clar identificată?
(Este prezentată pe scurt componenta acestei structuri/departament, prezentare atribuții cu privire la managementul și implementarea Strategiei, modalitatea/procedura de consemnare a progresului implementării SDL/SIDT)

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ **DA**

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

Strategia Teritorială Integrată a comunei Bala prezintă clar **structura de management și implementare** a SDL/SIDT:

- **Comisia de evaluare:** formată din Iorga Florentina Cristina (secretar primărie), Chitimia Constantin (consilier local), Scurtu Paulina (director de școală), Cioaba Iuliana (medic de familie) și Tanasie Angela (consilier turism);
- **Atribuțiile comisiei de evaluare** (conform Dispoziției Primarului nr. 103 din 22.07.2025): aprobă metodologia de selecție și prioritizare, selectează și prioritizează proiectele, întocmește rapoartele de selecție și prioritizare, supune spre aprobare Consiliului Local fisele de proiect prioritizate, participă la campania publică de colectare a propunerilor de proiecte;
- **Aparatul tehnic al primăriei:** desemnat pentru managementul și implementarea STI, are responsabilități privind monitorizarea progresului, raportarea implementării, coordonarea activităților administrative și de suport pentru proiecte;
- **Procedura de consemnare a progresului:** include rapoarte periodice, întâlniri de evaluare, verificarea stadiului implementării fiecărui proiect și actualizarea indicatorilor de progres.

Această structură asigură **claritate în responsabilități, monitorizare eficientă și o implementare coerentă a STI**, respectând principiile de management strategic și administrativ pentru dezvoltarea durabilă a UAT Bala.

Întrebarea 14

În elaborarea și/sau implementarea Strategiei sunt implicați parteneri relevanți (ex. ONG-uri, universități, mediul privat, consilii județene, instituții publice, alte UAT etc.)? Este anexată declarația reprezentantului legal care certifică procesul? Există protocol de colaborare cu comuna Polovragi din Gorj?

Răspuns pentru grila de verificare:

☒ DA

Justificare (formulare recomandată pentru grilă):

În elaborarea Strategiei Teritoriale Integrate a comunei Bala au fost implicați **parteneri relevanți** conform Regulamentului CE 1060/2021, art. 8 și art. 29(1) lit. d):

- **Parteneri locali și regionali:** ONG-uri locale, Grupul de Acțiune Locală „Ținutul Clossani”, universități și centre de transfer tehnologic, mediul privat (antreprenori locali), instituții publice (școli, medic de familie, consiliul județean Mehedinți);
- **Consultări și colaborări:** au fost organizate întâlniri tematice și sesiuni de colectare a propunerilor de proiecte, campanii publice de consultare și implicare a comunității;
- **Dovezi anexate:** proces verbal de constituire a Acordului de Asocierie între UAT Bala și actorii relevanți publici și privați, declarație a reprezentantului legal al beneficiarului certificând implicarea partenerilor;
- **Colaborare inter-UAT:** există un protocol de colaborare cu comuna Polovragi din județul Gorj pentru promovarea turismului balnear și gestionarea proiectelor comune, în vederea dezvoltării teritoriale integrate.

Această implicare asigură **coerență în implementarea proiectelor, integrarea expertizei externe și sprijinul instituțional necesar**, conform cerințelor regulamentelor europene și naționale.

Lista persoanelor din aparatul tehnic al primăriei care sunt implicate în pregătirea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Bala, județul Mehedinți

Nr. Crt.	Numele si prenumele	Funcția
1	Iorga Florentina Cristina	Secretar general
2	Popescu Gheorghe	Inspector com. urbanism
3	Pirvulescu Mihaela Roxana	Inspector com. Taxe si impozite

Lista persoanelor din Acordul de Asociere – parteneriat public privat selectate si aprobare care sunt implicate in pregatirea si implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala a comunei Bala, judetul Mehedinti

Nr. Crt.	Numele si prenumele	Funcția
1	Cioaba Iuliana	Medic -medicina de familie
2	Gantu George	Director S TBRCM SA
3	Iovescu Marian	Pensiune II Iovescu

Procedura procesului de selecție a proiectelor – STI Comuna Bala

Comisia de evaluare a proiectelor:

- **Iorga Florentina Cristina** – secretar primărie
- **Chitimia Constantin** – consilier local
- **Scurtu Paulina** – director de școală
- **Cioaba Iuliana** – medic de familie
- **Tanasie Angela** – consilier turism

Temei legal: Dispoziția Primarului nr. 103 din 22.07.2025

1. Scopul procedurii

Procedura stabilește **pașii și responsabilitățile** pentru selecția, evaluarea și prioritizarea proiectelor propuse în cadrul Strategiei Teritoriale Integrate (STI) a comunei Bala, pentru a asigura **transparență, obiectivitate și corelarea cu strategiile locale și regionale.**

2. Atribuțiile Comisiei de evaluare

Conform Dispoziției Primarului nr. 103/2025, Comisia are următoarele atribuții:

- Aprobarea metodologiei de selecție și prioritizare:**
 - Definește criteriile de selecție și punctajul aferent fiecărui criteriu;
 - Trimite metodologia spre **avizare Primarului Bala.**
- Selectarea și prioritizarea proiectelor propuse:**

- Analizează toate fișele de proiect depuse;
 - Aplică metodologia de selecție și criteriile de punctaj;
 - Stabilește **prioritatea fiecărui proiect** pe baza scorului total.
3. **Întocmirea rapoartelor de selecție și prioritizare:**
- Raport inițial: sumarizarea proiectelor propuse și punctajelor acordate;
 - Raport final: clasamentul proiectelor prioritizate și justificarea punctajelor acordate;
 - Atașează fișele de proiect aferente Obiectivelor Specifice din cadrul STI.
4. **Supunerea fișelor de proiect prioritizate spre aprobare Consiliului Local:**
- Raportul final și lista proiectelor prioritizate sunt prezentate pentru **aprobarea oficială a Consiliului Local Bala**.
5. **Participarea la campania publică de consultare a comunității:**
- Comisia participă la toate etapele de informare și consultare publică privind propunerile de proiecte;
 - Înregistrează propunerile venite din partea comunității și le integrează în procesul de selecție.

3. Etapele procesului de selecție

1. **Campania de informare și colectare a proiectelor:**
 - Publicarea anunțului pe site-ul Primăriei Bala și în spații publice în 14 iulie 2025;
 - Termen de depunere a proiectelor: 30 iulie 2025.
2. **Intalnire cu actorii locali publici si privati din comunitate – 30 iulie 2025**
3. **Analiza preliminară a proiectelor în 30 iulie 2025:**
 - Verificarea conformității cu obiectivele STI;
 - Evaluarea documentației depuse (fișe, studii, bugete, drept de proprietate etc.).
4. **Evaluarea propriu-zisă 30 iulie – 7 august 2025:**
 - Aplicarea metodologiei și a criteriilor de selecție;

Evaluarea fiecărui proiect pe baza următoarelor criterii, cu punctaj 1–5:

Criteriu	Punctaj
Impact socio-economic	1–5
Contribuție la dezvoltare durabilă	1–5
Grad de maturitate al proiectului	1–5
Aliniere la strategii superioare	1–5
Caracter integrat / complementaritate	1–5
Urgență / necesitate locală	1–5

Calculul scorului total pentru fiecare proiect: suma punctajelor obținute la toate criteriile.

Clasificarea proiectelor în funcție de scor:

- Scor 20–25: Prioritate înaltă
- Scor 15–20: Prioritate medie
- Scor ≤ 15: Prioritate scăzută - reevaluate sau amânate pentru etapa următoare

- Stabilirea scorului total pentru fiecare proiect.
- 5. **Întocmirea raportului de selecție și prioritizare:**
 - Raport inițial: documentarea evaluării și punctajelor;
 - Raport final: clasificarea finală și justificarea priorităților.
- 6. **Validarea și aprobare:**
 - Raportul final și fisele de proiect prioritizate sunt **înaintate Consiliului Local Bala** pentru aprobare oficială;
 - Proiectele aprobate devin **componentă oficială a planului de implementare STI**.

4. Documente rezultate

- Procedura de selecție și prioritizare a proiectelor;
- Fișele de proiect propuse și evaluate;
- Raportul inițial de selecție și prioritizare;
- Raportul final de selecție și prioritizare;
- Procesul verbal de aprobare de către Consiliul Local;
- Evidența consultărilor publice și a propunerilor comunității.

5. Principii de aplicare

- **Transparență:** toate etapele procesului sunt documentate și comunicate public;
- **Obiectivitate:** punctajele și criteriile sunt aplicate uniform;
- **Corelare strategică:** selecția respectă obiectivele STI și prioritățile regionale;
- **Participare:** comunitatea are posibilitatea de a propune și comenta proiecte;
- **Flexibilitate:** mecanismul poate fi ajustat în funcție de evoluția contextului local și disponibilitatea resurselor.

Primar comuna Bala

Ohima Mândruț Valentin